

Raport za lata 2022-2023

z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2021-2025

Raport wykonali:
mgr Agata Sibila
mgr Anna Miszczak
mgr Lucjan Wygnaniec

Starostwo Powiatowe w Poznaniu
ul. Jackowskiego 18
60-509 Poznań

SPIS TREŚCI:

I.	Wstęp	4
II.	Ochrona i poprawa jakości powietrza	5
III.	Ochrona wód i powierzchni ziemi	32
IV.	Prawidłowa gospodarka odpadami	60
V.	Ograniczenie akustycznych zagrożeń środowiska	66
VI.	Monitorowanie emisji pól elektromagnetycznych	84
VII.	Ochrona przyrody	87
VIII.	Monitoring działalności podmiotów korzystających ze środowiska	93
IX.	Edukacja ekologiczna i promocja walorów przyrodniczych powiatu.....	97
X.	Podsumowanie	134

I. Wstęp

W celu realizacji polityki ochrony środowiska, ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska - nakłada na organ wykonawczy powiatu obowiązek sporządzania powiatowego programu ochrony środowiska, który po zaopiniowaniu przez organ wykonawczy województwa jest uchwalany przez radę powiatu.

W związku z powyższym opracowany został „Program ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2021-2025”, który został uchwalony przez Radę Powiatu w Poznaniu w dniu 28 października 2020 r. uchwałą Nr XXIII/291/VI/2020.

Zgodnie z art. 18 ustawy Prawo ochrony środowiska, z wykonania programów sporządza się co 2 lata raporty, które przedstawia się radzie powiatu. Po przedstawieniu raportów radzie powiatu, są one przekazywane przez organ wykonawczy powiatu do organu wykonawczego województwa. Poprzedni Raport sporządzono w 2022 roku za lata 2020 - 2021, dlatego celem tego Raportu jest przedstawienie stanu realizacji zadań zapisanych w Programie w latach 2022 - 2023. W treści uwzględniono zadania ujęte w Programie, a także nim nie objęte, a zrealizowane. Niniejszy dokument odnosi się do wszystkich działań, jakie zostały wymienione w tabeli pt. „Harmonogram realizacji zadań wraz z ich finansowaniem”.

Dane zawarte w Raporcie uzyskano od: wydziałów Starostwa Powiatowego w Poznaniu, jednostek organizacyjnych Powiatu, gmin powiatu poznańskiego, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Poznaniu, Zarządu Dróg Powiatowych w Poznaniu, Komendy Wojewódzkiej i Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej, Okręgowego Urzędu Górniczego w Poznaniu, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz danych zawartych na stronach m.in. Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

II. Ochrona i poprawa jakości powietrza

Wydawanie decyzji administracyjnych regulujących poziomy emisji i ograniczających te poziomy

W ramach realizowanych zadań, w celu ochrony jakości powietrza, wydawane są m.in. decyzje administracyjne regulujące poziomy emisji i ograniczające te poziomy, ponieważ zgodnie z zapisami ustawy Prawo ochrony środowiska wprowadzanie do powietrza gazów lub pyłów z instalacji wymaga pozwolenia. Organem ochrony środowiska właściwym do wydania takiego pozwolenia jest m.in. starosta. Pozwolenie jest wydawane na czas oznaczony, jednakże nie dłuższy niż 10 lat (a w przypadku pozwoleń zintegrowanych na czas nieoznaczony) i określa m.in.:

- 1) rodzaj i parametry instalacji istotne z punktu widzenia przeciwdziałania zanieczyszczeniom;
- 2) wielkość dopuszczalnej emisji w warunkach normalnego funkcjonowania instalacji, nie większą niż wynikająca z prawidłowej eksploatacji instalacji, dla poszczególnych wariantów funkcjonowania;
- 3) maksymalny dopuszczalny czas utrzymywania się uzasadnionych technologicznie warunków eksploatacyjnych odbiegających od normalnych, w szczególności w przypadku rozruchu i wyłączania instalacji, a także warunki lub parametry charakteryzujące pracę instalacji, określające moment zakończenia rozruchu i moment rozpoczęcia wyłączania instalacji oraz warunki wprowadzania do środowiska substancji lub energii w takich przypadkach;
- 4) źródła powstawania albo miejsca wprowadzania do środowiska substancji lub energii;
- 5) charakterystykę miejsc wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza;
- 6) usytuowanie stanowisk do pomiaru wielkości emisji w zakresie gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza.

Określając w pozwoleniu warunki, o których mowa powyżej, ustala się rodzaje i ilość gazów lub pyłów dopuszczonych do wprowadzania do powietrza, wyrażone:

- 1) w mg/m^3 gazów odlotowych w stanie suchym w temperaturze 273 K i ciśnieniu 101,3 kPa, albo w kg/h , albo w kg na jednostkę wykorzystywanego surowca, materiału, paliwa lub powstającego produktu - dla każdego źródła powstawania i miejsca wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza; w przypadku gdy dla instalacji albo procesu technologicznego lub operacji technicznej, prowadzonych w instalacji, są ustalone standardy emisyjne, wielkość dopuszczalnej emisji wyraża się w pozwoleniu w jednostkach, w jakich wyrażone są te standardy;
- 2) w Mg/rok - dla całej instalacji.

Poniższa tabela przedstawia liczbę wydanych przez Starostę Poznańskiego oraz Marszałka Województwa Wielkopolskiego decyzji udzielających pozwoleń na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza oraz pozwoleń zintegrowanych (obejmujących swoim zakresem wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza) z instalacji w latach 2022-2023.

Organ	Liczba wydanych pozwoleń na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza	Liczba wydanych pozwoleń zintegrowanych
2022		
Starosta Poznański	27	1
Marszałek Województwa Wielkopolskiego	1	2
2023		
Starosta Poznański	15	2
Marszałek Województwa Wielkopolskiego	3	1

Dofinansowanie likwidacji źródeł niskiej emisji i zastąpienia ich rozwiązaniami proekologicznymi

Rada Powiatu w Poznaniu podjęła uchwałę w dniu 16 grudnia 2020 roku Nr XXV/324/VI/2020 w sprawie: zasad i trybu udzielania dotacji celowych na likwidację źródeł niskiej emisji i zastąpienie ich rozwiązaniami proekologicznymi. Uchwała dotyczyła dofinansowania likwidacji użytkowanych na terenie powiatu poznańskiego pieców/kotłów/kominków opalanych węglem i innym paliwem stałym oraz zamiany ich na następujące proekologiczne systemy ogrzewania:

1. podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej,
2. ogrzewanie za pomocą nowego kotła zasilanego paliwem gazowym,
3. ogrzewanie elektryczne,
4. pompy ciepła,
5. ogrzewanie za pomocą nowego kotła zasilanego olejem opałowym,
6. ogrzewanie za pomocą nowoczesnego zasilanego automatycznie kotła na paliwo stałe, niewyposażonego w ruszt awaryjny ani elementy umożliwiające jego zamontowanie, spełniającego wymogi ekoprojektu w zakresie sprawności i emisji zanieczyszczeń określone w rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 – w przypadku braku możliwości technicznych zmiany kotłów/pieców/kominków na paliwo gazowe bądź podłączenia budynków do sieci ciepłowniczej

przy czym, likwidowane kotły/piece/kominki na paliwo stałe muszą być trwałym wyposażeniem lokalu.

Dotacja udzielana była w formie refundacji kosztów kwalifikowanych, czyli wypłata przyznanej kwoty nastąpiła dopiero po realizacji opisanej we wniosku zmiany systemu ogrzewania oraz prawidłowym udokumentowaniu wykonanych prac i poniesionych kosztów.

Wysokość dotacji wyniosła 80% kosztów kwalifikowanych (netto), jednakże nie więcej niż 7 000 zł na lokal, a w przypadku wnioskującej wspólnoty mieszkaniowej lub właścicieli kilku lokali położonych na jednej nieruchomości - 14 000 zł.

Do kosztów kwalifikowanych zaliczano:

- koszty demontażu kotłów/pieców/kominków na paliwo stałe;
- koszty zakupu i/lub montażu nowego źródła ogrzewania (wraz z niezbędnym wyposażeniem);
- koszty zakupu i montażu lub modernizacji instalacji (wraz z niezbędnym wyposażeniem) związanych z nowym źródłem ogrzewania;
- koszty modernizacji systemu odprowadzania spalin niezbędnego do prawidłowego funkcjonowania nowego źródła ogrzewania;
- koszty prac związanych z przyłączeniem do sieci ciepłowniczej (od zaworów odcinających na końcu modułu przyłączeniowego, za układem pomiarowym na zasilaniu i powrocie), sieci gazowej (od zaworu występującego po gazomierzu w stronę budynku) lub sieci elektroenergetycznej (od zacisków za układem pomiarowym), o ile są one niezbędne;

W 2022 roku:

- wnioski można było składać od 8 do 28 lutego 2022 r.
- udzielono 83 dotacje na łączną kwotę 584 128,26 zł.

Zestawienie udzielonych dotacji na likwidację źródeł niskiej emisji w 2022 roku

Lp.	Gmina	Ilość złożonych wniosków	Ilość udzielonych dotacji	Kwota przekazanych dotacji	Rodzaj i ilość nowych systemów proekologicznych
1.	Buk	2	0	0,00	-
2.	Czerwonak	6	5	35 000,00	kocioł gazowy - 3 szt. pompa ciepła - 2 szt.
3.	Dopiewo	2	2	14 000,00	kocioł gazowy - 1 szt. pompa ciepła - 1 szt.
4.	Kleszczewo	8	4	27 880,00	kocioł gazowy - 3 szt. pompa ciepła - 1 szt.
5.	Komorniki	1	1	7 000,00	kocioł gazowy - 1 szt.
6.	Kostrzyn	18	15	105 000,00	kocioł gazowy - 11 szt. kocioł na paliwo stałe - 2 szt. pompa ciepła - 2 szt.
7.	Kórnik	4	2	12 333,34	kocioł gazowy - 1 szt. pompa ciepła - 1 szt.
8.	Luboń	13	10	69 803,49	kocioł gazowy - 9 szt. kocioł na paliwo stałe - 1 szt.
9.	Mosina	8	7	53 508,16	kocioł gazowy - 8 szt. kocioł na paliwo stałe - 2 szt. pompa ciepła - 1 szt.
10.	Murowana Goślina	8	4	28 000,00	kocioł na paliwo stałe - 2 szt. ogrzewanie elektryczne - 2 szt.
11.	Pobiedziska	16	11	75 611,23	kocioł gazowy - 12 szt. kocioł na paliwo stałe - 2 szt. pompa ciepła - 1 szt.
12.	Puszczykowo	7	4	25 909,31	kocioł gazowy - 4 szt.
13.	Rokietnica	7	5	41 000,00	kocioł gazowy - 2 szt. kocioł na paliwo stałe - 1 szt. pompa ciepła - 4 szt.
14.	Stęszew	4	3	21 000,00	kocioł gazowy - 3 szt. kocioł na paliwo stałe - 1 szt.
15.	Suchy Las	4	4	26 176,08	kocioł gazowy - 4 szt.
16.	Swarzędz	6	6	41 906,65	kocioł gazowy - 4 szt. ogrzewanie elektryczne - 2 szt.
17.	Tarnowo Podgórne	1	0	0,00	-
RAZEM		115	83	584 128,26	kocioł gazowy - 66 szt. kocioł na paliwo stałe - 11 szt. ogrzewanie elektryczne - 4 szt. pompa ciepła - 13 szt.

W wyniku podjętych działań, osiągnięto następujący efekt ekologiczny:

- zmniejszenie rocznego zużycia opału w przypadku węgla i drewna wyniosło **481,898 Mg**,
- zmniejszenie emisji: **pyłu PM10 o 7,856 Mg,**
pyłu PM2,5 o 5,887 Mg,
B(a)P o 2,93 kg,
- trwała likwidacja urządzeń na paliwo stałe: **94 szt.**

W 2023 roku Powiat Poznański udzielał dotacje w oparciu o podjętą w dniu 21 września 2022 roku przez Radę Powiatu w Poznaniu uchwałę Nr XLIII/572/VI/2022 w sprawie: zasad i trybu udzielania dotacji celowych na likwidację źródeł niskiej emisji i zastąpienie ich rozwiązaniami proekologicznymi. W treści uchwały określono zmienione zasady dotacji. Wprowadzono możliwość złożenia wniosku drogą elektroniczną na adres Elektronicznej Skrzynki Podawczej Starostwa Powiatowego w Poznaniu. Wysokość dotacji wynosiła 100% kosztów kwalifikowanych. W przypadku podłączenia do sieci ciepłowniczej, ogrzewania elektrycznego, ogrzewania za pomocą kotła na biomase, ogrzewania gazowego i ogrzewania olejowego dotacja wynosiła 10 000,00 zł. W przypadku ogrzewania za pomocą pompy ciepła wysokość dotacji wynosiła 15 000,00 zł; natomiast w przypadku połączenia ogrzewania przy użyciu pompy ciepła wraz z instalacją fotowoltaiczną lub ogrzewania elektrycznego wraz z instalacją fotowoltaiczną, wysokość dotacji wynosiła 20 000,00 zł.

Wnioski można było składać od 2 stycznia do 31 sierpnia 2023 r.

W 2023 roku udzielono 119 dotacji na łączną kwotę 1 392 974,25 zł.

Zestawienie udzielonych dotacji na likwidację źródeł niskiej emisji w 2023 roku

Lp.	Gmina	Ilość złożonych wniosków	Ilość udzielonych dotacji	Kwota przekazanych dotacji	Rodzaj i ilość nowych systemów proekologicznych
1.	Buk	6	4	44 000,00	kocioł gazowy - 2 szt. ogrzewanie elektryczne - 1 szt. pompa ciepła - 1 szt.
2.	Czerwonak	4	3	30 000,00	kocioł gazowy - 3 szt.
3.	Dopiewo	3	3	30 000,00	kocioł gazowy - 1 szt. kocioł na biomase - 2 szt.
4.	Kleszczewo	4	3	35 000,00	kocioł gazowy - 3 szt.
5.	Komorniki	3	1	20 000,00	pompa ciepła wraz z instalacją fotowoltaiczną- 1 szt.

Lp.	Gmina	Ilość złożonych wniosków	Ilość udzielonych dotacji	Kwota przekazanych dotacji	Rodzaj i ilość nowych systemów proekologicznych
6.	Kostrzyn	16	8	90 000,00	kocioł gazowy - 7 szt. ogrzewanie elektryczne wraz z instalacją fotowoltaiczną - 1 szt.
7.	Kórnik	10	6	70 000,00	kocioł gazowy - 5 szt. pompa ciepła wraz z instalacją fotowoltaiczną - 1 szt.
8.	Luboń	6	4	40 000,00	kocioł gazowy - 4 szt.
9.	Mosina	32	23	355 000,00	kocioł gazowy - 4 szt. kocioł na biomasę - 1 szt. pompa ciepła - 11 szt. pompa ciepła wraz z instalacją fotowoltaiczną - 6 szt. ogrzewanie elektryczne wraz z instalacją fotowoltaiczną - 1 szt.
10.	Murowana Goślina	13	10	108 974,25	kocioł gazowy - 5 szt. kocioł na biomasę - 3 szt. pompa ciepła - 2 szt.
11.	Pobiedziska	5	4	40 000,00	kocioł gazowy - 4 szt.
12.	Puszczykowo	7	4	40 000,00	kocioł gazowy - 4 szt.
13.	Rokietnica	10	5	50 000,00	kocioł gazowy - 3 szt. kocioł na biomasę - 1 szt. ogrzewanie elektryczne - 1 szt.
14.	Stęszew	13	8	90 000,00	kocioł gazowy - 6 szt. pompa ciepła - 2 szt.
15.	Suchy Las	13	11	115 000,00	kocioł gazowy - 8 szt. kocioł na biomasę - 3 szt.
16.	Swarzędz	27	20	215 000,00	kocioł gazowy - 16 szt. kocioł na biomasę - 3 szt. pompa ciepła - 1 szt.
17.	Tarnowo Podgórne	2	2	20 000,00	kocioł gazowy - 2 szt.
RAZEM		174	119	1 392 974,25	kocioł gazowy - 77 szt. kocioł na biomasę - 10 szt. pompa ciepła - 17 szt. ogrzewanie elektryczne - 1 szt. pompa ciepła wraz z instalacją fotowoltaiczną - 8 szt. ogrzewanie elektryczne wraz z instalacją fotowoltaiczną - 2 szt.

W wyniku podjętych działań, osiągnięto następujący efekt ekologiczny:

- zmniejszenie rocznego zużycia opału w przypadku węgla i drewna wyniosło **647,606 Mg**,

- zmniejszenie emisji: **pyłu PM10 o 11,842 Mg,**
pyłu PM2,5 o 8,811 Mg,
B(a)P o 4,38 kg,
- trwała likwidacja urządzeń na paliwo stałe: **137 szt.**

Oprócz dotacji przekazanych przez Powiat Poznański, w latach 2022-2023 niżej wymienione gminy podjęły również własne działania mające na celu dofinansowanie wymiany kotłów na paliwo stałe.

Gmina Buk

Na podstawie uchwały Nr XXXVII/259/2017 Rady Miasta i Gminy Buk z dnia 26 września 2017 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej na dofinansowanie wymiany źródeł ogrzewania węglowego na ekologiczne źródła ciepła, zmienioną uchwałą Nr XIV/120/2019 Rady Miasta i Gminy Buk z dnia 17 grudnia 2019 r. oraz uchwałą Nr XXXI/277/2021 Rady Miasta i Gminy Buk z dnia 27 lipca 2021 r., mieszkańcy miasta i gminy mieli możliwość otrzymania dotacji na dofinansowanie wymiany źródeł ogrzewania na paliwo stałe. Kwota udzielonej dotacji nie mogła przekroczyć kwoty 5 000,00 zł. W roku 2022 w budżecie Gminy Buk zabezpieczono kwotę w wysokości 100 000,00 zł. Udzielono 9 dotacji na łączną kwotę 79 673,95 zł. Natomiast w 2023 roku z zaplanowanej kwoty 100 000,00 zł wydatkowano 99 440,00 zł udzielając 20 dotacji.

Wykaz miejscowości, w których mieszkańcy otrzymali dotacje

Lp.	Miejscowość	2022		2023	
		Ilość dotacji [szt.]	Kwota [zł]	Ilość dotacji [szt.]	Kwota [zł]
1.	Buk	7 (w tym 2 dotacje dotyczyły 9 lokali)	69 673,95	4	19 590,00
2.	Otusz	-	-	4	20 000,00
3.	Wysoczka	-	-	1	4 850,00
4.	Wielka Wieś	-	-	2	10 000,00
5.	Szewce	-	-	1	5 000,00
6.	Dobieżyn	1	5 000,00	3	15 000,00
7.	Niepruszewo	-	-	4	20 000,00
8.	Dakowy Suche	-	-	1	5 000,00
9.	Cieśle	1	5 000,00	-	-

Gmina Czerwonak

Na podstawie uchwały 333/XXXII/2021 Rady Gminy Czerwonak z dnia 18 marca 2021 r. w sprawie zasad i trybu udzielania i rozliczania przez Gminę Czerwonak dotacji celowych na zadanie ograniczania niskiej emisji na terenie Gminy Czerwonak, udzielano dotacji na trwałą wymianę systemu

ogrzewania opartego na paliwie stałym. W 2022 roku udzielono 12 dotacji na łączną kwotę w wysokości 77 786,67 zł, natomiast w 2023 roku ilość dotacji wyniosła 20 na łączną kwotę 122 463,14 zł. Wysokość dotacji wynosiła 80% kosztów kwalifikowanych, jednakże nie więcej niż 6000,00 zł na lokal.

Gmina Dopiewo

Na podstawie uchwały Nr XXXIII/414/21 Rady Gminy Dopiewo z dnia 16 sierpnia 2021 r. w sprawie określania zasad udzielania dotacji celowych z budżetu Gminy Dopiewo na dofinansowanie kosztów wymiany źródeł ciepła w mieszkalnych budynkach jednorodzinnych lub lokalach, a także obiektach zabytkowych na obszarze Gminy Dopiewo, udzielono w 2022 roku 15 dotacji w łącznej kwocie 72 781,47 zł, a w 2023 roku 13 dotacji w kwocie 65 000,00 zł. Dofinansowanie mogło być udzielone w wysokości do 70% kosztów kwalifikowanych, jednak nie więcej niż 5 000,00 zł na jeden budynek lub do 70% kosztów kwalifikowanych, jednak nie więcej niż 30 000,00 zł na jeden obiekt zabytkowy.

Gmina Komorniki

Na podstawie uchwały Nr XXXIII/311/2021 Rady Gminy Komorniki z dnia 25 lutego 2021 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowych z budżetu Gminy Komorniki na dofinansowanie kosztów wymiany źródeł ciepła w mieszkalnych budynkach jednorodzinnych lub lokalach, udzielono 36 dotacji na ten cel w kwocie 252 000,00 zł w roku 2022 oraz 72 dotacje na ten cel w kwocie 503 139,06 zł w roku 2023. Dotacja była udzielana w wysokości 80% kosztów kwalifikowanych, jednak nie więcej niż 7 000 zł na jeden budynek.

Gmina Kostrzyn

Na podstawie uchwały Nr XLVIII/438/2022 Rady Miejskiej Gminy Kostrzyn z dnia 13 kwietnia 2022 r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Kostrzyn na dofinansowanie likwidacji źródeł niskiej emisji i zastąpienia ich rozwiązaniami proekologicznymi, Wysokość ich wyniosła 80% udokumentowanych kosztów, lecz nie więcej niż 5 000,00 zł oraz 80% udokumentowanych kosztów, lecz nie więcej niż 10 000 zł dla wspólnot mieszkaniowych, w przypadku likwidacji kilku (co najmniej dwóch) źródeł niskiej emisji. W 2022 roku 16 wnioskodawców otrzymało dotację na kwotę 80 000,00 zł, natomiast w 2023 roku liczba ta wyniosła 24 wnioskodawców na kwotę 120 000,00 zł.

Gmina Kórnik

Na podstawie uchwały Nr XXVI/353/2020 Rady Miasta i Gminy Kórnik z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów inwestycji w zakresie ochrony środowiska, Gmina udzieliła dotacji na likwidację źródła ciepła opalanego paliwem stałym i zastąpienie go systemem proekologicznym. Przekazała na ten cel kwotę 239 323,05 zł w roku 2022 (42 dotacje) oraz 97 526,99 zł w roku 2023 (19 dotacji). Wysokość dotacji wyniosła 50% udokumentowanych kosztów, lecz nie więcej niż 6 000,00 zł brutto.

Gmina Luboń

Na podstawie uchwały Nr XLI/316/2018 Rady Miasta Luboń z dnia 1 lutego 2018 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Miasta Luboń na dofinansowanie wymiany źródeł ciepła na proekologiczne urządzenia grzewcze oraz uchwały Nr XXX/238/2021 Rady Miasta Luboń z dnia 25 lutego 2021 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Miasta Luboń na dofinansowanie wymiany źródeł ciepła na proekologiczne urządzenia grzewcze, w latach 2022 - 2023 prowadzono program miejski udzielania dotacji na wymianę źródeł ciepła - Luboń Antysmog. Wysokość dotacji stanowiła 70% poniesionych kosztów zakupu proekologicznego źródła ciepła, lecz nie więcej niż 5 000,00 zł. W 2022 roku wypłacono 22 dotacje w wysokości 104 566,02 zł, a w roku 2023 ilość ta wyniosła 17 dotacji na kwotę w wysokości 84 759,30 zł.

Gmina Mosina

Na podstawie uchwały Nr XXX/239/20 Rady Miejskiej w Mosinie z dnia 9 lipca 2020 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej na dofinansowanie kosztów inwestycji w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w latach 2022 - 2023 udzielano dofinansowania do trwałej likwidacji systemu ogrzewania opartego na paliwie węglowym i jego zamianę na ogrzewanie proekologiczne. Wysokość dotacji wyniosła 80% kosztów kwalifikowanych, jednak nie więcej niż 5 000,00 zł na jednego beneficjenta. W roku 2022 z budżetu Gminy Mosina przeznaczono na wymianę źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych kwotę w wysokości 788 000,00 zł. udzielając 145 dotacji, a w roku 2023 kwotę 288 000,00 zł udzielając 41 dotacji.

Gmina Puszczykowo

Na podstawie uchwały Nr 257/17/VII ze zm. Rady Miasta Puszczykowa z dnia 27 października 2017 r. w sprawie określania zasad udzielania dotacji celowych z budżetu Miasta Puszczykowa na dofinansowanie kosztów wymiany źródeł ciepła w budynkach lub lokalach służących celom mieszkalnym, na obszarze Miasta Puszczykowa udzielono dotacje.

Dotacja była udzielana w wysokości 80% kosztów kwalifikowanych, jednak nie więcej niż 6 000,00 zł. W ramach realizacji zadania w 2022 roku rozliczono 41 wniosków i wydatkowano kwotę 292 775,39 zł, a w roku 2023 ilość ta wyniosła 62 wnioski, a kwota 372 000,00 zł.

Gmina Suchy Las

W latach 2022 – 2023 Gmina Suchy Las prowadziła działania związane z wymianą kotłów w ramach programu pn. „Wymiana pieców węglowych na piece gazowe w Gminie Suchy Las”. Całkowity koszt wyniósł 174 690,00 zł. Z programu skorzystało 7 mieszkańców.

Gmina Swarzędz

Zgodnie z uchwałą Nr XXXIV/384/2021 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 23 lutego 2021 r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Swarzędz na dofinansowanie likwidacji źródeł niskiej emisji i zastąpienia ich rozwiązaniami proekologicznymi oraz uchwałą Nr LXVI/683/2023 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Swarzędz na dofinansowanie likwidacji źródeł niskiej emisji i zastąpienia ich rozwiązaniami proekologicznymi, mieszkańcy gminy mogli ubiegać się o ww. dofinansowanie. W 2022 roku udzielono 35 dotacji na łączną kwotę 245 000,00 zł, natomiast w 2023 roku udzielono 14 dotacji na łączną kwotę 98 000,00 zł. Wysokość dotacji wyniosła: 80% udokumentowanych kosztów, lecz nie więcej niż 7 000,00 zł oraz 80% udokumentowanych kosztów, lecz nie więcej niż 14 000,00 zł dla wspólnot mieszkaniowych.

Gmina Tarnowo Podgórne

W celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza podjęte zostały uchwała Nr X/165/2019 Rady Gminy Tarnowo Podgórne z dnia 21 maja 2019 r. w sprawie: zasad udzielania dotacji celowej na finansowanie lub dofinansowanie kosztów wymiany źródeł ciepła w ramach ograniczania niskiej emisji na terenie Gminy Tarnowo Podgórne oraz uchwała Nr X/166/2019 Rady Gminy Tarnowo Podgórne z dnia 21 maja 2019 r. w sprawie ustalenia zasad dodatkowej dotacji celowej przy jednoczesnej realizacji wymiany źródeł ciepła oraz zastosowania odnawialnych źródeł energii w ramach ograniczania niskiej emisji na terenie Gminy Tarnowo Podgórne. Dotacja była udzielana w wysokości 80% kosztów, jednak nie więcej niż 6 000,00 zł. Mogła ona być udzielona w wyższej wysokości w przypadku, gdy dochód na jedną osobę w gospodarstwie domowym wynosił:

- od 900 do 1600 zł brutto – wysokość wynosiła 85% i nie więcej niż 7 500,00 zł,
- poniżej 900 zł brutto – wysokość wynosiła 90% i nie więcej niż 9 000,00 zł.

Na ich podstawie w 2022 roku udzielono 19 dotacji na łączną wartość 117 900,00 zł, a w roku 2023 kwota ta wyniosła 153 000,00 zł w ilości 25 dotacji.

Kolejną jednostką, która udziela dotację na wymianę źródeł niskiej emisji są Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach rządowego Programu Priorytetowego **Czyste Powietrze**. Dane jakie zostały przekazane przez Fundusz w Poznaniu przedstawiają się następująco:

2022 rok

Gmina	Liczba złożonych wniosków	Kwota przyznanego dofinansowania	Kwota wypłaconych dotacji
Buk	23	320 632,48	342 823,32
Czerwonak	49	605 097,22	331 712,91
Dopiewo	32	510 115,82	367 039,47
Kleszczewo	22	391 123,81	203 416,63
Komorniki	37	492 571,47	163 770,66
Kostrzyn	63	801 023,20	473 199,82
Kórnik	55	685 737,90	326 740,46
Luboń	71	843 498,10	330 506,57
Mosina	228	3 575 038,78	1 648 909,74
Murowana Goślina	68	1 396 981,87	624 449,52
Pobiedziska	47	864 685,47	354 185,89
Puszczykowo	37	535 972,56	471 274,52
Rokietnica	62	858 211,42	444 547,62
Stęszew	32	444 071,57	259 044,49
Suchy Las	29	289 312,68	254 602,69
Swarzędz	84	1 320 964,68	633 265,21
Tarnowo Podgórne	38	523 896,36	300 297,23
RAZEM	977	14 458 935,39	7 529 786,75

2023 rok

Gmina	Liczba złożonych wniosków	Kwota przyznanego dofinansowania	Kwota wypłaconych dotacji
Buk	57	1 405 579,35	469 452,66
Czerwonak	128	2 985 102,69	781 503,91
Dopiewo	109	2 434 824,01	637 428,24
Kleszczewo	31	841 883,06	294 945,77
Komorniki	107	2 325 551,85	653 190,93
Kostrzyn	142	3 186 594,96	1 156 879,05
Kórnik	114	3 370 072,90	1 088 062,44
Luboń	163	3 764 801,99	1 159 056,39
Mosina	422	12 740 754,89	3 978 953,74
Murowana Goślina	125	4 023 012,39	1 622 505,33
Pobiedziska	83	2 478 549,56	1 066 310,60
Puszczykowo	98	2 419 584,61	729 921,25
Rokietnica	133	3 008 107,95	1 050 606,97
Stęszew	77	1 916 040,39	785 695,15
Suchy Las	62	1 682 608,09	381 322,59
Swarzędz	190	4 105 918,51	1 379 337,00
Tarnowo Podgórne	74	1 933 160,00	632 262,17
RAZEM	2 115	54 622 147,20	17 867 434,19

Opiniowanie z zakresu ochrony środowiska studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin

Na podstawie art. 11 pkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 977), wójt, burmistrz albo prezydent miasta, po podjęciu przez radę gminy uchwały o przystąpieniu do sporządzania studium, występuje o opinie dotyczące rozwiązań w projekcie studium do różnych organów, w tym do starosty powiatowego.

Wyżej wymieniony przepis został uchylony w art. 1 ust. 11 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688), która weszła w życie 24 września 2023 r. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zastąpiony zostanie planem ogólnym gminy, który –

w przeciwieństwie do studium – jest aktem prawa miejscowego. Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, uchwalone przed wprowadzeniem nowelizacji, zachowują moc do dnia wejścia w życie planu ogólnego gminy w danej gminie, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2025 r., i stosuje się do nich przepisy dotychczasowe.

W latach 2022-2023 zaopiniowano przesłane studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego m.in. w zakresie ochrony środowiska: w 2022 roku wydano 7 takich opinii, a w 2023 roku - 11 opinii. W przekazywanych uwagach podnoszono potrzebę wprowadzenia zapisów m.in. o konieczności oddzielenia terenów koncentracji usług i przemysłu od zabudowy mieszkaniowej, ponieważ sąsiedztwo zakładów może być źródłem konfliktów wynikających z uciążliwości niektórych działalności gospodarczych.

W 2023 roku - po zmianie przepisów – do Starostwa Powiatowego w Poznaniu nie wpłynął żaden wniosek o zaopiniowanie planu ogólnego gminy.

Monitorowanie stanu środowiska na podstawie dostępnych wyników badań

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska wykonuje roczne i pięcioletnie oceny jakości powietrza. Bieżące oceny oparte zostały na badaniach przeprowadzonych w latach 2019-2023 oraz analizach wykonanych na poziomie wojewódzkim i krajowym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ), dotyczących stanu zanieczyszczenia powietrza na obszarze województwa wielkopolskiego oraz stopnia dotrzymania obowiązujących kryteriów jakości powietrza. Zasadniczym elementem analiz było sklasyfikowanie stref województwa wielkopolskiego pod kątem spełniania wymagań w zakresie jakości powietrza oraz wskazanie i opisanie przypadków występowania przekroczeń określonych prawem poziomów. Obecnie na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w zakładce publikacje dostępne są m.in. roczne raporty wojewódzkie za rok 2022, 2023 oraz raport pięcioletni za lata 2019-2023

(<https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/publications/publication>).

Celem prowadzenia rocznych ocen jakości powietrza jest uzyskanie informacji o stężeniach zanieczyszczeń na obszarze poszczególnych stref, w zakresie umożliwiającym:

- dokonanie klasyfikacji stref, według określonych kryteriów (poziom dopuszczalny substancji, poziom docelowy, poziom celu długoterminowego),
- uzyskanie informacji o przestrzennych rozkładach stężeń zanieczyszczeń na obszarze strefy, w zakresie umożliwiającym wskazanie obszarów przekroczeń wartości kryterialnych oraz określenie poziomów stężeń występujących na tych obszarach,

- wskazanie prawdopodobnych przyczyn występowania ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń w określonych rejonach (w zakresie możliwym do uzyskania na podstawie posiadanych informacji).

Ocenę jakości powietrza dla roku 2022 i 2023 w województwie wielkopolskim wykonano dla trzech stref: aglomeracji poznańskiej (miasta Poznania), miasta Kalisza i strefy wielkopolskiej (pozostałej części województwa). Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa tj. załącznikiem do ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustawy (Dz. U. z 2022 r., poz. 1576), miasto Kalisz stanowi odrębną strefę, gdyż jest miastem o liczbie mieszkańców zbliżonej do 100 tys. (95 021). Ponadto miasto Poznań stanowi kolejną strefę, gdyż liczba jego mieszkańców wynosi powyżej 250 tys. (545 073). Na terenie strefy wielkopolskiej znajdują się stanowiska pomiarowe położone w Borówcu, gm. Kórnik, Koziegłowach, gm. Czerwonak, Tarnowie Podgórny oraz Mosinie, z których wyniki wykorzystane były w ocenie rocznej. Oceny jakości powietrza dokonano z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Wynikiem oceny rocznej jest zaliczenie do klasy:

- A, jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
- C, jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie przekraczają poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy.

Oceny zanieczyszczeń ze względu na ochronę zdrowia ludzi przedstawiają się następująco:

- roczne oceny jakości powietrza pod kątem dwutlenku siarki SO_2 dokonywane są z uwzględnieniem stężeń 1-godzinnych i 24-godzinnych. Oceny wykonano na podstawie pomiarów automatycznych. Wykorzystano również wyniki modelowania matematycznego. Na żadnym stanowisku pomiarowym nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnego poziomu substancji w powietrzu. W związku z powyższym wszystkie strefy zaliczono w roku 2022 i 2023 do klasy A;
- roczne oceny jakości powietrza dla dwutlenku azotu NO_2 dokonywane są z uwzględnieniem stężeń 1-godzinnych i średnich dla roku. Oceny wykonano na podstawie wyników pomiarów automatycznych, wykorzystano również wyniki modelowania jakości powietrza i obiektywnego szacowania. Stężenia średnie dla roku nie przekroczyły dopuszczalnego poziomu substancji. Na żadnym stanowisku pomiarowym nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnego poziomu substancji w powietrzu. W związku z dotrzymaniem wymaganych prawem parametrów wszystkie strefy zaliczono w roku 2022 i 2023 do klasy A;

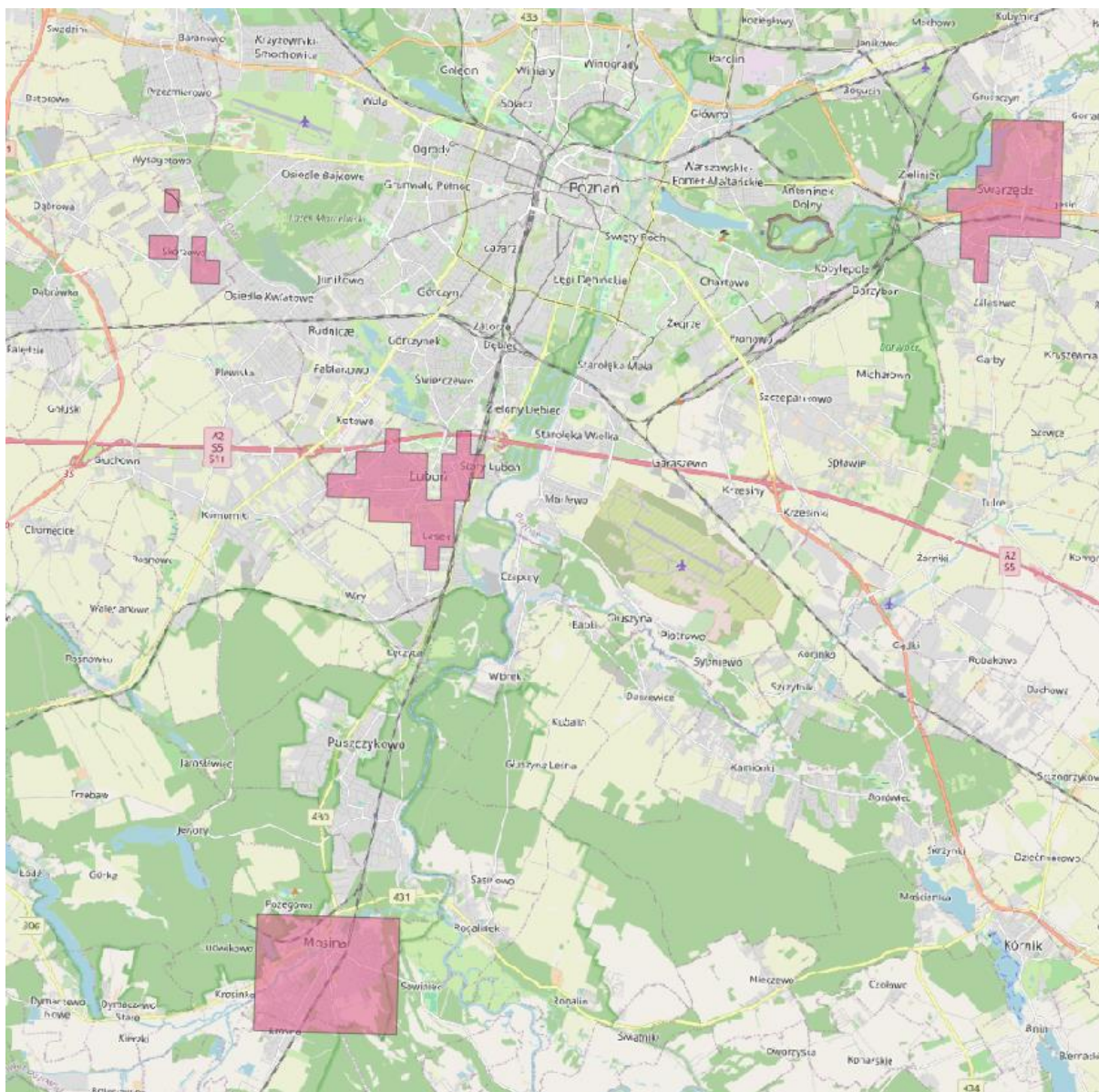
- w rocznych ocenach jakości powietrza dla tlenku węgla CO klasyfikacja opiera się na stężeniach 8-godzinnych krocących, liczonych ze stężeń 1-godzinnych. Za podstawę klasyfikacji stref przyjęto pomiary automatyczne. Stężenia tlenku węgla na wszystkich stacjach w województwie wielkopolskim miały zbliżoną wartość – nie przekroczyły 20% normy. W ocenach rocznych nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu substancji, w związku z tym wszystkie strefy zaliczono w roku 2022 i 2023 do klasy A;
- roczne oceny jakości powietrza dla benzenu (C_6H_6) dokonywane są z uwzględnieniem średniorocznego poziomu dopuszczalnego. Oceny wykonano na podstawie wyników pomiarów automatycznych, wykorzystano również wyniki modelowania jakości powietrza i obiektywnego szacowania. Stężenia średnie dla roku nie przekroczyły dopuszczalnego poziomu substancji. Na żadnym stanowisku pomiarowym nie stwierdzono przekroczeń. W związku dotrzymaniem wymaganych prawem parametrów wszystkie strefy zaliczono w roku 2022 i 2023 do klasy A;
- w przypadku ozonu O_3 podstawę klasyfikacji stref stanowi parametr stężenie 8-godzinne, który odnosi się do poziomu docelowego (dopuszcza się 25 dni przekroczeń poziomu docelowego) oraz poziomu celu długoterminowego. Liczba dni z przekroczeniem poziomu docelowego w roku kalendarzowym uśredniana jest w ciągu kolejnych trzech lat, w tym wypadku z lat 2020 - 2023. Nie stwierdzono przekroczeń poziomu docelowego, w związku z powyższym wszystkie strefy zaliczono w roku 2022 i 2023 do klasy A. Natomiast w przypadku celu długoterminowego, stwierdzono przekroczenie wartości normatywnej $120 \mu g/m^3$ w odniesieniu do najwyższej wartości stężeń 8-godzinnych spośród średnich krocących w roku kalendarzowym. W związku z tym wszystkie strefy zaliczono w roku 2022 i 2023 do klasy D2;
- w przypadku pyłu PM_{10} klasyfikacja opiera się na dwóch wartościach kryterialnych: stężeniach 24-godzinnych (prawo dopuszcza 35 dni z przekroczeniem stężenia średniodobowego $50 \mu g/m^3$) i średnich dla roku ($40 \mu g/m^3$). Oceny wykonano na podstawie pomiarów automatycznych i manualnych. Wykorzystano również wyniki obiektywnego szacowania. W latach 2022 i 2023 w strefie wielkopolskiej nie odnotowano żadnego przekroczenia poziomu dopuszczalnego i stężenia średniego na stanowiskach pomiarowych. W związku z powyższym, na podstawie wyników pomiarów, strefie wielkopolskiej, ze względu na brak przekroczeń w roku 2022 i 2023, przypisano klasę A. Strefę aglomeracja poznańska oraz miasto Kalisz zaliczono również do klasy A we wskazanym powyżej okresie,
- klasyfikacja jakości powietrza dla pyłu $PM_{2,5}$ opiera się na jednej wartości kryterialnej – stężeniu średnim dla roku ($20 \mu g/m^3$). Oceny wykonano na podstawie pomiarów manualnych

i automatycznych prowadzonych w: Poznaniu, Kościanie, Kaliszu i Pleszewie. Wykorzystano również wyniki obiektywnego szacowania. W strefach: wielkopolskiej, aglomeracji poznańskiej i miasto Kalisz nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu dla pyłu PM_{2,5}. W związku z powyższym strefom przypisano w roku 2022 i 2023 klasę A1,

- klasyfikacja jakości powietrza dla ołowiu (Pb) zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀ opiera się na jednej wartości kryterialnej - średniorocznym poziomie dopuszczalnym (0,5 µg/m³). Ocenę wykonano na podstawie pomiarów manualnych. W strefach: wielkopolskiej, aglomeracji poznańskiej i miasto Kalisz nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu dla ołowiu zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀. W związku z powyższym strefom przypisano w roku 2022 i 2023 klasę A,
- klasyfikacja jakości powietrza dla arsenu (As) zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀ opiera się na jednej wartości kryterialnej - średniorocznym poziomie docelowym (6 ng/m³). Ocenę wykonano na podstawie pomiarów manualnych. W strefach: wielkopolskiej, aglomeracji poznańskiej i miasto Kalisz nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu dla arsenu zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀. W związku z powyższym strefom w roku 2022 i 2023 przypisano klasę A,
- klasyfikacja jakości powietrza dla kadmu (Cd) zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀ opiera się na jednej wartości kryterialnej - średniorocznym poziomie docelowym (5 ng/m³). Ocenę wykonano na podstawie pomiarów manualnych. W strefach: wielkopolskiej, aglomeracji poznańskiej i miasto Kalisz nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu dla kadmu zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀. W związku z powyższym strefom w roku 2022 i 2023 przypisano klasę A,
- klasyfikacja jakości powietrza dla niklu (Ni) zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀ opiera się na jednej wartości kryterialnej - średniorocznym poziomie docelowym (20 ng/m³). Ocenę wykonano na podstawie pomiarów manualnych. W strefach: wielkopolskiej, aglomeracji poznańskiej i miasto Kalisz nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu dla kadmu zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀. W związku z powyższym strefom w roku 2022 i 2023 przypisano klasę A,
- w rocznych ocenach jakości powietrza dla benzo(α)pirenu klasyfikacja opiera się na stężeniach średnich dla roku. Za podstawę klasyfikacji stref przyjęto wyniki oznaczeń stężeń benzo(α)pirenu w pyłe PM₁₀ z pomiarów manualnych, rolę wspomagającą pełniły wyniki obiektywnego szacowania. W roku 2022 w województwie wielkopolskim wykonano pomiary w: Gnieźnie, Kaliszu, Lesznie, Nowym Tomyślu, Pile, Poznaniu, Ostrowie Wielkopolskim oraz

w Wągrowcu. W ocenie rocznej na wszystkich stanowiskach stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego substancji wynoszącego 1 ng/m^3 - otrzymane stężenia średnie roczne wahały się od 2 do 4 ng/m^3 . W związku z powyższym wszystkie trzy strefy ze względu na przekroczenie poziomu docelowego, zaliczono do klasy C. Analiza przebiegu stężenia dla roku w latach 2013-2022 wykazała przekroczenia poziomu docelowego na stacjach pomiarowych. Najwyższe stężenia benzo(α)pirenu na obszarze województwa wielkopolskiego wystąpiły na obszarze miast i miejscowości (np.: Kalisz, Ostrów Wielkopolski), najniższe natomiast w rejonach północnych strefy wielkopolskiej (np.: Okonek). Obszary przekroczeń obejmowały ponad połowę miasta Poznania (50,3%) i prawie całą powierzchnię miasta Kalisz (96,8%). W przypadku strefy wielkopolskiej obszary przekroczeń dotyczyły 4,6% jej powierzchni. W roku 2023 w województwie wielkopolskim wykonano pomiary na stacjach w tych samych lokalizacjach. W 2023 roku w porównaniu z 2022 rokiem nastąpił spadek stężeń benzo(α)piranu zawartego w pyle zawieszonym PM10 na wszystkich stacjach, na 6 stanowiskach nie stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego. W roku 2023 najwyższą wartość odnotowano na stacji w Pleszewie ($2,23 \text{ ng/m}^3$), stanowiła ona 2-krotne przekroczenie poziomu docelowego, a najniższą wartość odnotowano na stacji zlokalizowanej w Poznaniu przy ul. Szymanowskiego ($0,70 \text{ ng/m}^3$). W związku z powyższym strefę wielkopolską ze względu na przekroczenie poziomu docelowego, zaliczono do klasy C, natomiast strefę aglomeracja poznańska i miasto Kalisz do klasy A.

Poniżej mapa przedstawiająca zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(α)pirenu zawartego w pyle zawieszonym PM10, określonego ze względu na ochronę ludzi, występujących na terenie powiatu poznańskiego w 2023 roku.

dla strefy wielkopolskiej

22

Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej zawiera wykaz i opis planowanych do realizacji działań naprawczych do dnia 30 czerwca 2026 r., w tym zadania dla powiatu w strefie w zakresie m.in.:

- ograniczenia emisji z ogrzewania indywidualnego w komunalnym zasobie mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej w gminach strefy wielkopolskiej (kod działania WpZOA),
- termomodernizacji budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej (kod działania WpTMB),
- obniżenia emisji komunikacyjnej poprzez regularne utrzymywanie czystości ulic oraz zakaz używania spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści w gminach miejskich i miastach w gminach miejsko wiejskich (kod działania WpMMU),
- edukacji ekologicznej (kod działania WpEEK).

Raportowane corocznie dane z ww. działań są upublicznione i ogólnodostępne z podziałem na lata, jednostki samorządu terytorialnego oraz rodzaj podjętego działania na stronie internetowej pod adresem: <https://wielkopolskie.raport-pop.pl/Wiz/Mapa#>.

Realizacja i aktualizacja planu zarządzania kryzysowego

Na podstawie ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r., poz. 122 ze zm.), powstał Plan Zarządzania Kryzysowego Powiatu Poznańskiego, w skład którego wchodzi następujące elementy:

1. plan główny zawierający:
 - a) charakterystykę zagrożeń oraz ocenę ryzyka ich wystąpienia, w tym dotyczących infrastruktury krytycznej, oraz mapy ryzyka i mapy zagrożeń,
 - b) zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego w formie siatki bezpieczeństwa,
 - c) zestawienie sił i środków planowanych do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych;
2. zespół przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowych, a w tym:
 - a) zadania w zakresie monitorowania zagrożeń,
 - b) tryb uruchamiania niezbędnych sił i środków, uczestniczących w realizacji planowanych przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowej,
 - c) procedury reagowania kryzysowego, określające sposób postępowania w sytuacjach kryzysowych,
 - d) współdziałanie między siłami, o których mowa w lit. b;
3. załączniki funkcjonalne planu głównego określające:

- a) procedury realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego, w tym związane z ochroną infrastruktury krytycznej,
- b) organizację łączności,
- c) organizację systemu monitorowania zagrożeń, ostrzegania i alarmowania,
- d) zasady informowania ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania na wypadek zagrożeń,
- e) organizację ewakuacji z obszarów zagrożonych,
- f) organizację ratownictwa, opieki medycznej, pomocy społecznej oraz pomocy psychologicznej,
- g) organizację ochrony przed zagrożeniami charakterystycznymi dla danego obszaru,
- h) wykaz zawartych umów i porozumień związanych z realizacją zadań zawartych w planie zarządzania kryzysowego,
- i) zasady oraz tryb oceniania i dokumentowania szkód,
- j) procedury uruchamiania rezerw państwowych,
- k) wykaz infrastruktury krytycznej znajdującej się odpowiednio na terenie województwa, powiatu lub gminy, objętej planem zarządzania kryzysowego,
- l) priorytety w zakresie ochrony oraz odtwarzania infrastruktury krytycznej.

Zgodnie z zasadami, aktualizacji planu dokonuje się nie rzadziej niż raz na dwa lata i w związku z powyższym w dniu 23 listopada 2023 roku wykonano aktualizację. Ponadto aktualizacja planu następuje również po każdym zdarzeniu powodującym uruchomienie procedur reagowania kryzysowego i standardowych procedur operacyjnych oraz w przypadku zmian aktów prawnych lub zaistnienia nowego zagrożenia. Obejmuje ona w szczególności:

- korektę/wprowadzenie nowych procedur reagowania,
- zmiany teleadresowe w organizacji łączności,
- dane dotyczące wskazanych sił i środków,
- poprawki redakcyjne,
- nowe wnioski wynikające z ćwiczeń i treningów odnoszących się do problematyki zawartej w planie.

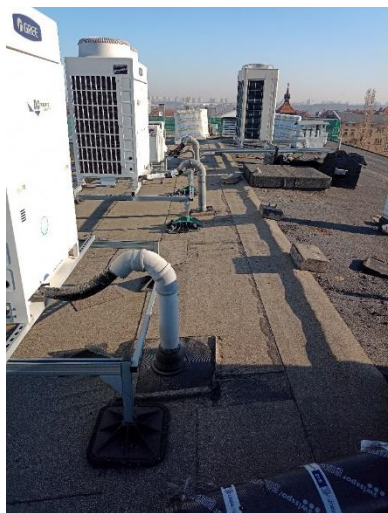
Wydział Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Poznaniu w 2022 i 2023 roku podjął następujące działania i przedsięwzięcia związane z edukacją dla bezpieczeństwa:

- akcja „Odblaski dla pierwszoklasistów”. Akcja trwa od 2001 roku, do roku 2022 przekazano uczniom klas pierwszych z powiatu blisko 80.000 kamizelek i elementów odbłaskowych (w roku 2022 było to 6500 szt. kamizelek odbłaskowych o wartości 107.900,00 zł. W trakcie

- wręczania kamizelek w szkołach podstawowych organizowane było spotkanie z funkcjonariuszami PSP i Policji, którzy prowadzą pogadanki z zakresu bezpieczeństwa,
- kontynuacja rozpoczętego w roku 2013 konkursu pn. „Czujka tlenku węgla może uratować twoje życie”. W roku 2022 przekazano tych urządzeń 81 szt. o wartości 10.859,67 zł, w roku 2023 ilość wyniosła 90 szt. o wartości 12.066,30 zł. Konkurs skierowany jest dla mieszkańców Powiatu, którzy po wypełnieniu zamieszczonej na stronie ww. Powiatu ankiety z pytaniami mogą wygrać czujkę,
 - powiat wraz z Powiatowym Centrum Pomocy Rodziny i Komendą Miejską Policji w Poznaniu zorganizował konkurs fotograficzny pod nazwą „Skrzydła życia - widzę, słyszę, reaguję”. Konkurs miał na celu profilaktykę uzależnień,
 - Powiat wsparł organizację wspólnie z Komendą Miejską Policji w Poznaniu oraz Polskim Związkiem Motorowym i Automobilklubem Wielkopolskim, powiatowych eliminacji Ogólnopolskiego Młodzieżowego Turnieju Motoryzacyjnego dla szkół ponadpodstawowych (konkurs z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego),
 - we wrześniu 2022 i 2023 roku tradycyjnie na terenie JRG nr 8 w Bolechowie przeprowadzono organizowane we współpracy z powiatowymi służbami, inspekcjami i strażami dwa pikniki rodzinne pt. „Bezpieczni w powiecie poznańskim”,
 - wsparcie organizacji Powiatowych Eliminacji Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej - Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych (konkurs z zakresu ratownictwa i bezpieczeństwa przeciwpożarowego skierowanego dla najmłodszych członków OSP z terenu powiatu poznańskiego),
 - wsparcie organizacji Powiatowego Rajdu Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych (w trakcie Rajdu drużyny składające się z najmłodszych członków OSP z terenu powiatu poznańskiego wykonują zadania z zakresu ratownictwa i bezpieczeństwa),
 - w 2023 r. sfinansowanie zakupu toru pożarniczego do szkoleń i zawodów Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych OSP - 30.000,00 zł,
 - w 2023 r. dotacja 10.000,00 zł dla Gminy Buk na wsparcie organizacji 12. Wojewódzkich Zawodów Sportowo-Pożarniczych Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych (w trakcie zawodów drużyny składające się z najmłodszych członków OSP wykonują zadania z zakresu ratownictwa i bezpieczeństwa).

Inwestycje związane z ochroną powietrza

Powiat podejmował szereg działań, których celem było ograniczenie wielkości emisji oraz energooszczędność. Jednym z nich była wymiana oświetlenia w pomieszczeniach biurowych, na klatce schodowej, piwnicy, na parkingu zewnętrznym budynku Starostwa Powiatowego w Poznaniu, na energooszczędne oświetlenie LED. Wymiany dokonano za łączną kwotę 28 683,32 zł w 2022 roku. Budynek przy ul. Słowackiego 8 w 2022 roku został objęty remontem dachu za kwotę 1 628 976,53 zł, a w roku 2023 wykonano remont pomieszczeń na I piętrze.

Dach budynku przed przy ul. Słowackiego 8 w Poznaniu zdjęcie z lewej strony przed remontem
a z prawej po remoncie, fot. pracownik Starostwa Powiatowego w Poznaniu.

W budynku Dworu w Skrzynkach na modernizację dachu, wymianę okien, drzwi zewnętrznych, docieplenie ścian budynku I piętro w latach 2021-2022 wydatkowano kwotę w wysokości 944 266,00 zł, a na wymianę oświetlenia na energooszczędne 503 622,33 zł.

Dwór w Skrzynkach fot. pracownik Starostwa Powiatowego w Poznaniu

W ramach rewaloryzacji wnętrz dawnego kompleksu cysterskiego, a obecnie Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Niewidomych w Owińskach wykonano pomieszczenia na poddaszu za kwotę 167 578,05 zł;

Fot. pracownik Starostwa Powiatowego w Poznaniu

W ramach przebudowy systemu ogrzewania w budynku administracyjnym Zespołu Szkół w Bolechowie – budynek ten został podłączony do węzła ciepłego. Koszt zadania 72 570,00 zł.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza w Swarzędzu wyposażona została w instalacje kanalizacyjną, ciepłej i zimnej wody użytkowej, centralnego ogrzewania, wentylacji mechanicznej oraz klimatyzacji, niskoprądowa oraz fotowoltaiczną. Budynek wykonany został w technologii dbającej o środowisko. Prace trwały do 13 grudnia 2023 roku, a całkowity koszt zadania wyniósł 6 560 253,91 zł.

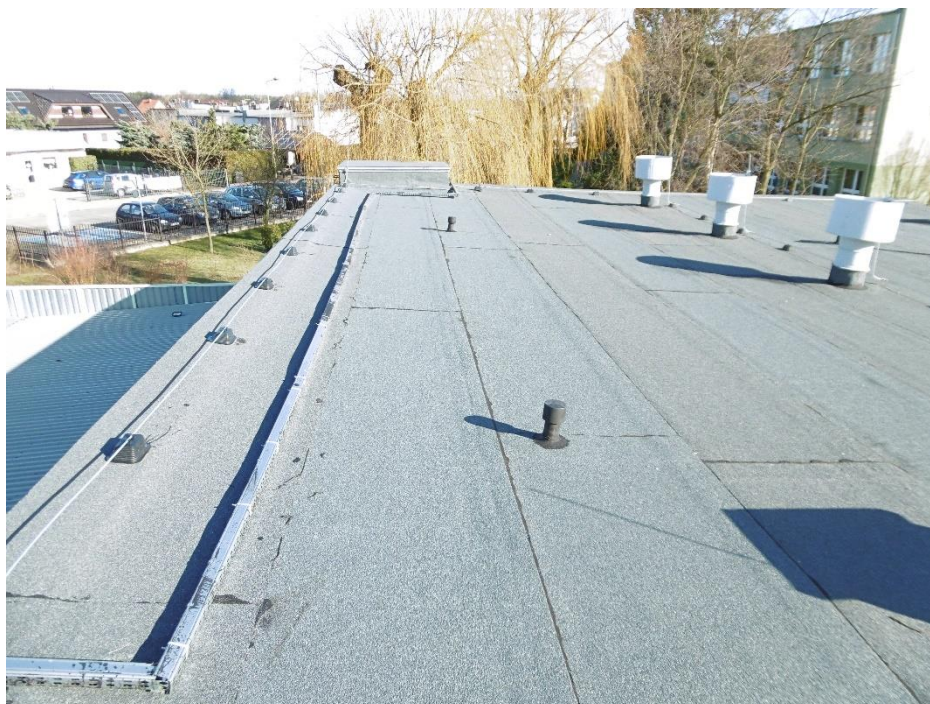
Fot. pracownik Starostwa Powiatowego w Poznaniu

Naprawa dachu w budynku Liceum Ogólnokształcącego w Puszczykowie wyniosła 95 117,77 zł.

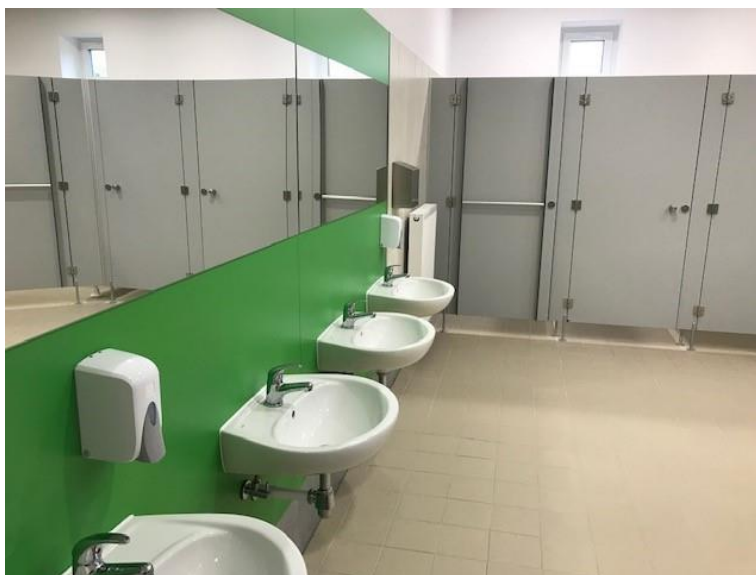
Fot. pracownik Starostwa Powiatowego w Poznaniu

Remont pokrycia dachów internatu Zespołu Szkół w Mosinie to koszt 159 777,00 zł.

Fot. pracownik Starostwa Powiatowego w Poznaniu

Natomiast modernizacja zaplecza sanitarnego sali gimnastycznej Zespołu Szkół nr 1 w Swarzędzu to koszt 719 055,17 zł;

Fot. pracownik Starostwa Powiatowego w Poznaniu

Na zamontowanie instalacji fotowoltaicznej o mocy 38,58 kWp w budynku Ośrodka Wspomagania Rodziny Nr 2 w Jasinie (przekazana do eksploatacji w 2022 roku) przeznaczono kwotę 133 820,78 zł.

Działania podjęte przez gminy w celu poprawy jakości powietrza

Oprócz działań związanych z dotowaniem, gminy położone na terenie powiatu poznańskiego podejmowały również różnego rodzaju działania związane z gospodarką niskoemisyjną i są to:

Gmina	Podjęte działania
Buk	- wykonano 114 kontroli realizacji uchwały ograniczającej stosowanie paliw płynnych (tzw. uchwała antysmogowa) na nieruchomościach mieszkańców gminy podczas których udzielono 6 pouczeń. Koszty jakie zostały poniesione na realizację zadania to 1 808,10 zł, - prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego w ramach programu „Czyste powietrze”, - w 2023 roku w ramach edukacji ekologicznej do wszystkich nieruchomości zlokalizowanych na terenie miasta i gminy dostarczono ulotki dotyczące uchwały antysmogowej oraz wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie. Poniesiono łączne koszty na ww. działanie wysokości 1 525,20 zł.
Czerwonak	- gmina realizowała projekt n. Metropolitalny System Tras Rowerowych w gminie Czerwonak oraz w gminie Murowana Goślina. Zadanie polegało na budowie ścieżek rowerowych wzdłuż drogi wojewódzkiej na odcinku o długości 1,515 km w miejscowości Owińska oraz na odcinku o długości 2,309 km w miejscowości Bolechowo. W ramach inwestycji wykonano także odcinkowe odwodnienie ścieżek, oświetlenie z zastosowaniem opraw LED oraz 3 parkingi Bike&Ride. Zadanie zostało sfinansowane ze środków

	gminnych, a także unijnych, a jego koszt całkowity wyniósł 5 778 304,18 zł (630 682,80 zł w 2022 roku, 5 147 621,38 zł w 2023 roku), - wybudowanie ciągu pieszo-rowerowego wraz z nową kładką pieszo-rowerową na rzece Warcie w miejscowości Owińska. Całkowity koszt inwestycji to 27 104 000,00 zł (w roku 2021: 1 674 786,75, w roku 2022: 17 232 788,94 zł, w roku 2023: 8 196 724,31 zł). Zadanie było finansowane ze środków własnych gminy Czerwonak, Miasta Poznań, Powiatu Poznańskiego, gminy Suchy Las oraz ze środków unijnych, - budowa ścieżki rowerowej w ciągu drogi powiatowej nr 2407P w Kicinie od ul. Różnej do przejścia dla pieszych przy szkole podstawowej – koszt 165 272,64 zł.
Dopiewo	- kontrola palenisk domowych w sezonie grzewczym przez Straż Gminną w ilości 399 szt., w tym 67 pouczeń oraz 18 mandatów, - termomodernizacja Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Więckowicach polegająca na dociepleniu ścian i stropodachów, wymianie drzwi zewnętrznych. Poza pracami dociepleniowymi wymieniono ponad 300 lamp na lampy typu LED oraz zamontowano instalację fotowoltaiczną o mocy ok. 30 kW - koszt zadania to 1,5 mln.
Kleszczewo	- budowa zintegrowanego węzła przesiadkowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz inwestycje w zakresie publicznego transportu zbiorowego na terenie Gminy Kleszczewo – 18 762,19 zł, - budowa pętli autobusowej do skrzyżowania z ul. Topolową oraz Lipową w miejscowości Szewce (projekt) – 2 214,00 zł, - budowa ścieżki rowerowej Kleszczewo - Nagradowice – 1 972 237,87 zł, - przebudowa drogi gminnej nr 329024P na odcinku Krzyżowniki - Śródka – 3 690 797,80 zł, - budowa drogi ul. Szałwiowa i Lawendowa w Gowarzewie – 1 160 919,02 zł, - budowa przystanków autobusowych na terenie gminy – 184 663,65 zł, - montaż energooszczędnego oświetlenia w budynku Urzędu Gminy – 30 083,21 zł, - termomodernizacja budynku strażnicy OSP w Kleszczewie – 658 695,55 zł, - wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych na terenie Gminy Kleszczewo i Krzykosy – 8 980 199,84 zł, - przebudowa drogi powiatowej nr 2440P Tulce – Bugaj w m. Komorniki – 1 694 985,60 zł, - dofinansowanie budowy ścieżki rowerowej Poznań – Tulce – Gowarzewo – 404 979,16 zł, - dotacja dla OSP Kleszczewo na zakup pieca gazowego – 11 000,00 zł, - budowa oświetlenia drogowego na terenie gminy – 273 954,28 zł.
Komorniki	- budowa instalacji fotowoltaicznej (184 szt.) i solarnych (18 szt.) w ramach projektu „Ekoenergia w gminach Dopiewo i Komorniki” – 3 813 160,08 zł, - budowa oświetlenia ulicznego – 992 565,51 zł, - zmiana systemu ogrzewania z węglowego na ogrzewanie gazowe w budynku komunalnym w Komornikach – 183 184,68 zł, - zmiana systemu ogrzewania z węglowego na ogrzewanie gazowe w budynku mieszkalnym stanowiącym własność gminną w Komornikach – 17 505,00 zł, - montaż 3 czujników pomiaru jakości powietrza zamontowanych na budynkach użyteczności publicznej – 10 332,00 zł, - zakup niskoemisyjnego autobusu – 1 646 970,00 zł,

	- budowa zintegrowanego węzła transportowego w Plewiskach – 119,2 mln, - budowa ścieżki rowerowej Komorniki – Głuchowo – 2,35 mln, - budowa wiaduktu przy ul. Kolejowej w Plewiskach – 25,09 mln.
Kostrzyn	- budowa ciągu pieszo-rowerowego w Kostrzynie – 585 380,28 zł, - modernizacja nawierzchni drogi Siedlec – Siedleczek o dł. 280 m, w Iwnie o dł. 320 m, we Wróblewie – 480 153,41 zł, - przebudowa nawierzchni ul. Krakowskiej i Kujawskiej – 194 661,94 zł, - budowa oświetlenia w Kostrzynie – 62 691,42 zł, - modernizacja oświetlenia w Iwnie i Wiktorowie – 139 996,93 zł, - budowa ciągu pieszo-rowerowego w ul. Kórnickiej w Kostrzynie – 556 509,55 zł, - budowa ul. Spokojnej w Siekierkach Wielkich – 1 916 404,47 zł.
Kórnik	- zakup nowych autobusów elektrycznych wraz z montażem stacji do ładowania – 9 837 540,00 zł, - kompleksowa modernizacja energetyczna budynku Szkoły Podstawowej w Robakowie – 5 240 359,62 zł, - budowa ulicy Wiosennej w Borówcu oraz ulicy Szerokiej w Robakowie – 4 563 788,32 zł.
Lubon	- zakup 4 autobusów hybrydowych na potrzeby zbiorowego transportu – 8 199 672,00 zł, - remonty nawierzchni drogowych w ilości 13 096,7 m² – 3 136 366,14 zł, - termomodernizacja budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Luboniu – 1 039 532,53 zł.
Mosina	- zakup 2 autobusów hybrydowych, - wymiana 2 urządzeń grzewczych w mieszkalnych budynkach komunalnych, - budowa 0,7 km ścieżek rowerowych, - zainstalowanie 86 nowych opraw ledowych w oświetleniu, - wybudowanie kotłowni gazowej przy szkole w Rogalinie, - termomodernizacja szkoły w Daszewicach.
Murowana Goślina	- prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego w ramach programu „Czyste powietrze”.
Pobiedziska	- prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego w ramach programu „Czyste powietrze”, - realizacja publicznego transportu zbiorowego przez Zakład Komunalny w Pobiedziskach w oparciu o 3 autobusy hybrydowe oraz 2 z silnikiem diesla – 4 793 793,17 zł, - funkcjonowanie systemów rowerów publicznych – 61 576,73 zł.
Puszczykowo	- prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego w ramach programu „Czyste powietrze”, - w ramach kontroli uchwały ograniczającej stosowanie paliw stałych wykonano 83 kontrole w ramach których nałożono 1 mandat i 2 pouczenia.
Rokietnica	- zakup niskoemisyjnego autobusu – 1 599 000,00 zł, - zakup 2 zielonych przystanków – 87 717,45 zł, - zakup 6 punktów na elektroodpady – 124 938,50 zł, - wykonanie instalacji fotowoltaicznej wraz z magazynem energii na potrzeby zakładu usług komunalnych w Rostworowie.

Stęszew	- modernizacja oświetlenia ulicznego w ilości 13 opraw – 7 800,00 zł, - ocieplenie dachu w mieszkaniu komunalnym w Stęszewie – 17 576,06 zł, - wymiana okien w szkole w Strykowie – 3 497,00 zł, - wymian drzwi zewnętrznych w mieszkaniu komunalnym w Witoblu i Stęszewie – 11 931,00 zł, - remont dachu w mieszkaniu komunalnym w Jeziorkach – 5 900,00 zł, - wykonanie nowego oświetlenia ulicznego w Srocku Małym – 37 468,26 zł.
Suchy Las	- funkcjonowanie 7 czujników do monitorowania stanu jakości powietrza na terenie gminy (po jednym w m. Gołęczewo, Złotkowo, Biedrusko oraz 3 w m. Suchy Las). Dane z odczytu dostępne są w aplikacji HelloCity, - przeprowadzenie 159 kontroli nieruchomości w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, w ramach których nałożono 12 mandatów oraz 68 pouczeń.
Swarzędz	- przeprowadzenie 333 kontroli nieruchomości w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, w ramach których nałożono 64 mandaty oraz 10 pouczeń.
Tarnowo Podgórne	- termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Lusówku wraz z montażem pompy ciepła oraz fotowoltaiki, - przeprowadzenie 83 kontroli nieruchomości w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

III. Ochrona wód i powierzchni ziemi

Monitorowanie stanu środowiska na podstawie dostępnych wyników badań

Teren powiatu poznańskiego jest obszarem charakteryzującym się dużą gęstością zaludnienia, a co za tym idzie intensywnym rozwojem osiedli mieszkaniowych. Bliskość dużego ośrodka miejskiego jakim jest Poznań, wpływa na rozwój przemysłu i usług, a jednocześnie duża część powiatu ma charakter rolniczy. Te uwarunkowania istotnie zwiększają antropopresję, która szczególnie oddziałuje na jakość i ilość wód m.in. poprzez punktowe zrzuty ścieków do wód lub do ziemi, obszarowe źródła zanieczyszczeń pochodzących z rolnictwa, zmiany hydromorfologiczne, czy zwiększony pobór wody. Ponadto czynnikiem wzmacniającym problemy związane z wprowadzaniem zanieczyszczeń do wód jest niekorzystny bilans wodny w regionie, polegający na tym, że opady i odpływ jednostkowy są poniżej średniej krajowej.

Zgodnie z art. 349 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1087 z późn. zm.) badania i oceny stanu wód powierzchniowych i stanu wód podziemnych dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Monitoring wód ma na celu pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych i stanie wód podziemnych oraz o stanie wód obszarów chronionych

na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami oraz oceny osiągania celów środowiskowych określonych w ustawie.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska:

1. wykonuje badania wód powierzchniowych w zakresie elementów biologicznych, fizykochemicznych oraz chemicznych, w tym substancji priorytetowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 114 ustawy, w matrycy będącej wodą;
2. prowadzi obserwacje elementów hydromorfologicznych na potrzeby klasyfikacji stanu ekologicznego lub potencjału ekologicznego;
3. wykonuje badania osadów dennych rzek i jezior na potrzeby klasyfikacji stanu chemicznego wód powierzchniowych;
4. wykonuje badania bioakumulacji substancji priorytetowych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 114 ustawy, na potrzeby klasyfikacji stanu chemicznego wód powierzchniowych oraz badania stanu ichtiofauny na potrzeby klasyfikacji stanu ekologicznego lub potencjału ekologicznego.

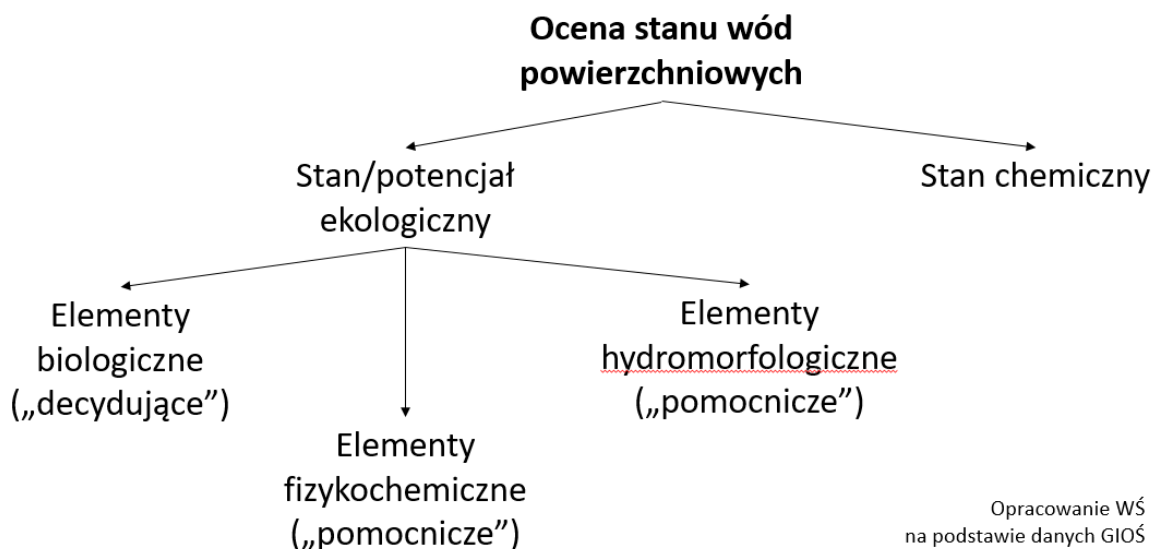
Wyniki monitoringu są publikowane na portalach GIOŚ <https://wody.gios.gov.pl/pjwp/> (wody powierzchniowe) oraz <https://mjwp.gios.gov.pl/> (wody podziemne).

Monitoring wód jest prowadzony w obrębie jednostek zwanych jednolitymi częściami wód powierzchniowych (JCWP) lub jednolitymi częściami wód podziemnych (JCWPd). Zakres i częstotliwość pomiarów i badań ustala się dla każdego punktu pomiarowo-kontrolnego, który jest reprezentatywny dla danej zlewni. Sieć punktów pomiarowo-kontrolnych stanowi podstawę oceny stanu jednolitych części wód.

Monitoring rzek i jezior

Na ocenę stanu wód składa się ocena stanu ekologicznego (w przypadku silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych – ocena potencjału ekologicznego) oraz ocena stanu chemicznego. Stan ekologiczny/potencjał ekologiczny jest określany głównie na podstawie elementów biologicznych, takich jak fitoplankton, chlorofil „a” czy fitobentos. Dodatkowo prowadzi się badania elementów hydromorfologicznych (np. reżim hydrologiczny, ciągłość cieku, warunki morfologiczne) oraz elementów fizykochemicznych (m.in. warunki termiczne, tlenowe, biogenne, zasolenie, zakwaszenie, zanieczyszczenia specyficzne). Elementy hydromorfologiczne i fizykochemiczne mają charakter pomocniczy w określeniu stanu ekologicznego.

Badania elementów chemicznych obejmują grupę 45 wskaźników substancji priorytetowych oraz wskaźników innych substancji zanieczyszczających.

Schemat oceny stanu wód powierzchniowych

Stan ekologiczny klasyfikuje się poprzez nadanie jednej z pięciu klas jakości. W przypadku potencjału ekologicznego klasa I i II są połączone w potencjał „dobry i powyżej dobrego”.

Klasa	JCWP	Silnie zmienione JCWP
I	Bardzo dobry stan ekologiczny	Dobry i powyżej dobrego potencjału ekologicznego
II	Dobry stan ekologiczny	
III	Umiarkowany stan ekologiczny	Umiarkowany potencjał ekologiczny
IV	Słaby stan ekologiczny	Słaby potencjał ekologiczny
V	Zły stan ekologiczny	Zły potencjał ekologiczny

Głównym czynnikiem warunkującym przyporządkowanie do danej klasy stanu/potencjału jest ten element biologiczny, któremu przypisano najmniej korzystną klasę jakości wód powierzchniowych – tzw. zasada „najgorszy decyduje”. Stan chemiczny jest klasyfikowany jako „dobry” lub „poniżej dobrego”. Stan JCWP jest określany poprzez porównanie stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego.

Stan wód		Stan chemiczny	
		Dobry stan chemiczny	Stan chemiczny poniżej dobrego
Stan ekologiczny / potencjał ekologiczny	Bardzo dobry stan ekologiczny / potencjał ekologiczny dobry lub powyżej dobrego	Dobry stan wód	Zły stan wód
	Dobry stan ekologiczny / potencjał ekologiczny dobry lub powyżej dobrego	Dobry stan wód	Zły stan wód
	Umiarkowany stan ekologiczny / umiarkowany potencjał ekologiczny	Zły stan wód	Zły stan wód
	Słaby stan ekologiczny / słaby potencjał ekologiczny	Zły stan wód	Zły stan wód
	Zły stan ekologiczny / zły potencjał ekologiczny	Zły stan wód	Zły stan wód

Na terenie powiatu poznańskiego wyznaczono 24 JCWP rzecznych oraz 12 JCWP jeziornych:

1. rzeczne:

- a. Cybina;
- b. Główna do zlewni zb. Kowalskiego;
- c. Główna od zlewni zb. Kowalskiego do ujścia;
- d. Głuszynka;
- e. Kanał Mosiński od Obrzańskiego Kanału Południowego do ujścia;
- f. Kanał Szymanowo-Grzybno;
- g. Kopel do Głuszynki;
- h. Kopel od Głuszynki do ujścia;
- i. Mała Wełna od Dopływu z Rejowca do ujścia;
- j. Mała Wełna od Jez. Gorzuchowskiego do Dopływu z Rejowca;
- k. Mogilnica do Mogilnicy Wschodniej;
- l. Moskawa do Wielkiej;
- m. Olszynka;
- n. Potok Junikowski;
- o. Sama do Kanału Lubosińskiego;
- p. Sama od Kanału Lubosińskiego do Kanału Przybrodzkiego;
- q. Samica Kierska;
- r. Samica Stęszewska;

- s. Trojanka;
- t. Warta od Kopli do Wełny;
- u. Warta od Młyniska do Kopli;
- v. Wirynka;
- w. Zaganka;
- x. Żydowski Rów;

2. Jeziorne:

- a. Jezioro Bnińskie;
- b. Jezioro Dymaczewskie;
- c. Jezioro Góreckie;
- d. Jezioro Kórnickie;
- e. Jezioro Lusowskie;
- f. Jezioro Niepruszewskie;
- g. Jezioro Skrzynki Duże;
- h. Jezioro Stęszewsko-Kołatkowskie;
- i. Jezioro Strykowskie;
- j. Jezioro Swarzędzkie;
- k. Jezioro Tomickie;
- l. Jezioro Witobelskie.

W 2022 roku badania monitoringowe na terenie powiatu poznańskiego prowadzono dla 10 JCWP rzecznych w zakresie określenia stanu wód oraz dla 10 JCWP rzecznych w zakresie określenia stanu chemicznego wód. Wyniki badań przedstawiają poniższe tabele.

Lp.	Nazwa JCWP	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Klasa elementów fizykochemicznych - zanieczyszczenia specyficzne	Elementy chemiczne
1.	Cybina	IV	-	poniżej potencjału dobrego	-	brak przekroczeń
2.	Głuszynka	V	II	poniżej stanu dobrego	I	brak przekroczeń
3.	Kanał Mosiński od Obrzańskiego Kanału Południowego do ujścia	III	IV	poniżej potencjału dobrego	II	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
4.	Kopel od Głuszynki do ujścia	III	I	poniżej stanu dobrego	I	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
5.	Kopel do Głuszynki	IV	-	poniżej stanu dobrego	-	brak przekroczeń
6.	Mogilnica do Mogilnicy Wschodniej	IV	-	poniżej stanu dobrego	-	brak przekroczeń
7.	Olszynka	V	-	poniżej potencjału dobrego	-	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
8.	Samica Stęszewska	IV	I	poniżej stanu dobrego	I	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
9.	Wirynka	IV	-	poniżej stanu dobrego	-	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
10.	Żydowski Rów	V	-	poniżej potencjału dobrego	-	-

Lp.	Nazwa JCPW	Elementy chemiczne
1.	Główna od zlewni zb. Kowalskiego do ujścia	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
2.	Mała Wełna od Dopływu z Rejowca do ujścia	brak przekroczeń
3.	Moskawa do Wielkiej	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
4.	Potok Junikowski	brak przekroczeń
5.	Sama do Kanału Lubosińskiego	brak możliwości wykonania klasyfikacji
6.	Sama od Kanału Lubosińskiego do Kanału Przybrodzkiego	brak przekroczeń
7.	Samica Kierska	brak przekroczeń
8.	Trojanka	brak przekroczeń
9.	Warta od Kopli do Wełny	brak przekroczeń
10.	Warta od Młyniska do Kopli	brak przekroczeń

Ponadto sklasyfikowano stan wód 10 JCWP jeziornych przedstawionych poniżej.

Lp.	Nazwa JCWP	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Klasa elementów fizykochemicznych - zanieczyszczenia specyficzne	Elementy chemiczne
1.	Bnińskie	IV	nie spełnia wymagań klasy I	poniżej potencjału dobrego	I	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
2.	Dymaczewskie	IV	nie spełnia wymagań klasy I	poniżej stanu dobrego	-	brak możliwości wykonania klasyfikacji
3.	Góreckie	IV	I	poniżej stanu dobrego	-	brak przekroczeń
4.	Kórnickie	III	-	poniżej potencjału dobrego	-	-
5.	Niepruszewskie	V	nie spełnia wymagań klasy I	poniżej stanu dobrego	-	-
6.	Skrzynki Duże	III	-	poniżej potencjału dobrego	-	-
7.	Strykowskie	III	-	poniżej potencjału dobrego	-	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
8.	Swarzędzkie	IV	I	poniżej potencjału dobrego	-	brak możliwości wykonania klasyfikacji
9.	Tomickie	III	-	poniżej stanu dobrego	I	brak możliwości wykonania klasyfikacji
10.	Witobelskie	IV	nie spełnia wymagań klasy I	poniżej stanu dobrego	-	-

W 2023 roku badania monitoringowe na terenie powiatu poznańskiego prowadzono dla 10 JCWP rzecznych w zakresie określenia stanu wód oraz dla 13 JCWP rzecznych w zakresie określenia stanu chemicznego wód. Wyniki badań zostały przedstawione w poniższych tabelach.

Lp.	Nazwa JCWP	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Klasa elementów fizykochemicznych - zanieczyszczenia specyficzne	Elementy chemiczne
1.	Głuszynka	V	-	poniżej stanu dobrego	-	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
2.	Kanał Szymanowo-Grzybno	IV	III	poniżej potencjału dobrego	-	-
3.	Mała Wełna od Dopływu z Rejowca do ujścia	I	I	poniżej potencjału dobrego	-	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
4.	Mała Wełna od Jez. Gorzuchowskiego do Dopływu z Rejowca	III	II	poniżej potencjału dobrego	I	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
5.	Mogilnica do Mogilnicy Wschodniej	brak klasyfikacji (stwierdzono jeden gatunek ryb)	-	poniżej potencjału dobrego	-	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
6.	Potok Junikowski	III	IV	poniżej potencjału dobrego	-	brak przekroczeń środowiskowych norm jakości
7.	Samica Kierska	IV	II	poniżej potencjału dobrego	-	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
8.	Warta od Kopli do Wełny	IV	I	poniżej potencjału dobrego	I	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
9.	Warta od Młyniska do Kopli	V	I	potencjał dobry	I	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
10.	Zaganka	III	V	poniżej stanu dobrego	-	-

Lp.	Nazwa JCPW	Elementy chemiczne
1.	Cybina	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
2.	Główna do zlewni Zb. Kowalskiego	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
3.	Główna do zlewni Zb. Kowalskiego do ujścia	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
4.	Kanał Mosiński od Obrzańkiego Kanału Południowego do ujścia	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
5.	Kopel do Głuszynki	brak przekroczeń
6.	Kopel od Głuszynki do ujścia	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
7.	Moskawa do Wielkiej	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
8.	Olszynka	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
9.	Sama do Kan. Lubosińskiego	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
10.	Sama od Kanału Lubosińskiego do Kanału Przybrodzkiego	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
11.	Samica Stęszewska	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
12.	Trojanka	brak przekroczeń
13.	Wirynka	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości

Z kolei w przypadku JCWP jeziornych dokonano oceny wyłącznie elementów chemicznych.

Lp.	Nazwa JCWP	Elementy chemiczne
1.	Bnińskie	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
2.	Dymaczewskie	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
3.	Góreckie	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
4.	Kórnickie	brak przekroczeń
5.	Lusowskie	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
6.	Strykowskie	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
7.	Swarzędzkie	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości
8.	Witobelskie	stwierdzono przekroczenie środowiskowych norm jakości

Przekroczenia środowiskowych norm jakości najczęściej występowały dla benzo(a)pirenu, difenyloeterów bromowanych, rtęci i jej związków, a także niklu i jego związków.

Monitoring jakości wód podziemnych

Na terenie powiatu poznańskiego wyznaczono 3 jednolite części wód podziemnych o numerach 42, 60 i 61. W latach 2022-2023 prowadzono monitoring jakości wód w 13 punktach pomiarowych. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148), klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć klas jakości wód podziemnych. Wody podziemne powiatu poznańskiego zostały przyporządkowane do II klasy (wody dobrej jakości), III klasy (wody zadowalającej jakości) lub IV klasy (wody niezadowalającej jakości). Wody zakwalifikowane do III lub IV klasy najczęściej wykazywały przekroczenia zawartości żelaza, wodorowęglanów, wapnia, tlenu rozpuszczonego i siarczanów.

Lp.	Punkt pomiarowy	Punkt wg bazy MONBADA	Użytkowanie terenu	Klasa jakości w 2022 r.	Klasa jakości w 2023 r.
1.	Czachurki	1	Zabudowa wiejska	II	IV
2.	Czachurki	3	Zabudowa wiejska	III	IV
3.	Borówiec	5	Lasy	III	II
4.	Borówiec	1224	Lasy	III	IV
5.	Pobiedziska	2547	Zabudowa miejska luźna	III	III
6.	Czerlejko	2549	Zabudowa wiejska	II	II
7.	Gruszczyn	2564	Grunty orne	II	II
8.	Głębozec	2566	Lasy	II	IV
9.	Mosina	2615	Lasy	III	IV
10.	Biskupice	1258	Grunty orne	II	II
11.	Kalwy	1278	Grunty orne	III	IV
12.	Buk	1279	Miejskie tereny zielone	III	IV
13.	Pecna	1495	Zabudowa wiejska	IV	IV

Eutrofizacja

Zgodnie z art. 111 ust 2 ustawy Prawo wodne, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska przygotował opracowanie „Ocena eutrofizacji wód powierzchniowych wykonana na podstawie danych pomiarowych z lat 2020-2023”. Podobnie jak w przypadku oceny jakości wód powierzchniowych, ocena eutrofizacji polega na klasyfikacji wskaźników w danym punkcie pomiarowo-kontrolnym. Elementami badanymi podczas oceny są: elementy biologiczne, stan fizyczny, warunki tlenowe i substancje biogenne (związki azotu i fosforu). Podczas oceny eutrofizacji zasada „najgorszy decyduje” również ma zastosowanie. Wyróżnia się pięć klas eutrofizacji, przy czym klasa I lub II wskazuje na nieeutroficzny stan wód, a klasa III, IV lub V – eutroficzny stan wód.

Na terenie powiatu poznańskiego w latach 2022-2023 dokonano oceny eutrofizacji 16 JCWP rzecznych i 8 JCWP jeziornych. Jedynie wody Samicy Stęszewskiej oraz Warty na odcinku od Młyniska do Kopli charakteryzują się niską eutrofizacją. Z kolei najwyższym stopniem eutrofizacji (klasa V) wykazuje Jezioro Niepruszewskie. W większości przypadków wskaźnikami decydującymi o przyporządkowaniu do danej klasy były elementy biologiczne.

Lp.	Nazwa JCWP	Rok najnowszych badań	Klasa wskaźników eutrofizacji
1.	Cybina	2023	III
2.	Głuszynka	2023	III
3.	Kanał Mosiński od Obrzańskiego Kanału Południowego do ujścia	2023	III
4.	Kopel do Głuszynki	2023	IV
5.	Kopel od Głuszynki do ujścia	2023	III
6.	Mała Wełna od Dopływu z Rejowca do ujścia	2023	III
7.	Mała Wełna od Jez. Gorzuchowskiego do Dopływu z Rejowca	2023	III
8.	Mogilnica do Mogilnicy Wschodniej	2023	III
9.	Olszynka	2023	III
10.	Potok Junikowski	2023	III
11.	Samica Kierska	2023	III
12.	Samica Stęszewska	2023	II
13.	Warta od Kopli do Wełny	2023	IV
14.	Warta od Młyniska do Kopli	2023	II
15.	Wirynka	2023	III
16.	Żydowski Rów	2022	III

Lp.	Nazwa JCWP	Rok najnowszych badań	Klasa wskaźników eutrofizacji
1.	Bnińskie	2022	IV
2.	Dymaczewskie	2022	IV
3.	Góreckie	2022	IV
4.	Kórnickie	2022	III
5.	Niepruszewskie	2022	V
6.	Skrzynki Duże	2022	III
7.	Strykowskie	2022	III
8.	Tomickie	2022	III

Opiniowanie z zakresu ochrony środowiska studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego gmin

Zadanie zostało szczegółowo opisane w rozdziale *Ochrona i poprawa jakości powietrza*. W przekazywanych uwagach dotyczących ochrony wód podnoszono konieczność wprowadzenia zapisów m.in. o konieczności zachowania istniejących zbiorników retencyjnych czy uwzględnienia istniejących urządzeń drenarskich przy projektowaniu i realizacji inwestycji.

Określanie warunków korzystania ze środowiska w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i ochrony
powierzchni ziemi w pozwoleniach zintegrowanych

Na podstawie zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska, starosta - jako organ ochrony środowiska - jest właściwy do wydania pozwoleń zintegrowanych. Pozwolenia zintegrowanego wymaga prowadzenie instalacji, której funkcjonowanie, ze względu na rodzaj i skalę prowadzonej w niej działalności, może powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości, z wyłączeniem instalacji lub ich części stosowanych wyłącznie do badania, rozwoju lub testowania nowych produktów lub procesów technologicznych. Minister właściwy do spraw klimatu określa (w drodze rozporządzenia) rodzaje instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości z uwzględnieniem rodzaju i skali działalności prowadzonej w instalacjach.

W pozwoleniu zintegrowanym ustala się warunki emisji na zasadach określonych dla pozwoleń na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza oraz na wytwarzanie odpadów, pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód oraz pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, bez zalecania jakiejkolwiek techniki czy technologii. W pozwoleniu zintegrowanym ustala się także, na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, warunki poboru wód powierzchniowych lub podziemnych, jeżeli wody te są pobierane wyłącznie na potrzeby instalacji wymagającej pozwolenia zintegrowanego. W treści pozwolenia zintegrowanego określa się, w odniesieniu do instalacji wymagającej takiego pozwolenia, wymagania zapewniające ochronę gleby, ziemi i wód gruntowych, w tym środki mające na celu zapobieganie emisjom do gleby, ziemi i wód gruntowych oraz sposób ich systematycznego nadzorowania, o ile są konieczne.

W przypadku instalacji, której eksploatacja obejmuje wykorzystywanie, produkcję lub uwalnianie substancji powodującej ryzyko oraz występuje możliwość zanieczyszczenia gleby, ziemi lub wód gruntowych na terenie zakładu, wymaga się przedłożenia raportu początkowego o stanie zanieczyszczenia gleby, ziemi i wód gruntowych przez prowadzącego instalację. W tym przypadku w treści pozwolenia zintegrowanego określa się sposób prowadzenia systematycznej oceny ryzyka

zanieczyszczenia gleby, ziemi i wód gruntowych substancjami powodującymi ryzyko, które mogą znajdować się na terenie zakładu w związku z eksploatacją instalacji, albo sposób i częstotliwość wykonywania badań zanieczyszczenia gleby i ziemi tymi substancjami oraz pomiarów zawartości tych substancji w wodach gruntowych, w tym pobierania próbek.

Ponadto w pozwoleniu zintegrowanym określa się ilość, stan i skład ścieków przemysłowych, o ile ścieki nie będą wprowadzane do wód lub do ziemi oraz ilość wykorzystywanej wody, o ile nie zostały określone warunki poboru wód powierzchniowych lub podziemnych wyłącznie na potrzeby instalacji.

Szczegółowe dane dotyczące pozwoleń zintegrowanych wydanych w latach 2022-2023 przez Starostę Poznańskiego przedstawia poniższa tabela. Zgodnie z danymi przekazanymi przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, Marszałek Województwa Wielkopolskiego wydał 3 pozwolenia zintegrowane – 2 pozwolenia w 2022 roku i 1 pozwolenie w 2023 roku.

Lp.	Data i znak pozwolenia	Prowadzący instalację	Adres instalacji	Rodzaj instalacji
1.	WŚ.6222.33.2019.I z 28.07.2023 r. zmiana pozwolenia	Fabryka Papieru Czerwonak sp. z o.o.	ul. Gdyńska 131, Czerwonak	produkcja papieru higienicznego
2.	WŚ.6222.23.2022.I z 15.03.2023 r. zmiana pozwolenia	Presa Sp. z o.o.	ul. Fabryczna 4, Pobiedziska	produkcja szkła
3.	WŚ.6222.23.2023.I z 11.09.2023 r. zmiana pozwolenia	SOKOŁÓW S.A.	ul. Poznańska 14, Robakowo	ubój trzody chlewnej, przetwórstwo mięsa wieprzowego i wołowego oraz oczyszczanie ścieków przemysłowych
4.	WŚ.6222.40.2021.I z 16.06.2023 r. zmiana pozwolenia	Zakłady Drobiarskie Koziegłowy Sp. z o.o.	ul. Piaskowa 3, Koziegłowy	ubój drobiu, smażenie i produkcja wyrobów panierowanych
5.	WŚ.6222.26.2022.I z 12.01.2023 zmiana pozwolenia	Schur Flexibles Poland Sp. z o. o. (obecnie adapa Poland Bogucin Sp. z o.o.)	ul. Pilotów 12, Bogucin	powierzchniowa obróbka substancji, przedmiotów lub produktów z wykorzystaniem rozpuszczalników organicznych o zużyciu rozpuszczalnika ponad 150 kg na godzinę lub ponad 200 t rocznie

6.	WŚ.6222.24.2023.I z 23.08.2023 r. zmiana pozwolenia	adapa Poland Bogucin Sp. z o.o.	ul. Pilotów 12, Bogucin	powierzchniowa obróbka substancji, przedmiotów lub produktów z wykorzystaniem rozpuszczalników organicznych o zużyciu rozpuszczalnika ponad 150 kg na godzinę lub ponad 200 t rocznie
7.	WŚ.6222.48.2022.XIV z 31.08.2023 r. zmiana pozwolenia	Mondi Poznań Sp. z o.o.	ul. Wyzwolenia 34/36, Dopiewo	powierzchniowa obróbka substancji, przedmiotów lub produktów z wykorzystaniem rozpuszczalników organicznych o zużyciu rozpuszczalnika ponad 150 kg na godzinę lub ponad 200 t rocznie
8.	WŚ.6222.38.2023.VII z 29.12.2023 r. zmiana pozwolenia	Mondelez Polska Production Sp. z o.o.	ul. Poznańska 50, Jankowice	obróbka i przetwórstwo produktów spożywczych z przetworzonych lub nieprzetworzonych surowców pochodzenia zwierzęcego i roślinnego – produkcja wyrobów czekoladowych
9.	WŚ.6222.9.2022.XIV z 26.08.2022 r. zmiana pozwolenia	Wielkopolski Indyk Sp. z o.o.	Bolesławiec 12a	ubój indyków oraz oczyszczanie ścieków przemysłowych
10.	WŚ.6222.8.2022.I z 29.09.2022 r. zmiana pozwolenia	Eurodruk Sp. z o.o.	ul. Wierzbowa 17/19, Tarnowo Podgórne	powierzchniowa obróbka substancji, przedmiotów lub produktów z wykorzystaniem rozpuszczalników organicznych, o zużyciu rozpuszczalnika ponad 150 kg na godzinę lub ponad 200 t rocznie

Wspieranie działalności spółek wodnych w zakresie utrzymania urządzeń melioracji wodnej

Istotną kwestią związaną z ochroną wód i gleb jest utrzymanie urządzeń melioracji wodnej, które służą regulacji stosunków wodnych dla celów rolniczych, a także przeciwdziałają lokalnym podtopieniom. Utrzymywanie urządzeń melioracji wodnych szczegółowych należy do zainteresowanych właścicieli gruntów, a jeżeli urządzenia te są objęte działalnością spółki wodnej - do tej spółki. Spółki wodne oraz związki wałowe są formami organizacyjnymi, które nie działają w celu osiągnięcia zysku, zrzeszają osoby fizyczne lub prawne i mają na celu zaspokajanie wskazanych ustawą potrzeb w dziedzinie gospodarowania wodami.

Aby została wykonana większa ilość prac konserwacyjnych w obrębie urządzeń melioracji wodnych, w celu uregulowania stosunków wodnych dla polepszenia zdolności produkcyjnej gleby i ułatwienia jej uprawy, Rada Powiatu w Poznaniu podjęła w dniu 18 marca 2020 r. Uchwałę Nr XVIII/219/VI/2020 w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Powiatu Poznańskiego spółkom wodnym, trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji oraz sposobu jej rozliczania. Na jej podstawie w latach 2022-2023 Powiat przekazał dotacje spółkom wodnym na bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych w łącznej wysokości 651.066,63 zł.

Warunkami przyznania spółce wodnej dotacji są: ściągальność składek członkowskich nie niższa niż 70% (na koniec roku poprzedzającego) oraz minimalna wysokość składki członkowskiej na rzecz spółki nie niższa niż 22 zł/ha. Dotacja mogła wynieść maksymalnie do 50% całkowitych kosztów zadania. Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące przekazanych dotacji oraz wykonanych prac.

Lp.	Nazwa spółki wodnej	Kwota przekazanej dotacji [zł]		Długość rowów objętych konserwacją [mb]	
		2022	2023	2022	2023
1	Gminna Spółka Wodna w Kostrzynie	20.000,00	35.000,00	1650	2000
2	Gminna Spółka Wodno-Melioracyjna w Swarzędzu	12.761,00	-	2000	-
3	Gminna Spółka Wodno-Melioracyjna w Pobiedziskach	6.205,00	9.000,00	730	1380
4	Rejonowy Związek Spółek Wodnych w imieniu Gminnej Spółki Wodnej w Kórniku	31.464,83	40.748,44	3080	2400
5	Związek Spółek Wodnych w Nowym Tomyślu w imieniu Gminnej Spółki Wodnej Zlewni Mogilnica Wschodnia w Buku	26.159,00	22.488,91	3080	2300
6	Poznański Związek Spółek Wodnych w imieniu Gminnej Spółki Wodnej Czerwonak	27.812,13	31.249,82	6700	5020
7	Poznański Związek Spółek Wodnych w imieniu Gminnej Spółki Wodnej Dopiewo	33.009,88	37.511,24	6700	6700
8	Poznański Związek Spółek Wodnych w imieniu Gminnej Spółki Wodnej Komorniki	8.290,66	8.909,71	1680	1680
9	Poznański Związek Spółek Wodnych w imieniu Spółki Wodnej Luboń	4.079,60	4.414,40	650	650
10	Poznański Związek Spółek Wodnych w imieniu Gminnej Spółki Wodnej Rokietnica	30.556,15	34.722,90	4200	4200
11	Poznański Związek Spółek Wodnych w imieniu Gminnej Spółki Wodnej Stęszew	41.985,14	46.492,06	11179	11173
12	Poznański Związek Spółek Wodnych w imieniu Gminnej Spółki Wodnej Suchy Las	26.141,06	29.705,75	3200	3200
13	Poznański Związek Spółek Wodnych w imieniu Gminnej Spółki Wodnej Tarnowo Podgórne	39.714,76	42.644,19	9090	7890
RAZEM		308.179,21	342.887,42	53939	48593

Zakres prac wykonanych przez spółki wodne na terenie powiatu poznańskiego przedstawia się następująco:

Nazwa spółki	Wykaz wykonanych prac
Gminna Spółka Wodna w Kostrzynie	2022 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 28 455 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 167 ha - całkowity koszt prac – 598.665,63 zł
	2023 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 21 952 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 429 ha - całkowity koszt prac – 1.247.741,58 zł
Spółka Wodno-Melioracyjna „Trojanka” w Murowanej Goślinie	2022 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 7 381 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 55 ha - całkowity koszt prac – 140.880,25 zł
	2023 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 7 440 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 170 ha - całkowity koszt prac – 156.888,75 zł
Rejonowy Związek Spółek Wodnych w Śremie działający w imieniu Gminnej Spółki Wodnej w Kórniku	2022 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 65 260 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 16 ha - całkowity koszt prac – 843.475,00 zł
	2023 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 58 000 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 78 ha - całkowity koszt prac – 956.601,00 zł
Gminna Spółka Wodno-Melioracyjna w Pobiedziskach	2022 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 13 845 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 69 ha - całkowity koszt prac – 287.737,06 zł
	2023 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 24 178 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 90,00 ha - całkowity koszt prac – 344.725,57 zł
Gminna Spółka Wodno-Melioracyjna w Swarzędzu	2022 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 21 700 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 47,00 ha - całkowity koszt prac – 475.937,62 zł
	2023 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 22 140 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 31 ha - całkowity koszt prac – 530.332,20 zł
Gminna Spółka Wodna w Kleszczewie	2022 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 11 860 mb - liczba napraw urządzeń drenarskich – 24 napraw - całkowity koszt prac – 287.481,30 zł

	2023 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 12 250 mb - liczba napraw urządzeń drenarskich – 24 - całkowity koszt prac – 333.585,77 zł
Związek Spółek Wodnych w Nowym Tomyślu działający na rzecz Gminnej Spółki Wodnej Mogilnica Wschodnia w Buku	2022 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 17 170 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 55 ha - całkowity koszt prac – 467.932,38 zł
	2023 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 19 040 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 165 ha - całkowity koszt prac – 628.886,60 zł
Poznański Związek Spółek Wodnych działający w imieniu: - Gminnej Spółki Wodnej w Czerwonaku	2022 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 33 098 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 4 ha - całkowity koszt prac – 371.665,64 zł
	2023 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 32 409 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 4 ha - całkowity koszt prac – 326.174,90 zł
- Gminnej Spółki Wodnej w Dopiewie	2022 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 25 173 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 24 ha - całkowity koszt prac – 594.030,17 zł
	2023 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 25 173 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 24 ha - całkowity koszt prac – 776.704,98 zł
- Gminnej Spółki Wodnej w Komornikach	2022 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 21 410 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 15 ha - całkowity koszt prac – 509.526,39 zł
	2023 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 23 490 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 4 ha - całkowity koszt prac – 527.632,13 zł
- Spółki Wodnej w Luboniu	2022 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 4 339 mb - całkowity koszt prac – 111.848,85 zł
	2023 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 3 999 mb - całkowity koszt prac – 100.521,95 zł
- Gminnej Spółki Wodnej w Rokietnicy	2022 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 39 515 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 14 ha - całkowity koszt prac – 700.882,15 zł
	2023 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 43 495 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 18 ha

	- całkowity koszt prac – 695.384,56 zł
- Gminnej Spółki Wodnej w Stęszewie	2022 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 45 400 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 6 ha - całkowity koszt prac – 370.313,14 zł
	2023 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 40 050 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 5 ha - całkowity koszt prac – 353.941,62 zł
- Gminnej Spółki Wodnej w Suchym Lesie	2022 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 35 760 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 4 ha - całkowity koszt prac – 651.969,21 zł
	2023 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 31 770 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 6 ha - całkowity koszt prac – 1.095.639,38 zł
- Gminnej Spółki Wodnej w Tarnowie Podgórny	2022 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 76 772 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 20 ha - całkowity koszt prac – 1.370.772,68 zł
	2023 rok - konserwacja rowów melioracyjnych – 68 150 mb - naprawa urządzeń drenarskich – 37 ha - całkowity koszt prac – 1.211.591,51 zł

Wspieranie finansowe spółek wodnych w zakresie utrzymania i modernizacji urządzeń melioracji wodnych szczegółowych odbywa się również ze strony gmin Powiatu Poznańskiego, co przedstawia poniższa tabela.

Gmina	Sposób wspierania spółek wodnych
Buk	Jest członkiem spółki wodnej. Przekazała dotacje w wysokości 98.000,00 zł w 2022 roku i 160.000,00 zł w 2023 roku
Czerwonak	Jest członkiem spółki wodnej i opłaca składki. Wysokość przekazanych środków wyniosła po 130.000,00 zł w roku 2022 i 2023
Dopiewo	Jest członkiem spółki i przekazała składki w wysokości 190.000 zł w 2022 roku i 196.764,71 zł w 2023 roku
Kleszczewo	Jest członkiem spółki wodnej i opłaca składki, które wyniosły 513,00 zł w 2022 roku i 586,00 zł w 2023 roku
Komorniki	Jest członkiem spółki wodnej i przekazała kwotę po 100.000,00 zł każdego roku
Kostrzyn	Jest członkiem spółki wodnej i opłaca składki, które wyniosły 100.891,60 zł w 2022 roku i 112.761,20 zł w 2023 roku
Kórnik	Nie jest członkiem spółki wodnej, ale wspierała finansowo jej działania kwotą 390.000,00 zł w 2022 roku i 290.000,00 zł w 2023 roku
Luboń	Jest członkiem spółki wodnej. Wysokość przekazanych środków wyniosła po 40.000,00 zł w każdym roku
Mosina	Nie jest członkiem spółki, a na terenie gminy nie działa żadna spółka wodna
Murowana Goślina	Nie jest członkiem spółki wodnej i nie przekazała środków
Pobiedziska	Jest członkiem spółki wodnej i partycypuje w kosztach utrzymania urządzeń. Wysokość przekazanych środków wyniosła 60.000,00 zł w 2022 roku i 120.000,00 zł w 2023 roku
Rokietnica	Jest członkiem spółki wodnej i partycypowała w kosztach konserwacji. Wysokość przekazanych środków wyniosła 190.149,29 zł w 2022 roku i 300.494,80 zł w 2023 roku
Stęszew	Jest członkiem spółki wodnej i wsparła spółkę środkami w wysokości 72.340,00 zł w 2022 roku i 68.650,00 zł w 2023 roku
Suchy Las	Jest członkiem spółki wodnej i przekazuje składki – w 2022 roku wyniosła 300.000,00 zł, a w 2023 roku 500.000,00 zł.
Swarzędz	Nie jest członkiem spółki wodnej, ale przekazała dotacje w latach 2022-2023 w wysokości po 140.000,00 zł rocznie
Tarnowo Podgórne	Jest członkiem spółki wodnej, brak informacji nt. dofinansowania

Na wykonywanie prac, o których mowa powyżej, spółkom wodnym przekazywane są również dotacje ze strony Wojewody Wielkopolskiego.

Nazwa spółki wodnej	Wysokość środków pozyskanych od Wojewody Wielkopolskiego [zł]	
	2022 rok	2023 rok
Gminna Spółka Wodna w Kostrzynie	180.531,00	158.226,00
Spółka Wodno-Melioracyjna „Trojanka” w Murowanej Goślinie	21.382,00	19.520,00
Gminna Spółka Wodna w Kórniku	30.863,00	30.110,00
Gminna Spółka Wodno-Melioracyjna w Pobiedziskach	bd.	45.577,00
Gminna Spółka Wodno-Melioracyjna w Swarzędzu	53.815,00	40.964,00
Gminna Spółka Wodna w Kleszczewie	57.630,00	93.119,00
Gminna Spółka Wodna Zlewni Mogilnica Wschodnia Buk	62.048,00	67.998,00
Gminna Spółka Wodna w Czerwonaku	95.331,00	85.856,00
Gminna Spółka Wodna w Dopiewie	137.441,00	139.301,00
Gminna Spółka Wodna w Komornikach	101.551,00	139.214,00
Spółka Wodna w Luboniu	28.058,00	28.858,00
Gminna Spółka Wodna w Rokietnicy	208.131,00	162.659,00
Gminna Spółka Wodna w Stęszewie	69.846,00	88.494,00
Gminna Spółka Wodna w Suchym Lesie	169.154,00	155.330,00
Gminna Spółka Wodna w Tarnowie Podgórnym	297.187,00	306.475,00
RAZEM	1.512.968,00	1.561.701,00

Ponadto Gminna Spółka Wodna Zlewni Mogilnica Wschodnia Buk w latach 2022-2023 uzyskała dotacje z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu w wysokości odpowiednio 47.148,00 zł i 55.687,00 zł. W 2023 roku taką dotację otrzymała również Gminna Spółka Wodna w Kórniku w wysokości 26.898,00 zł.

Uwzględnienie rozwiązań wodooszczędnych i zatrzymujących wodę opadową przy projektowaniu
modernizacji obiektów Powiatu

W ramach prowadzonych przez Powiat Poznański inwestycji, coraz częściej pojawiają się rozwiązania mające na celu wodooszczędność oraz zatrzymywanie wody opadowej. Jednym z takich przedsięwzięć była budowa podziemnego zbiornika retencyjnego dla wód opadowych na terenie Zespołu Szkół im. Gen. Dezyderego Chłapowskiego w Bolechowie. Wykonana inwestycja – zbiornik oraz infrastruktura podziemna - ma na celu retencjonowanie wód opadowych z dachów budynku szkoły i przyległego do szkoły najbliższego terenu (chodniki, parkingi, tereny utwardzone). Dotychczas wody opadowe były odprowadzane do sieci kanalizacji deszczowej, jednakże przy wystąpieniu większych i długotrwałych opadów, istniało niebezpieczeństwo, że instalacja odwadniająca parking nie nadąży odprowadzać wody, co spowoduje zalewanie terenu wokół budynku szkoły.

W 2021 roku zlecono wykonanie dokumentacji projektowej z terminem wykonania do 13 marca 2022 r. Zadanie zostało zrealizowane w terminie 9 października 2023 r. – 13 stycznia 2024 r. Koszty poniesione w 2022 roku wyniosły 41.820,00 zł, a w 2023 roku – 792.113,42 zł. Wykonane w ramach zadania zbiorniki będą retencjonować wodę, która będzie wykorzystywana do podlewania terenów zielonych.

W latach 2021-2023 zbudowano placówkę opiekuńczo-wychowawczą w Swarzędzu, ul. Cmentarna. Budynek został zaprojektowany w technologiach bezpiecznych dla środowiska. Zgodnie z programem funkcjonalno-użytkowym, ze względu na brak możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej, założono zbieranie wód opadowych z dachu budynku przez rury spustowe i odprowadzanie ich na tereny zielone wokół inwestycji. Zadanie zostało ukończone 13 grudnia 2023 r. W związku z budową placówki w 2022 roku wydatkowano 3.042.578,35 zł, a w 2023 roku – 366.619,72 zł. Całkowity koszt zadania wyniósł 6.560.253,91 zł.

Budowa podziemnego zbiornika retencyjnego na terenie Zespołu Szkół im. Gen. Dezyderego Chłapowskiego w Bolechowie
oraz placówka opiekuńczo-wychowawcza w Swarzędzu

Wydawanie decyzji administracyjnych dotyczących obowiązku przeprowadzenia rekultywacji
gruntów zdegradowanych i zdewastowanych

Na podstawie zapisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, osoba powodująca utratę albo ograniczenie wartości użytkowej gruntów jest obowiązana do ich rekultywacji na własny koszt. Rekultywację i zagospodarowanie gruntów planuje się, projektuje i realizuje na wszystkich etapach działalności przemysłowej.

Rekultywację gruntów prowadzi się w miarę jak grunty te stają się zbędne całkowicie, częściowo lub na określony czas do prowadzenia działalności przemysłowej oraz kończy się w terminie do 5 lat od zaprzestania tej działalności.

Decyzje w sprawach rekultywacji i zagospodarowania określają:

- stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów, ustalony na podstawie dwóch odrębnych opinii rzeczoznawców;
- osobę obowiązującą do rekultywacji gruntów;
- kierunek i termin wykonania rekultywacji gruntów;
- uznanie rekultywacji gruntów za zakończoną;

Wyżej wymienione decyzje wydaje starosta po zasięgnięciu opinii:

- dyrektora właściwego terenowo okręgowego urzędu górniczego - w odniesieniu do działalności górniczej;
- dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych lub dyrektora parku narodowego - w odniesieniu do gruntów o projektowanym leśnym kierunku rekultywacji;
- wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

Osoby obowiązane do rekultywacji gruntów zawiadamiają starostę w terminie do dnia 28 lutego każdego roku o powstałych w ubiegłym roku zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji.

Na podstawie przypisanych Staroście Poznańskiemu kompetencji, w 2022 roku wydał 21 decyzji, a w 2023 roku 10 decyzji w sprawach rekultywacji, co przedstawia poniższe zestawienie.

Rodzaj decyzji	2022 rok	2023 rok
Decyzje ustalające kierunek rekultywacji	3	3
Decyzje zmieniające decyzję o kierunku rekultywacji	3	0
Decyzje uznające rekultywację za zakończoną	12	4
Decyzje o przeniesieniu praw i obowiązków w zakresie rekultywacji	2	1
Decyzje – odmowa zmiany terminu zakończenia rekultywacji	1	1
Decyzje – odmowa uchylecia decyzji ustalającej kierunek rekultywacji	0	1

Aktualizacja wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń ziemi

Zgodnie z art. 101d ust. 8 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska Starosta dokonuje aktualizacji wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi raz na dwa lata. Starosta Poznański w dniu 30 sierpnia 2022 r. przekazał do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu informację, że nie dokonał identyfikacji nowych potencjalnych historycznych zanieczyszczeń ziemi w odniesieniu do wykazu przekazanego w 2018 roku

Prowadzenie rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi

Zgodnie z art. 110a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, na starostach spoczywa obowiązek prowadzenia rejestru zawierającego informacje o terenach zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz o terenach, na których występują te ruchy. „Rejestr terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi ziemi na terenie powiatu poznańskiego” (w 2012 roku wykonano jego aktualizację) został opublikowany na stronie internetowej www.bip.powiat.poznan.pl (zakładka Rejestry publiczne, inne rejestry i wykazy). Rejestr zawiera karty rejestracyjne osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi wraz z ich lokalizacją przedstawioną na mapach topograficznych. Powyższe informacje zawarte w stworzonej bazie danych o lokalizacji osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi pozwalają organowi realizować zadania wynikające z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i ustawy prawo geologiczne i górnictwo.

Ponadto w 2017 roku Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy opracował „Mapę osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi w skali 1:10 000 – pow. poznański, woj. wielkopolskie” – powyższe dane zostały wprowadzone do bazy SOPO (System Oslony Przeciwośuwiskowej), która jest dostępna na stronie internetowej www.osuwiska.pgi.gov.pl.

Prowadzenie obserwacji terenów powiatu poznańskiego, na których wystąpiły ruchy masowe ziemi oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi

Przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska (art. 110a) nakładają na starostę obowiązek prowadzenia obserwacji terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy. W związku z powyższym, w latach 2022-2023 kontynuowano monitoring geodezyjny na osuwisku w miejscowości Czapury i Wiórek, gm. Mosina (SOPO 30-31-105-084301) – na skarpie powyżej koryta rzeki Warty.

W listopadzie 2022 roku podpisano umowę na prowadzenie monitoringu instrumentalnego geodezyjnego i obserwacyjnego osuwiska poprzez wykonanie trzech sesji pomiarowych metodą wskazaną w wytycznych wraz z obserwacją terenu:

- pierwsza sesja pomiarowa – w sezonie jesiennym (listopad) 2022 roku,
- druga sesja pomiarowa – w sezonie jesiennym (listopad) 2023 roku,
- trzecia sesja pomiarowa – w sezonie jesiennym (listopad) 2024 roku.

Monitoring obejmuje pomiar powierzchni ruchu mas ziemnych tj. określanie prędkości i charakteru przemieszczeń oraz deformacji zachodzących na powierzchni terenu osuwiska. Do prowadzenia monitoringu jest wykorzystywana instalacja pomiarowa założona w 2019 roku w obrębie osuwiska. Łączna wartość ww. prac wynosi 26.200,00 zł.

Na podstawie pomiarów wykonanych 18 listopada 2022 r., w odniesieniu do wcześniejszych pomiarów stwierdzono różnice we współrzędnych jednego punktu pomiarowego. Długość i azymut wektora przemieszczeń wskazywały, że osuwisko prawdopodobnie pozostawało aktywne. W trakcie pomiarów prowadzono także monitoring obserwacyjny – nie stwierdzono oznak aktywności osuwiska powyżej krawędzi skarpy. Na chodniku i drodze powyżej skarpy osuwiska nie stwierdzono spękań i uszkodzeń. W granicach osuwiska również nie stwierdzono spękań gruntu i pojawienia się szczelin świadczących o aktywności osuwiska.

W trakcie kolejnej sesji pomiarowej, która odbyła się 7 listopada 2023 r., w porównaniu do pomiarów prowadzonych rok wcześniej, stwierdzono różnice we współrzędnych dwóch punktów pomiarowych. W przypadku pierwszego punktu różnice we współrzędnych w niewielkim stopniu przekraczały wartość błędu pomiarowego, tak więc nie wskazują jednoznacznie na aktywność osuwiska. Natomiast w przypadku drugiego punktu pomiarowego, zmiana współrzędnych potwierdziła kierunek przemieszczeń z poprzednich pomiarów. W porównaniu do pomiaru z 2022 roku punkt przemieścił się o kolejne 6 cm w tym samym kierunku (łącznie od początku pomiarów o 14 cm), co świadczy o powolnym ruchu mas ziemnych, który rozpoczął się pomiędzy 16 kwietnia 2021 r. a 18 listopada 2022 r.

W trakcie monitoringu obserwacyjnego nie stwierdzono oznak aktywności osuwiska powyżej krawędzi skarpy. W obrębie ciągów komunikacyjnych powyżej skarpy osuwiska oraz przepustów zlokalizowanych na obszarze osuwiska nie stwierdzono spękań i uszkodzeń. W granicach osuwiska także nie stwierdzono spękań gruntu i pojawienia się szczelin świadczących o aktywności osuwiska. Stwierdzono natomiast wychylenie jednego punktu w kierunku zachodnim, co zostało potwierdzone przez pomiary instrumentalne.

Ze względu na lokalizację przemieszczającego się punktu pomiarowego blisko drogi, zalecono zagęszczenie sieci pomiarowej w uaktywnionej strefie osuwiska o dodatkowe 2-3 punkty. W związku z powyższym zdecydowano o uzupełnieniu monitoringu poprzez wykonanie 3 dodatkowych punktów

pomiarowych w obrębie osuwiska w rejonie przemieszczającego się punktu. Pomiary dodatkowych punktów zostały zaplanowane na 2024 rok.

Opiniowanie z zakresu ochrony środowiska studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego gmin

Na podstawie art. 11 pkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 977), wójt, burmistrz albo prezydent miasta, po podjęciu przez radę gminy uchwały o przystąpieniu do sporządzania studium, występuje o opinie dotyczące rozwiązań w projekcie studium do różnych organów, w tym do starosty powiatowego.

Wyżej wymieniony przepis został uchylony w art. 1 ust. 11 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688), która weszła w życie 24 września 2023 r.

W latach 2022-2023 zaopiniowano 41 przestanych studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego pod kątem występowania osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

Ograniczanie nierolniczego sposobu zagospodarowania gruntów rolnych poprzez wydawanie decyzji
administracyjnych zezwalających na wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej tylko w zakresie
niezbędnym do realizacji inwestycji

Zgodnie z przepisami ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, starosta jest organem właściwym w sprawach ochrony gruntów rolnych. Wyłączenie z produkcji użytków rolnych wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego i organicznego, zaliczonych do klas I, II, III, IIIa, IIIb, użytków rolnych klas IV, IVa, IVb, V i VI wytworzonych z gleb pochodzenia organicznego, oraz gruntów leśnych przeznaczonych na cele nierolnicze i nieleśne - może nastąpić po wydaniu decyzji zezwalających na takie wyłączenie. W decyzjach tych starosta określa obowiązki związane z wyłączeniem. Obowiązkiem takim jest uiszczenie należności i opłat rocznych, który powstaje od dnia faktycznego wyłączenia gruntów z produkcji.

Dane dotyczące liczby wydanych decyzji, a także zaświadczeń o braku wymogu uzyskania takiej decyzji dla wyłączony gruntów oraz powierzchni gruntów rolnych wyłączonych z produkcji rolniczej przedstawia tabela.

Gmina	Liczba decyzji (szt.)		Liczba zaświadczeń (szt.)	
	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2022	Rok 2023
Buk	9	14	55	26
Czerwonak	9	10	104	63
Dopiewo	25	26	96	113
Kleszczewo	18	28	40	22
Komorniki	25	26	59	64
Kostrzyn	40	37	66	75
Kórnik	32	24	173	155
Luboń	1	4	37	31
Mosina	3	5	143	87
Murowana Goślina	21	6	54	33
Pobiedziska	9	15	106	90
Puszczykowo	-	-	15	13
Rokietnica	54	43	73	69
Stęszew	17	9	71	84
Suchy Las	21	17	46	51
Swarzędz	27	16	100	104
Tarnowo Podgórne	60	45	149	126
RAZEM	371	325	1.387	1.206

W latach 2022 - 2023 wydano decyzje zezwalające na wyłączenie z produkcji 0,35 ha gruntów rolnych klas I-II oraz 86,65 ha gruntów rolnych klasy III.

Gmina	2022					2023				
	użytki rolne wg klas bonitacji				Inne grunty rolne	użytki rolne wg klas bonitacji				Inne grunty rolne
	mineralne		organiczne			mineralne		organiczne		
	I-II	III	IV	V-VI		I-II	III	IV	V-VI	
Buk	-	4,91	-	0,01	-	-	1,09	0,4	-	3,48
Czerwonak	-	0,5	-	-	0,17	-	0,79	-	-	0,17
Dopiewo	-	5,08	-	-	0,07	-	2	-	-	0,05
Kleszczewo	-	3,27	0,07	-	0,2	-	3,13	-	-	0,65
Komorniki	-	5,36	-	0,16	0,39	-	8,42	-	0,1	0,35
Kostrzyn	-	7,61	-	0,02	0,48	-	2,25	-	0,01	0,02
Kórnik	-	6,55	0,09	0,65	0,01	-	0,93	0,64	0,37	0,28
Luboń	-	-	-	-	0,13	-	0,05	0,28	0,01	0,03
Mosina	-	-	-	-	0,13	-	-	-	0,04	0,6
Murowana Goślina	-	1,82	-	0,02	1,13	-	0,49	-	-	0,29

Pobiedziska	-	0,36	-	0,01	0,1	-	1,78	-	0,18	0,28
Puszczykowo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rokietnica	0,04	8,07	0,08	0,08	0,3	-	3,31	0,12	-	0,17
Stęszew	-	3	0,05	0,05	0,58	-	0,31	-	0,2	-
Suchy Las	-	0,79	-	0,07	0,42	-	1,1	-	1,39	3,01
Swarzędz	0,31	0,94	0,05	0,01	0,5	-	1,54	0,02	0,63	0,26
Tarnowo Podgórne	-	7,47	-	0,36	4,08	-	3,73	0,32	-	0,25
RAZEM	0,35	55,73	0,34	1,44	8,69	0,00	30,92	1,78	2,93	9,89

Udzielanie koncesji geologicznych

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze, działalność w zakresie:

- poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin z wyłączeniem złóż węglowodorów,
- wydobywania kopalin ze złóż,
- poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złóż,
- podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji,
- podziemnego składowania odpadów,
- podziemnego składowania dwutlenku węgla,

może być wykonywana po uzyskaniu koncesji.

Starosta udziela koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, jeżeli jednocześnie są spełnione następujące wymagania:

- obszar udokumentowanego złoża nieobjętego własnością górniczą nie przekracza 2 ha,
- wydobycie kopaliny ze złoża w roku kalendarzowym nie przekroczy 20 000 m³,
- działalność będzie prowadzona metodą odkrywkową oraz bez użycia środków strzałowych.

Starosta Poznański w 2022 roku wydał 1 decyzję stwierdzającą wygaśnięcie koncesji, a w 2023 roku 1 decyzję o przeniesieniu koncesji na inny podmiot.

Marszałek Województwa Wielkopolskiego w 2022 roku wygasił 1 koncesję, a w 2023 roku wydał 1 decyzję zmieniającą koncesję oraz 3 decyzje stwierdzające wygaśnięcie koncesji.

IV. Prawidłowa gospodarka odpadami

Zapewnienie prawidłowej gospodarki odpadami poprzez wydawanie decyzji administracyjnych

Zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustalona została następująca hierarchia sposobów postępowania z odpadami:

- zapobieganie powstawaniu odpadów,
- przygotowywanie do ponownego użycia,
- recykling,
- inne procesy odzysku,
- unieszkodliwianie.

Każdy, kto podejmuje działania powodujące lub mogące powodować powstanie odpadów, powinien takie działania planować, projektować i prowadzić przy użyciu takich sposobów produkcji lub form usług oraz surowców i materiałów, aby w pierwszej kolejności zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczać ilość odpadów i ich negatywne oddziaływanie na życie i zdrowie ludzi oraz na środowisko, w tym przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użycia.

Odpady, których powstaniu nie udało się zapobiec, posiadacz odpadów w pierwszej kolejności jest obowiązany poddać odzyskowi, a tych których poddanie odzyskowi nie było możliwe - jest obowiązany unieszkodliwiać.

Prowadzenie zbierania odpadów i prowadzenie przetwarzania odpadów wymaga uzyskania zezwolenia. Zezwolenie w drodze decyzji wydaje organ właściwy ze względu na miejsce oraz skalę prowadzonej działalności. Zezwolenie na zbieranie lub przetwarzanie odpadów na terenie powiatu poznańskiego, wydaje Starosta Poznański, chyba że planowane zbieranie lub przetwarzanie odpadów stanowi:

- a) przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- b) odzysk odpadów innych niż niebezpieczne w procesie odzysku polegającym na wypełnianiu terenów niekorzystnie przekształconych, jeżeli ilość umieszczanych w wyrobisku lub zapadlisku odpadów jest nie mniejsza niż 10 Mg na dobę lub całkowita pojemność wyrobiska lub zapadliska jest nie mniejsza niż 25 000 Mg,
- c) instalację komunalną,
- d) zbieranie odpadów z maksymalną łączną masą wszystkich rodzajów odpadów magazynowych w okresie roku przekraczającą 3 000 Mg,

e) przedsięwzięcie zlokalizowane na terenie zamkniętym.

W przypadkach wymienionych w punktach a, b, c i d – z wnioskiem o zezwolenie należy wystąpić do Marszałka Województwa Wielkopolskiego, a w przypadku wymienionym w punkcie e – do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu.

We wrześniu 2018 roku weszła w życie nowelizacja ustawy o odpadach, która wprowadziła nowe obowiązki dla gospodarujących odpadami m.in. konieczność potwierdzenia, że prowadzona działalność nie stwarza zagrożenia pożarowego, zapewnienia środków na likwidację szkód związanych z ewentualnym działaniem niezgodnym z warunkami posiadanego zezwolenia (ustanowienie zabezpieczenia roszczeń).

Nowelizacja wprowadziła obowiązek dostosowania posiadanych zezwoleń na gospodarowanie odpadami (również tych zawartych w pozwoleniach na wytwarzanie odpadów i pozwoleniach zintegrowanych).

Eksploatacja instalacji, z których wytwarzane są odpady o masie powyżej 1 Mg rocznie odpadów niebezpiecznych lub o masie powyżej 5000 Mg rocznie odpadów innych niż niebezpieczne oraz, których funkcjonowanie, ze względu na rodzaj i skalę prowadzonej w nich działalności, może powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości, z wyłączeniem instalacji lub ich części stosowanych wyłącznie do badania, rozwoju lub testowania nowych produktów lub procesów technologicznych, wymaga uzyskania pozwolenia. Pozwolenie na wytwarzanie odpadów oraz pozwolenie zintegrowane wydaje starosta chyba, że pozwolenie dotyczy instalacji zlokalizowanej na terenach zamkniętych ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej, dla których właściwy jest regionalny dyrektor ochrony środowiska lub zaliczanej do przedsięwzięć, o których mowa w art. 378 ust. 2a ustawy Prawo ochrony środowiska, tj.:

- 1) przedsięwzięć i zdarzeń na terenach zakładów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- 2) przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, realizowanego na terenach innych niż wymienione w pkt. 1,
- 3) instalacji komunalnych, o których mowa w art. 38b ust. 1 pkt. 1 ustawy o odpadach dla, których właściwy jest marszałek województwa.

Na podstawie przepisów ustawy o odpadach, ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw oraz ustawy Prawo ochrony środowiska starosta w latach 2022-2023 wydał 116 decyzji dot. gospodarki odpadami, w tym 12 zezwoleń na zbieranie odpadów, 3 zezwolenia na przetwarzanie odpadów, 16 decyzji dostosowujących zezwolenia, 6 decyzji zmieniających zezwolenia, 15 decyzji stwierdzających wygaśnięcie zezwolenia, 34 pozwolenia na wytwarzanie odpadów, 17 decyzji zmieniających pozwolenia, 1 pozwolenie na wytwarzanie odpadów uwzględniające wymagania przewidziane dla zezwolenia na przetwarzanie odpadów, 2 decyzje stwierdzające wygaśnięcie pozwolenia oraz 10 decyzji zmieniających pozwolenia zintegrowane.

Informowanie przedsiębiorców o sposobach prawidłowego postępowania z odpadami

Przedsiębiorcy zainteresowani działalnością związaną z gospodarką odpadami, informacje o sposobie postępowania z odpadami mogli uzyskać poprzez kontakt telefoniczny lub osobisty z pracownikami Starostwa.

Nadzór nad unieszkodliwianiem odpadów z wypadków

W latach 2022-2023 nie wszczęto żadnego postępowania administracyjnego dot. nałożenia obowiązku usunięcia i przekazania do zagospodarowania odpadów z wypadku.

Realizacja zadań wynikających z Programu usuwania azbestu na terenie powiatu poznańskiego

Od 2006 roku Powiat Poznański wraz z gminami oraz Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu, podjął działania wspierające właścicieli nieruchomości przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest. W tym celu opracowywano zasady likwidacji wyrobów zawierających azbest na terenie Powiatu Poznańskiego, które określały tryb postępowania osób zainteresowanych przystąpieniem do programu.

W latach 2022-2023 środki na sfinansowanie zadania pochodziły z następujących źródeł:

1. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
2. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu,
3. budżet powiatu,
4. budżety gmin powiatu poznańskiego.

Każdego roku pulę zebranych środków dzieli się na poszczególne gminy, z uwzględnieniem procentowego udziału danej gminy w zadaniu. Kwoty będące efektem tego podziału stanowią limit środków, jaki można w danej gminie przeznaczyć na realizację przedsięwzięcia.

Do udziału w Programie uprawnione były podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców, posiadające lub mające w zarządzie nieruchomości na terenie powiatu poznańskiego na której znajdowały się wyroby i materiały zawierające azbest i złożyły wniosek do urzędu gminy właściwego według miejsca położenia nieruchomości. W przypadku niewykorzystania limitów środków w danej gminie przez ww. podmioty, uprawnione stały się także rolnicze spółdzielnie produkcyjne. Z zebranych środków pokrywano 100% kosztów całkowitych realizacji przedsięwzięcia związanego z likwidacją wyrobów zawierających azbest (demontaż lub odbiór, zapakowanie, transport i unieszkodliwienie). W ramach realizacji Programu nie finansowano kosztów związanych z zakupem i montażem nowych pokryć dachowych i elewacji.

Prace związane z likwidacją wyrobów zawierających azbest w danym roku wykonywane były przez podmiot, z którym Powiat Poznański podpisał umowę w wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego.

Urzędy gmin przez kilka miesięcy przyjmowały wnioski od zainteresowanych osób. Zakres wniosku, oprócz podstawowych danych osobowych, obejmował także takie informacje jak zakres prac (demontaż lub sam odbiór), numer geodezyjny działki, na której miały być przeprowadzane prace oraz ilości materiałów zawierających azbest do likwidacji w kilogramach. W tym celu przyjęte zostało, iż standardowa płyta falista waży 15 kg.

Wniosek po wstępnej weryfikacji w gminie był przesyłany do Starostwa Powiatowego w Poznaniu. Po jego zakwalifikowaniu do realizacji, dane o wnioskodawcy były przysyłane do wykonawcy prac, który nawiązywał kontakt z wnioskodawcą w celu wykonania powierzonego zadania. Po realizacji wszystkich prac u wnioskodawcy, wykonawca transportował odpady na składowisko posiadające zezwolenie na unieszkodliwianie azbestu. Z tytułu realizacji zadania wystawiał fakturę VAT oraz przedstawiał dokumenty potwierdzające prawidłowe wykonanie zadania, takie jak protokół odbioru prac oraz karty przekazania odpadów.

W wyniku realizacji Programu, w 2022 roku unieszkodliwiono 918,477 Mg wyrobów zawierających azbest za kwotę 513 004,77 zł, a w roku 2023 – 869,016 Mg za kwotę 506 450,48 zł. Szczegółowe informacje zostały zawarte w poniższych tabelach.

Rok 2022

Lp.	Gmina	Udział własny gmin [zł]	Wartość wykonanych prac [zł]	Ilość unieszkodliwionego azbestu [Mg]
1	Buk	30 000,00	61 176,80	102,920
2	Czerwonak	8 000,00	22 687,40	40,190
3	Dopiewo	30 000,00	26 221,10	45,710
4	Kleszczewo	30 000,00	24 370,10	40,070
5	Komorniki	30 000,00	21 789,80	42,860
6	Kostrzyn	50 000,00	57 609,10	113,740
7	Kórnik	60 000,00	41 365,32	73,932
8	Luboń	25 000,00	10 636,20	15,480
9	Mosina	30 000,00	31 303,30	59,410
10	Murowana Goślina	20 000,00	39 968,30	77,270
11	Pobiedziska	25 000,00	57 211,20	91,890
12	Puszczykowo	7 000,00	2 096,20	3,220
13	Rokietnica	15 000,00	35 678,80	69,100
14	Stęszew	50 000,00	27 498,50	53,750
15	Suchy Las	20 000,00	19 177,45	34,195
16	Swarzędz	30 000,00	26 718,80	40,400
17	Tarnowo Podgórne	20 000,00	7 496,40	14,340
RAZEM		480 000	513 004,77	918,477

Rok 2023

Lp.	Gmina	Udział własny gmin [zł]	Wartość wykonanych prac [zł]	Ilość unieszkodliwionego azbestu [kg]
1	Buk	30 000,00	62 140,00	93,700
2	Czerwonak	14 000,00	43 934,40	69,760
3	Dopiewo	30 000,00	25 732,00	44,660
4	Kleszczewo	30 000,00	39 353,20	69,800
5	Komorniki	30 000,00	16 376,00	23,500
6	Kostrzyn	40 000,00	29 658,80	58,680
7	Kórnik	60 000,00	40 740,80	76,640
8	Luboń	25 000,00	7 620,80	13,590
9	Mosina	20 000,00	38 976,80	63,480
10	Murowana Goślina	20 000,00	19 376,80	37,440
11	Pobiedziska	25 000,00	43 322,00	87,460
12	Puszczykowo	7 000,00	1 089,28	1,546
13	Rokietnica	15 000,00	28 851,60	51,690
14	Stęszew	50 000,00	38 338,00	64,640
15	Suchy Las	20 000,00	21 154,00	35,910
16	Swarzędz	25 000,00	28 990,40	45,720
17	Tarnowo Podgórne	20 000,00	20 795,60	30,800
RAZEM		461 000	506 450,48	869,016

W celu dotarcia do jak największej ilości osób, które potencjalnie byłyby zainteresowane przystąpieniem do programu likwidacji azbestu, Powiat Poznański oraz Gminy umieszczały informacje na ten temat na stronie internetowej, w gazetkach gminnych i dziennikach regionalnych, na tablicach ogłoszeń urzędów i sołectw, a także na facebooku.

V. Ograniczenie akustycznych zagrożeń środowiska

Wydawanie decyzji administracyjnych ograniczających poziom hałasu

Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez: utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie oraz zmniejszanie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, w przypadku stwierdzenia przez organ ochrony środowiska - starostę, marszałek województwa oraz regionalny dyrektor ochrony środowiska - na podstawie pomiarów własnych lub pomiarów podmiotu obowiązującego do ich prowadzenia, że poza zakładem, w wyniku jego działalności, przekroczone są dopuszczalne poziomy hałasu, organ ten wydaje decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu. Za przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu uważa się przekroczenie wskaźnika hałasu $L_{Aeq D}$ (równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia - rozumianej jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) lub $L_{Aeq N}$ (równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy - rozumianej jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰).

Jeżeli hałas powstaje w związku z eksploatacją dróg, linii kolejowych, linii tramwajowych, kolei linowych, portów oraz lotnisk lub z działalnością osoby fizycznej niebędącej przedsiębiorcą, decyzji o której mowa powyżej, nie wydaje się.

W latach 2022-2023 roku Starosta Poznański wydał 2 decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu i 1 decyzję zmieniającą, 20 decyzji zobowiązujących do sporządzenia i przedłożenia przeglądu ekologicznego w zakresie analizy oddziaływania akustycznego instalacji i urządzeń eksploatowanych na terenie zakładu oraz 13 decyzji umarzających postępowanie administracyjne wszczęte z urzędu w sprawie zobowiązania do sporządzenia i przedłożenia przeglądu ekologicznego. Umożnienie postępowania było uzasadnione, gdy strona postępowania wykazała, że w wyniku jej działalności nie są przekroczone dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku na terenach podlegających ochronie akustycznej.

W latach 2022-2023 Marszałek Województwa Wielkopolskiego nie wydał decyzji ograniczających poziom hałasu na terenie powiatu poznańskiego.

Realizacja programu ochrony środowiska przed hałasem

oraz sporządzanie raportów do programów ochrony środowiska przed hałasem

Uchwałą Nr LI/1140/18 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 października 2018 r. został przyjęty Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów wzdłuż odcinków dróg powiatowych znajdujących się na terenie powiatu poznańskiego.

Zgodnie z zapisami Programów ochrony środowiska przed hałasem, Starosta Poznański corocznie, do końca marca przekazywał Marszałkowi Województwa Wielkopolskiego raport z realizacji Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów wzdłuż odcinków dróg wojewódzkich i Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów wzdłuż odcinków dróg powiatowych.

Inwestycje zrealizowane przez Zarząd Dróg Powiatowych w Poznaniu

Z informacji jakie zostały przekazane przez Zarząd Dróg Powiatowych w Poznaniu, zrealizowano następujące zadania:

Zadanie	Termin realizacji	Koszt (zł)
Budowa drogi rowerowej przy drodze powiatowej nr 2451P Strykowo – Modrze w ramach projektu pn. „Budowa systemu zintegrowanych węzłów przesiadkowych przy stacji kolejowej w Stęszewie i przystanku kolejowym w Strykowie zlokalizowanych na terenie Gminy Stęszew”	2019 - 2022	4 500 000
Rozbudowa / budowa ścieżki rowerowej przy drodze powiatowej nr 2450P Rybojedzko – Sapowice – Strykowo w ramach projektu pn. „Budowa systemu zintegrowanych węzłów przesiadkowych przy stacji kolejowej w Stęszewie i przystanku kolejowym w Strykowie zlokalizowanych na terenie Gminy Stęszew”	2019 - 2023	14 800 000
Budowa ścieżki rowerowej Poznań – Tulce – Gwarzewo w ciągu dróg powiatowych nr 2438P, 2429P, 2489P wraz z budową systemu oświetlenia drogowego	2019 - 2023	11 900 000
Rozbudowa / przebudowa drogi powiatowej nr 2400P Napachanie – Złotkowo na odcinku Napachanie - Rokietnica	2021 - 2022	14 100 000
Rozbudowa / przebudowa drogi nr 2496P ul. Otuskiej w Buku na odcinku od ul. Sportowej do ul. Jana Pawła II	2022	4 800 000
Rozbudowa / przebudowa drogi powiatowej nr 2401P Dopiewo – Poznań na odcinku Pałędzie (przejazd kolejowy) – Dąbrówka (S11); etap budowy ronda na skrzyżowaniu dróg 2401P i 2417P	2022	4 900 000

Rozbudowa / przebudowa drogi powiatowej nr 2400P (Napachanie – Złotkowo) wraz ze Skrzyżowaniami z drogą 2425P (Rokietnica – Żydowo) oraz z drogą 2423P (Mrowino – Rokietnica) w m. Rokietnica	2022 - 2023	9 200 000
Rozbudowa drogi powiatowej 2029P w m. Długa Goślina	2022 - 2023	5 198 592

Z zadań wymienionych w „Programie ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2021 – 2025” nie zrealizowano budowy ekranów akustycznych w ramach inwestycji „Przebudowa/rozbudowa drogi powiatowej nr 2512P w m. Jasin, ul. Rabowicka w rejonie ul. Bliskiej, gm. Swarzędz, powiat poznański, woj. wielkopolskie” – trwa procedura opracowywania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

W celu poprawy klimatu akustycznego wzdłuż dróg, Powiat Poznański zaplanował do realizacji w ciągu 5 lat (licząc od roku następującego po roku sporządzenia mapy) następujące działania:

1. budowa wiaduktu kolejowego/tunelu drogowego w ul. Swarzędzkiej w Kobylnicy w ciągu drogi powiatowej 2407P Kozięłowy-Swarzędz,
2. budowa obwodnicy Miasta Swarzędza,
3. przebudowa/rozbudowa drogi powiatowej 2400P (Napachanie-Złotkowo) wraz ze skrzyżowaniami z drogą nr 2425P (Rokietnica-Żydowo) oraz z drogą nr 2423P (Mrowino-Rokietnica) w m. Rokietnica, gm. Rokietnica,

w ciągu 6-10 lat licząc od roku następującego po roku sporządzenia mapy – brak planowanych inwestycji.

W odniesieniu do ww. zadania nr 1 – jego realizacja została ukończona w 2023 roku. Całkowity koszt przedsięwzięcia wyniósł 27 571 000,00 zł, w tym: w 2021 roku – 71 000,00 zł, w 2022 roku – 6 800 000,00 zł, a w 2023 roku – 20 700 000,00 zł.

Realizację zadania nr 2 rozpoczęto w 2024 roku, a zadanie nr 3 zostało opisane w tabeli powyżej.

<https://powiat.poznan.pl/tunel-w-kobylnicy-otwarty/>

Monitorowanie wyników badań hałasu

Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, m.in. poprzez:

- utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie,
- zmniejszenie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa wielkopolskiego w roku 2022, wykonana została przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu na podstawie wyników pomiarów hałasu wykonanych w roku 2022, zgromadzonych w bazie EHAŁAS oraz strategicznych map hałasu. Poza wynikami pomiarów wykonanymi przez Inspektorat, źródło danych stanowiły także m.in.:

- wyniki pomiarów poziomu hałasu emitowanego do środowiska wykonanych przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą w związku z realizacją obowiązków wynikających z przepisów prawa tj. przez zakłady, dla których wydana została decyzja o dopuszczalnym poziomie hałasu lub zarządzających instalacjami posiadającymi pozwolenia zintegrowane,

- wyniki okresowych pomiarów hałasu wykonanych przez Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu w roku 2021,
- wyniki okresowych pomiarów hałasu wykonanych przez Zarząd Dróg Powiatowych w Poznaniu w ramach strategicznej mapy hałasu dla głównych dróg na terenie powiatu poznańskiego w roku 2022,
- wyniki okresowych pomiarów hałasu w otoczeniu linii kolejowych o natężeniu ruchu powyżej 30 000 pociągów rocznie, wykonanych przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w roku 2021.

W roku 2022 zgodnie z wymogami wynikającymi z ustawy Prawo ochrony środowiska opracowane zostały strategiczne mapy hałasu.

Hałas komunikacyjny (drogowy, kolejowy, tramwajowy i lotniczy) jest najczęstszym i najsilniejszym czynnikiem degradacji klimatu akustycznego w środowisku, przy czym najpowszechniejszy, ze względu na zasięg terytorialny i liczbę narażonej ludności, jest hałas drogowy.

Wskaźniki hałasu mające zastosowanie do sporządzania strategicznych map hałasu oraz programów ochrony środowiska przed hałasem to:

- L_{DWN} – długookresowy średni poziom dźwięku A wrażony w decybelach (dB) w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia, pory wieczoru oraz pory nocy; służy do określenia ogólnej dokuczliwości hałasu,
- L_N – długookresowy średni poziom dźwięku A, wyrażony w decybelach (dB), w ciągu wszystkich pór nocy; służy do określenia zaburzeń snu,
- L_{AeqD} – równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia,
- L_{AeqN} – równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy.

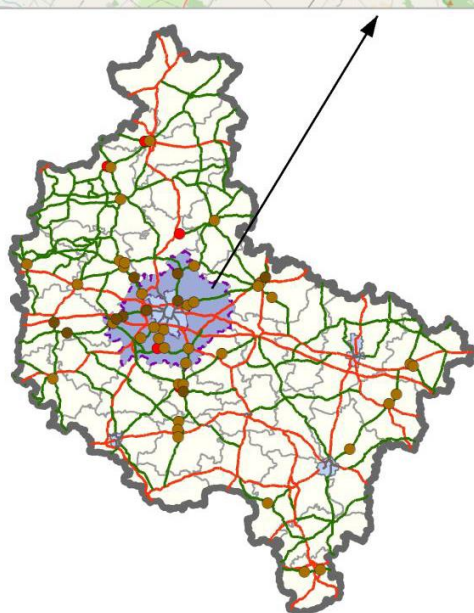
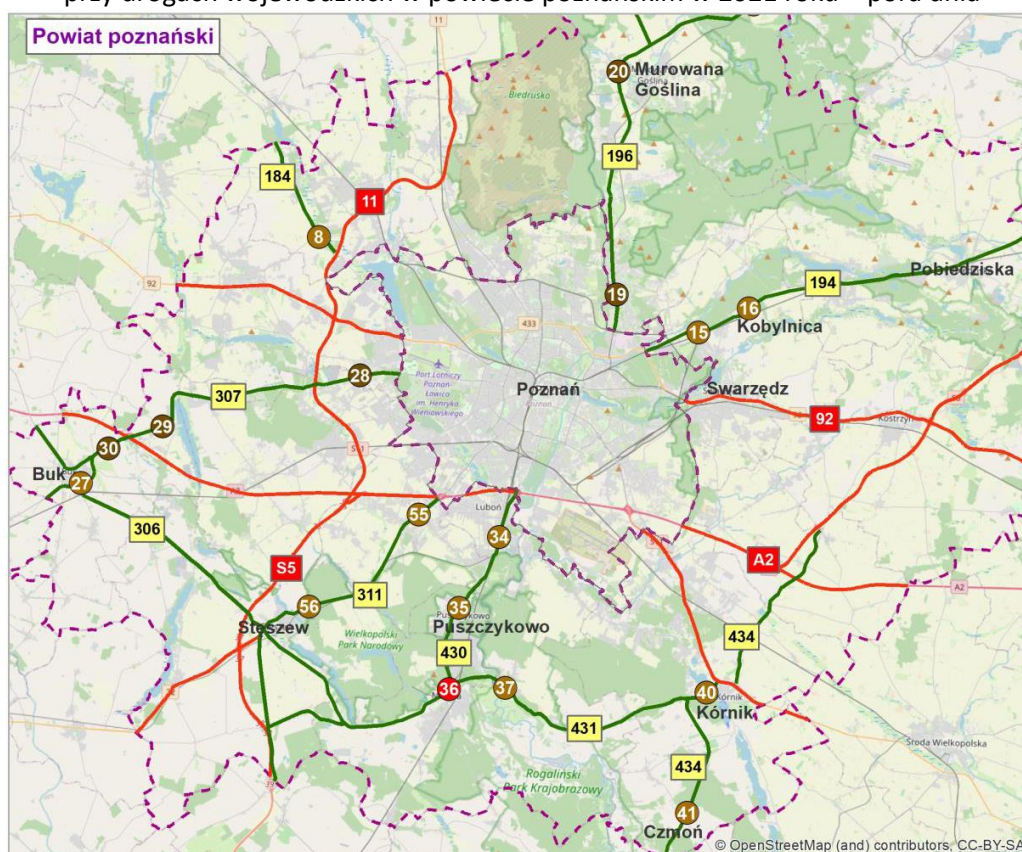
W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku określono standardy akustyczne dla poszczególnych rodzajów terenów. W przypadku hałasu drogowego i kolejowego, wartości wskaźników przedstawiają się następująco:

- dla długookresowego poziomu dziennie-wieczornie-nocnego L_{DWN} – 50-70 dB,
- dla długookresowego poziomu hałasu w porze nocy L_N – 45-65 dB.

W ramach pomiaru hałasu przy drogach wojewódzkich w roku 2021, Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu (WZDW) wykonał całodobowe pomiary hałasu w 56 punktach pomiarowych (dla czasu odniesienia 16h w porze dnia i 8 h w porze nocy). Przekroczenia dopuszczalnych wartości poziomu hałasu stwierdzono we wszystkich punktach, dla których określone były standardy akustyczne - w porze dnia wynosiły nieco ponad 10 dB, porze nocy do 12 dB. Największe przekroczenia wystąpiły:

- w porze dnia na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w rejonie drogi wojewódzkiej nr 196 w Szamotułach oraz w Czerwonaku przy ul. Gdyńskiej,
- w porze nocnej w otoczeniu drogi wojewódzkiej nr 307 w Niepruszewie na terenie zabudowy mieszkaniowo-usługowej.

Lokalizacja punktów pomiarowych i wyniki okresowych pomiarów hałasu przy drogach wojewódzkich w powiecie poznańskim w 2021 roku – pora dnia

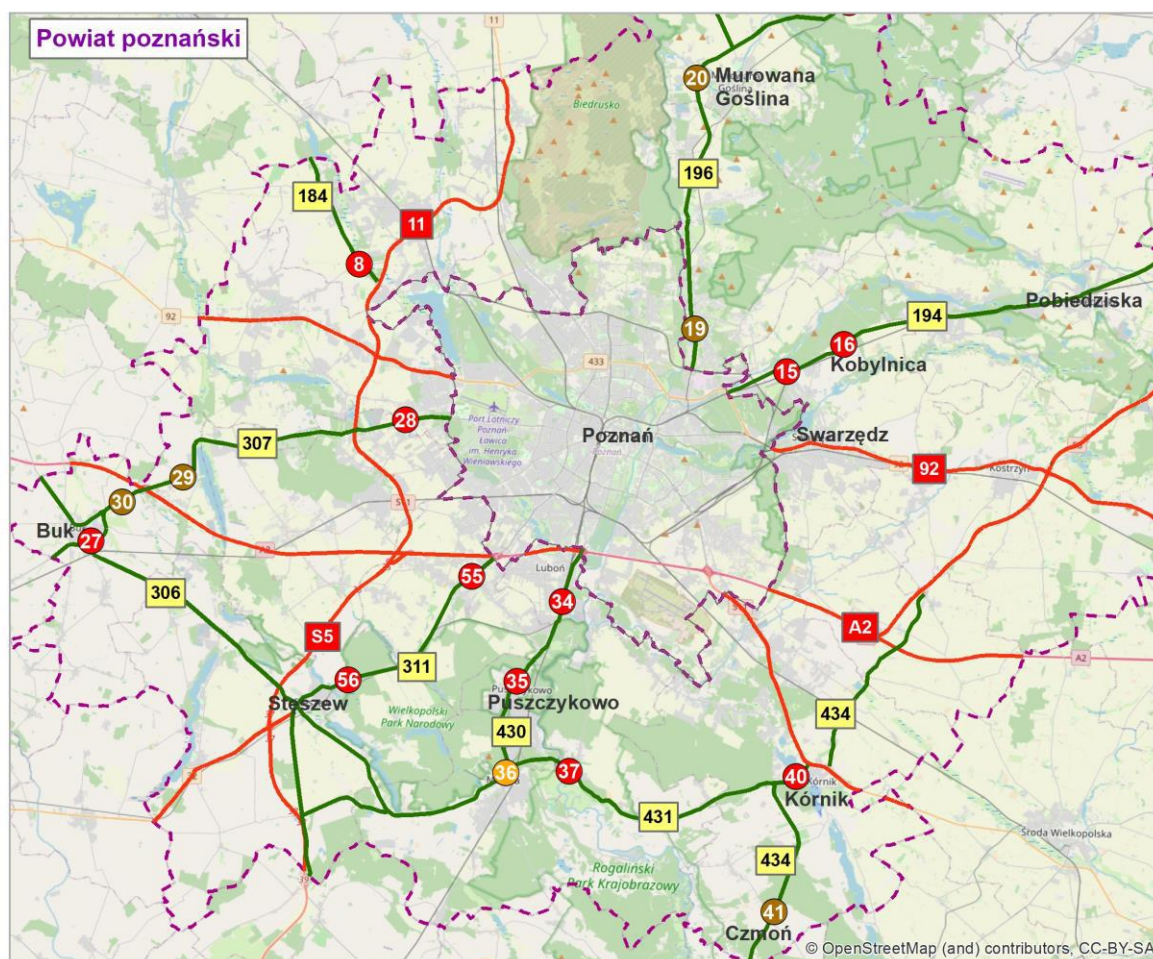
Legenda

- droga krajowa
- droga wojewódzka
- drogi gminne i powiatowe
- miasto Poznań
- powiat poznański
- województwo wielkopolskie

Poziom równoważny hałas drogowy L_{AeqD}

- punkt pomiarowy
- <50 dB
- 50,1-55 dB
- 55,1-60 dB
- 60,1-65 dB
- 65,1-70 dB
- 70,1-75 dB

Lokalizacja punktów pomiarowych i wyniki okresowych pomiarów hałasu przy drogach wojewódzkich w powiecie poznańskim w 2021 roku – pora nocy

Legenda

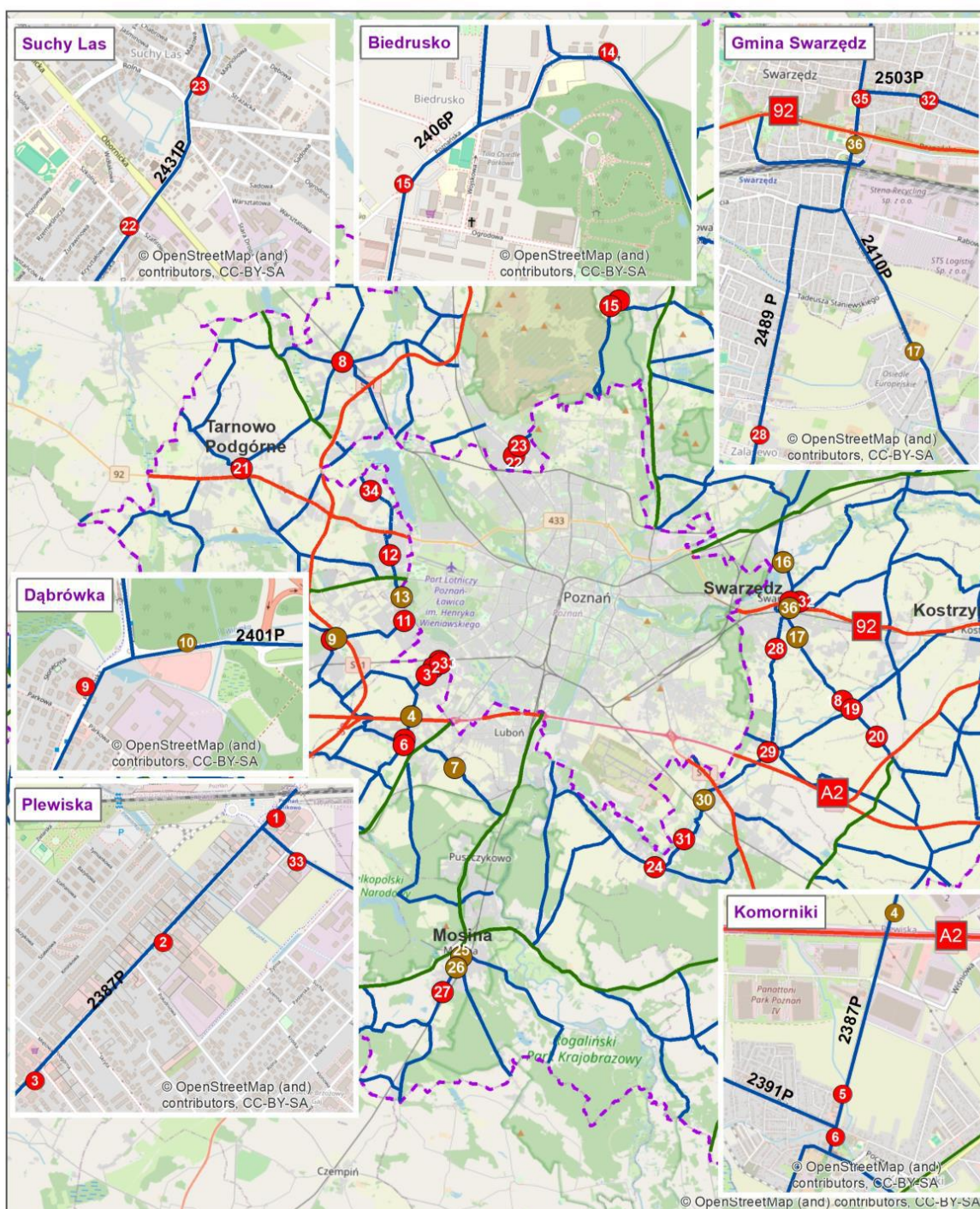
- droga krajowa
- droga wojewódzka
- drogi gminne i powiatowe
- miasto Poznań
- powiat poznański
- województwo wielkopolskie

**Poziom równoważny
hałas drogowy L_{AeqN}**

- punkt pomiarowy
- <50 dB
- 50,1-55 dB
- 55,1-60 dB
- 60,1-65 dB
- 65,1-70 dB
- 70,1-75 dB

W ramach okresowego pomiaru hałasu przy drogach powiatowych, spełniających kryteria głównych dróg, o których mówi Prawo ochrony środowiska, w roku 2022 wykonane zostały całodobowe pomiary hałasu (dla czasu odniesienia 16 h w porze dnia i 8 h w porze nocy) w 36 punktach pomiarowych, położonych w standardowej odległości 10 m od drogi. Dziewięć punktów zlokalizowano na terenach niepodlegających ochronie akustycznej. W osiemnastu przypadkach stwierdzono przekroczenia obowiązujących standardów na terenach faktycznie zagospodarowanych, wynoszące dla równoważnego poziomu hałasu w porze dnia do 4,7 dB oraz dla równoważnego poziomu hałasu w porze nocy do 5,4 dB. W sześciu punktach poziom hałasu kształtował się na granicy wartości dopuszczalnej – przy założeniu wykorzystywania objętych badaniami terenów zgodnie z reprezentowaną funkcją również w porze nocy. W trzech punktach zachowane były dopuszczalne poziomy hałasu.

Lokalizacja punktów pomiarowych i wyniki pomiarów hałasu drogowego
w otoczeniu głównych dróg powiatowych na terenie powiatu poznańskiego w 2022 roku – pora dnia

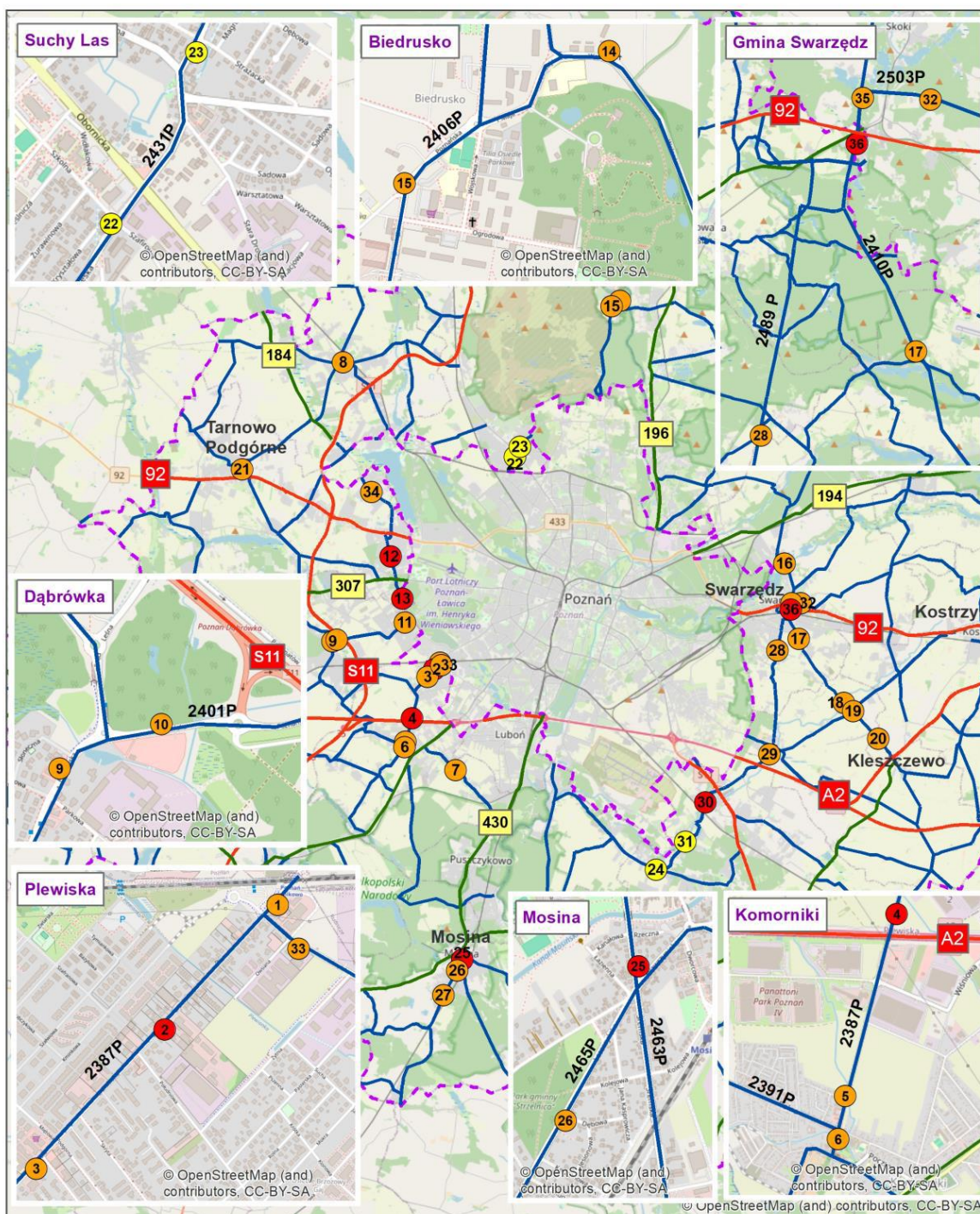
Legenda

- drogi powiatowe
- drogi wojewodskie
- drogi krajowe
- - - granica powiatu poznańskiego

Poziom równoważny hałas drogowy L_{AeqD}

○ punkt pomiarowy	● 55,1-60 dB	● 70,1-75 dB
● < 50 dB	● 60,1-65 dB	● > 75,1 dB
● 50,1-55 dB	● 65,1-70 dB	

Lokalizacja punktów pomiarowych i wyniki pomiarów hałasu drogowego
w otoczeniu głównych dróg powiatowych na terenie powiatu poznańskiego w 2022 roku – pora nocy

Legenda

- drogi powiatowe
- drogi wojewodskie
- drogi krajowe
- - - granica powiatu poznańskiego

Poziom równoważny hałas drogowy L_{AeqN}

○ punkty pomiarowe	● 60,1-65 dB
● < 50 dB	● 65,1-70 dB
● 50,1-55 dB	● 70,1-75 dB
● 55,1-60 dB	● >75,1 dB

W roku 2021 PKP Polskie Linie Kolejowe SA wykonały pomiary akustyczne w otoczeniu głównych linii kolejowych, tj. linii o natężeniu ruchu powyżej 30 tysięcy przejazdów rocznie, co odpowiada natężeniu ruchu powyżej około 83 pociągów na dobę. Na terenie województwa wielkopolskiego zidentyfikowano 19 odcinków linii kolejowych spełniających ten warunek (linia kolejowa nr 3 – 9 odcinków, linia kolejowa nr 272 – 7 odcinków, linia kolejowa 353 – 3 odcinki), położonych w granicach powiatów: konińskiego, słupeckiego, wrzesińskiego, miasto Konin, poznańskiego, nowotomyskiego, jarocińskiego, ostrowskiego, pleszewskiego, średzkiego, gnieźnieńskiego. Przekroczenia dopuszczalnej wartości poziomu hałasu stwierdzono w 15 punktach, z czego w sześciu tylko w porze nocy. W porze dnia największe przekroczenie (6,4 dB) miało miejsce w Poznaniu, przy ul. Kaczeńcowej, w porze nocy w miejscowości Dalki (8,2 dB). W jednym przypadku poziom hałasu w porze nocy kształtował się na granicy wartości dopuszczalnej (Robakowo). W trzech punktach panowały poprawne warunki akustyczne.

W roku 2022 wykonano badania hałasu lotniczego w otoczeniu lotniska wojskowego Poznań – Krzesiny, w dwóch punktach pomiarowych zlokalizowanych w Luboniu, na terenach objętych granicami obszaru ograniczonego użytkowania. Stanowiska pomiarowe usytuowano około 5 km od środka pasa startowego. Mikrofon umieszczony był na wysokości 4 m nad poziomem gruntu. W dniach realizacji badań akustycznych zarejestrowano maksymalnie tylko jedną operację przelotu w porze dnia. Ze względu na bardzo zróżnicowaną aktywność lotniska w poszczególnych dniach otrzymane wyniki nie są reprezentatywne dla warunków panujących podczas realizacji większej liczby lotów. W związku z powyższym pomiary będą kontynuowane w roku 2023.

Wyniki pomiarów poziomu hałasu lotniczego, wykonanych w ramach PMŚ przez GIOŚ w 2022 roku.

Nr punktu	Lokalizacja punktu	Współrzędne geograficzne		Równoważny poziom hałasu pora dnia L_{AeqD} [dB] (16h)
		długość	szerokość	
1	Lubon, ul. Matejki 3, teren zabudowy jednorodzinnej	16°53'28,4"	52°20'43,1"	44,8
2	Lubon, ul. Stefana Okrzei 25, teren zabudowy jednorodzinnej	16°53'13,8"	52°20'47,0"	45,3

W związku z realizacją obowiązków wynikających z ustawy Prawo ochrony środowiska, od roku 2011 zarządzający lotniskiem Poznań – Ławica prowadzi w jego otoczeniu monitoring hałasu. Wyznaczone punkty pomiarowe znajdują się w Poznaniu i w Przeźmierowie. Wszystkie punkty są położone w obszarze ograniczonego użytkowania (OOU). Teren obszaru został podzielony na dwie strefy, których granice zewnętrzne wyznaczają izoliny odpowiadające wartościom dopuszczalnym wskaźników krótkookresowych L_{AeqD} i L_{AeqN} dla zabudowy mieszkaniowej $L_{AeqD} = 60$ dB i $L_{AeqN} = 50$ dB (strefa wewnętrzna) oraz dla terenów wymagających szczególnej ochrony akustycznej, takich jak szkoły, przedszkola, szpitale, domy opieki $L_{AeqD} = 55$ dB i $L_{AeqN} = 45$ dB (strefa zewnętrzna). Punkt

pomiarowy w Przeźmierowie leży w strefie wewnętrznej OOU. Punkt monitoringowy w Poznaniu, położony przy ul. Pięknej 1a, został od lipca 2022 roku, z przyczyn niezależnych od wykonawcy monitoringu, przeniesiony do nowej lokalizacji przy ul. Wiosennej 11. Punkt monitoringowy przy ul. Pięknej 1a położony był w strefie zewnętrznej OOU, w pobliżu granicy ze strefą wewnętrzną, punkt przy ul. Wiosennej – w strefie wewnętrznej, tuż przy granicy obu stref.

Monitoring hałasu w otoczeniu lotniska Poznań – Ławica w 2022 roku
(źródło: Port Lotniczy Poznań – Ławica Sp. z o.o.)

Lp.	Lokalizacja punktu	Wartość długookresowego wskaźnika poziomu dźwięku A [dB]			
		poziom dzieńno-wieczorno-nocny		poziom nocny	
		dopuszczalny poziom hałasu*	L_{DWN}	dopuszczalny poziom hałasu*	L_n
1	Przeźmierowo, ul. Wiosny Ludów 54	60	61,7	50	54,0
2	Poznań, ul. Piękna 1A	60	57,3	50	49,3
3	Poznań, ul. Wiosenna 11	60	57,7	50	50,0

– przekroczenie dopuszczalnej wartości długookresowych poziomów hałasu L_{DWN} i L_n obowiązujących dla zabudowy mieszkaniowej poza granicami OOU

* – dla zabudowy mieszkaniowej poza granicami OOU

Izolinie długookresowego średniego poziomu dźwięku A wyznaczonego w ciągu wszystkich dób w roku 2022 (L_{DWN}) emitowanego przez samoloty podczas wykonywania operacji lotniczych
(źródło: Port Lotniczy Poznań – Ławica Sp. z o.o.)

Izolinie długookresowego średniego poziomu dźwięku A wyznaczonego w ciągu wszystkich nocy w roku 2022 (LN) emitowanego przez samoloty podczas wykonywania operacji lotniczych
(źródło: Port Lotniczy Poznań – Ławica Sp. z o.o.)

W 2022 roku w ramach działalności kontrolnej prowadzonej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska dokonano pomiarów poziomu hałasu przemysłowego w otoczeniu 5 zakładów. Ponadto 7 podmiotów przekazało wyniki pomiarów poziomu hałasu – zgodnie z posiadaną decyzją o dopuszczalnym poziomie hałasu lub pozwoleniem zintegrowanym. W 7 przypadkach odnotowano przekroczenia dopuszczalnym poziomów hałasu – maksymalnie 11,9 dB w ciągu dnia i 7 dB w nocy.

Uchwały wprowadzające zakaz używania jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi

Na podstawie zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska, w celu zapewnienia odpowiednich warunków akustycznych na terenach przeznaczonych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, Rada Powiatu w Poznaniu w dniu 24 lutego 2016 roku podjęła uchwałę nr XIV/185/V/2016 w sprawie wprowadzenia zakazu używania jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi na niektórych jeziorach powiatu poznańskiego, która została zmieniona uchwałą Rady Powiatu w Poznaniu z dnia 26 sierpnia 2020 roku nr XXI/267/VI/2020. Wprowadza ona zakaz używania ww. jednostek (z zastrzeżeniami) na następujących jeziorach:

1. Jezioro Niepruszewskie gm. Buk i Dopiewo
2. Jezioro Bnińskie gm. Kórnik
3. Jezioro Kórnickie gm. Kórnik
4. Jezioro Skrzynki Duże gm. Kórnik
5. Jezioro Skrzynki Małe gm. Kórnik

6. jezioro Łomno gm. Murowana Goślina
7. Jezioro Biezdruchowo gm. Pobiedziska
8. Jezioro Kowalskie gm. Pobiedziska
9. Jezioro Stęszewsko-Kołatkowski gm. Pobiedziska
10. Jezioro Tuczno gm. Pobiedziska
11. Jezioro Wronczyńskie gm. Pobiedziska
12. Jezioro Jerzyńskie gm. Pobiedziska
13. Jezioro Kierskie Małe gm. Rokietnica
14. Jezioro Dębno gm. Stęszew
15. Jezioro Strykowski gm. Stęszew
16. Jezioro Lusowskie, gm. Tarnowo Podgórne.

Zakaz obowiązuje w ciągu doby przez okres całego roku.

Ponadto zgodnie z treścią uchwały dopuszczono:

1. używanie jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi o mocy do 5 kW (6,75 KM) na wymienionych powyżej jeziorach, w okresach od pierwszego maja do końca grudnia każdego roku, w odległości nie mniejszej niż 80 m od brzegu jeziora oraz kąpielisk,
2. używanie jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi w odległości mniejszej niż 80 m od brzegu jezior i kąpielisk – podczas cumowania, wodowania i przemieszczania się z prędkością manewrową do 5 km/h,
3. używanie jednostek pływających napędzanych silnikami spalinowymi o mocy powyżej 5 kW, w okresach od pierwszego maja do końca grudnia każdego roku, w odległości nie mniejszej niż 80 m od brzegu jeziora oraz kąpielisk, przy spełnieniu określonych poniżej warunków, na następujących jeziorach:
 - a) Jezioro Bnińskie, gm. Kórnik w godz. od 14.00 do 20.00 w środy, czwartki, piątki, soboty i niedziele,
 - b) Jezioro Kórnickie, gm. Kórnik w godz. od 14.00 do 20.00 w piątki, soboty i niedziele, z wykluczeniem używania skuterów wodnych oraz szybkich łodzi motorowych - ślizgaczy;
 - c) Jezioro Jerzyńskie, gm. Pobiedziska w godz. od 10.00 do 18.00 w środy, czwartki, piątki, soboty i niedziele, z wykluczeniem używania skuterów wodnych oraz szybkich łodzi motorowych-ślizgaczy,
 - d) Jezioro Niepruszewskie, gm. Buk i Dopiewo w godz. od 14.00 do 20.00 we wtorki, czwartki, soboty i niedziele, z wykluczeniem używania szybkich łodzi motorowych – ślizgaczy z poniższymi zastrzeżeniami:

- dla skuterów wodnych wyznacza się: strefę A – położona jest w południowej części jeziora, oddalona nie mniej niż 400 m od skraju kąpieliska w Zborowie oraz strefę B – położona jest w północnej części jeziora, oddalona nie mniej niż 400 m od skraju kąpieliska w Niepruszewie. Skutery w strefie A mogą poruszać się w godz. od 14.00 do 20.00 we wtorki, czwartki, soboty i niedziele. Natomiast w strefie B mogą poruszać się w godz. od 14.00 do 20.00 we wtorki i czwartki. Przemieszczanie ich pomiędzy strefami A i B oraz marinami jest dopuszczalne wyłącznie środkiem jeziora z prędkością manewrową,
- dla wyścigowych łodzi motorowych wyznacza się strefę A, w której mogą poruszać się w godz. od 14.00 do 20.00 we wtorki i czwartki,
- wielokadłubowy sprzęt pływający o konstrukcji pontonowej i szerokości pokładu powyżej 3m – może poruszać się po jeziorze z prędkością do 10 km/h we wszystkie dni tygodnia.

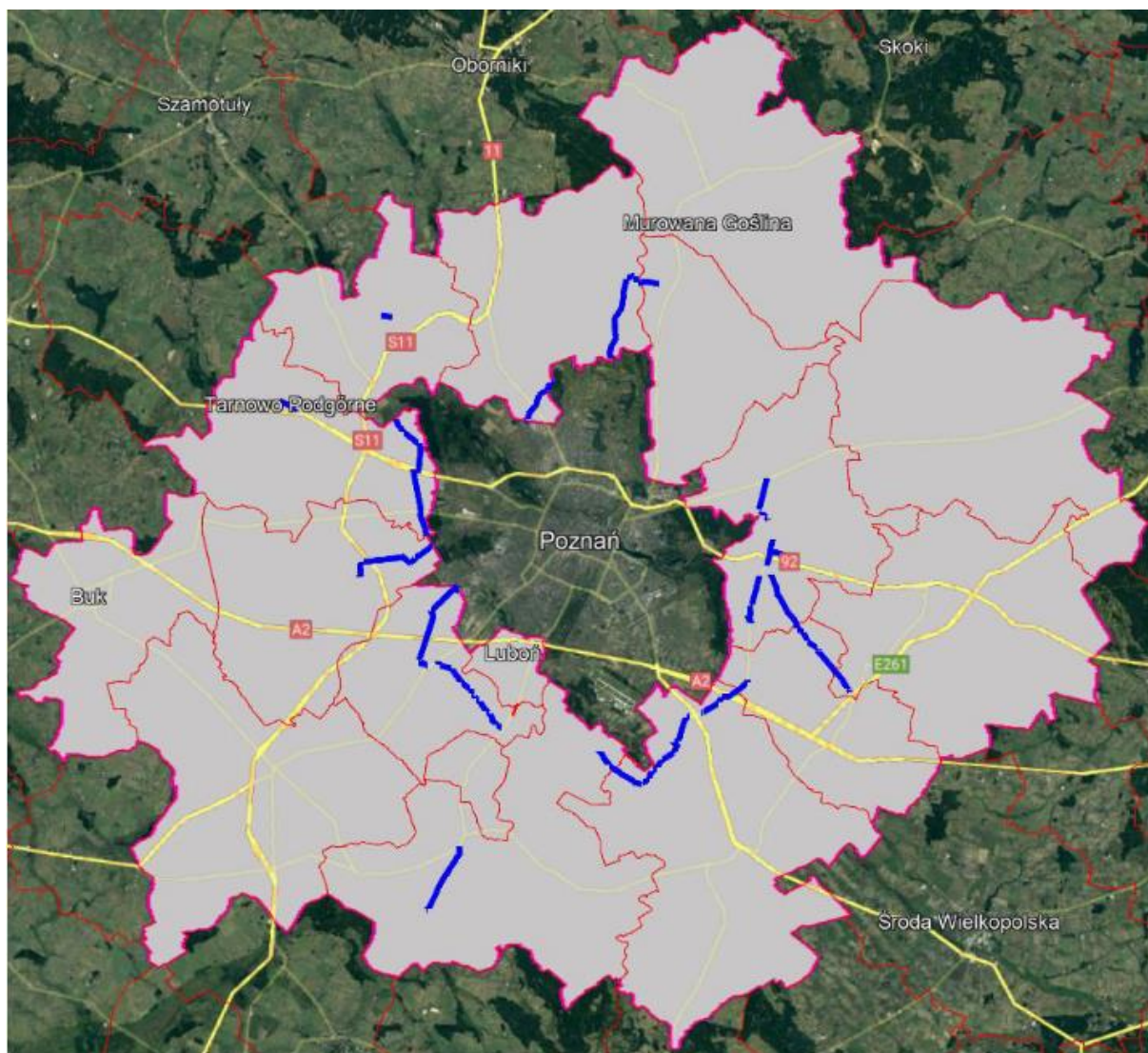

Legenda:
1 – Kąpielisko w Zborowie
2 – Kąpielisko w Niepruszewie
A, B – Strefy dla skuterów

Sporządzenie strategicznych map akustycznych

Przekazywanie danych identyfikujących drogi w odniesieniu do dróg głównych

Zadanie polegające na sporządzeniu strategicznych map hałasu dla głównych dróg o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie powiatu poznańskiego zrealizowane zostało w 2022 roku, a koszt wyniósł ok. 170 000,00 zł. Analizą objęto 36 odcinków dróg o łącznej długości ok. 68,2 km. Całość opracowania dostępna jest na stronie <https://zdp.poznan.pl/> w zakładce „Rodzaje dróg powiatowych”. Lokalizację analizowanych odcinków dróg (kolor niebieski) przedstawiono poniżej.

Źródło: https://zdp.poznan.pl/wp-content/uploads/2022/08/SMH_Streszczenie_Poznanski_v3.pdf

W opracowaniu wymieniono poniższe odcinki dróg stanowiące główne źródło hałasu.

Lp.	Numer drogi	Długość [m]	Nazwa
1	2387P	145	gr. powiatu (gr. m. Poznań) - ul. Wołczyńska w Poznaniu
2	2387P	965	ul. Wołczyńska w Poznaniu - ul. Miętowa w m. Plewiska
3	2387P	1097	ul. Miętowa w m. Plewiska - ul. Szkolna w m. Plewiska
4	2387P	1599	ul. Grunwaldzka w m. Plewiska - gr. m. Plewiska (dr. A2)
5	2387P	1264	gr. m. Plewiska (dr. A2) - ul. Polna w m. Komorniki
6	2387P	651	ul. Malinowskiego m. Komorniki/ 2388P - ul. Poznańska w m. Komorniki
7	2390P	5522	ul. Poznańska m. Komorniki - m. Łęczycza (dr. DW 430)
8	2400P	606	ul. Kolejowa m. Rokietnica - ul. Poczтовая m. Rokietnica
9	2401P	987	ul. Kasztanowa m. Dąbrówka - dr. 2417P m. Dąbrówka
10	2401P	717	dr. 2417P m. Dąbrówka - skrzyż. ulic Poznańska/Polna/Pasjonatów m. Skórzewo
11	2401P	3611	skrzyż. ulic Poznańska/Polna/Pasjonatów m. Skórzewo - gr. powiatu
12	2405P	2403	dr. DK 92 - dr. DW 307
13	2405P	1467	dr. DW 307 - gr. powiatu
14	2406P	2019	m. Bolechowo Osiedle - m. Biedrusko
15	2406P	5605	m. Biedrusko - gr. m. Poznań
16	2407P	2549	m. Kobylnica (dr. DW 194) - gr. m. Swarzędz
17	2410P	3102	gr. m. Swarzędz - m. Kruszwania (gr.)
18	2410P	2105	m. Kruszwania (gr.) - dr. 2429P (ul. Siekierska) w m. Gowarzewo
19	2410P	155	dr. 2429P (ul. Siekierska) - dr. 2429P (ul. Leszczynowa) w m. Gowarzewo
20	2410P	2818	dr. 2429P (ul. Leszczynowa) w m. Gowarzewo - dr. DW 434
21	2420P	1093	dr. DK 92 - m. Tarnowo Podgórne
22	2431P	980	gr. m. Poznań (przejazd kolej.) - ul. Obornicka w m. Poznań
23	2431P	1714	ul. Obornicka w m. Poznań - gr. m. Poznań
24	2461P	3079	m. Daszewice - m. Kamionki (dr. 2489P)
25	2463P	363	Rondo Budzyna w m. Mosina (DW 431) - ul. Warwyrzyńska/Leszyńska w m. Mosina
26	2465P	1739	ul. Mostowa / Śremska w m. Mosina - gr. m. Mosina
27	2465P	2056	gr. m. Mosina - m. Drużyna (dr. 2469P)
28	2489P	2900	gr. m. Swarzędz - m. Garby (rozjazd)
29	2489P	3403	m. Tulce (ul. Poznańska/dr. 2429P) - dr. DK 11
30	2489P	1790	dr. DK 11 - m. Koninko (ul. Radiowa)
31	2489P	3305	m. Koninko (ul. Radiowa) - m. Kamionki
32	2503P	683	gr. m. Swarzędz - dr. 2463P (ul. Łowęcińska) w m. Jasin
33	2507P	331	dr. 2387P (ul. Grunwaldzka) w m. Plewiska - gr. m. Poznań
34	2516P	3902	m. Przeźmierowo (ul. Rynkowa) gr. m. Poznań
35	2407P	785	ul. Polna/zjazd do Kaufland w m. Swarzędz - ul. Cmentarna / Cieszkowskiego w m. Swarzędz
36	2489P	650	DK 92 w m. Swarzędz - dr. 2512P (rondo)

Źródło: https://zdp.poznan.pl/wp-content/uploads/2022/08/SMH_Streszczenie_Poznanski_v3.pdf

Z przeprowadzonych analiz wynika, że jedynie dla niewielkiej części z analizowanych odcinków dróg stwierdzono występowanie terenów zagrożonych hałasem oraz wykazano także występowanie przekroczeń dla budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży.

Poniżej zestawiono liczbę osób zamieszkującą na terenach, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami L_{DWN} i L_N .

Tabela 14.3 Szacunkowa liczba osób zamieszkująca na terenach dla których występują przekroczenia. Wskaźnik L_{DWN}

Lp.	Powiat	Przedziały przekroczeń [dB]			
		1,0 - 5,0	5,1 - 10,0	10,1 - 15,0	Powyżej 15
1	poznański	800	100	0	0
2	Poznań (miasto)	0	0	0	0

Tabela 14.4 Szacunkowa liczba osób zamieszkująca na terenach dla których występują przekroczenia. Wskaźnik L_N

Lp.	Powiat	Przedziały przekroczeń [dB]			
		1,0 - 5,0	5,1 - 10,0	10,1 - 15,0	Powyżej 15
1	poznański	300	0	0	0
2	Poznań (miasto)	0	0	0	0

Źródło: https://zdp.poznan.pl/wp-content/uploads/2022/08/SMH_Poznanski_v3.pdf

Opiniowanie z zakresu ochrony środowiska studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin

Zadanie zostało szczegółowo opisane w rozdziale *Ochrona i poprawa jakości powietrza*. Z zakresu ograniczenia akustycznych zagrożeń środowiska wniesiono następujące uwagi do zaopiniowanych studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego: wskazano na konieczność projektowania przedsięwzięć w taki sposób, by ich funkcjonowanie nie powodowało przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach podlegających ochronie przed hałasem (zabudowa mieszkaniowa). W opiniach podnoszono kwestię potrzeby zapewnienia ograniczenia negatywnego oddziaływania akustycznego na tereny mieszkaniowe terenów, na których planowana jest koncentracja usług i przemysłu.

VI. Monitorowanie emisji pól elektromagnetycznych

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska instalacja, która nie wymaga pozwolenia, mogąca negatywnie oddziaływać na środowisko podlega zgłoszeniu organowi ochrony środowiska. Przepisy wykonawcze do ww. ustawy określają rodzaje instalacji z uwagi na wytwarzanie pól elektromagnetycznych, które wymagają zgłoszenia. Są to:

- stacje elektroenergetyczne lub napowietrzne linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym nie niższym niż 110 kV,
- instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne, których równoważna moc promieniowana izotropowo wynosi nie mniej niż 15 W, emitujące pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz.

Najwięcej zgłoszeń składanych do Starosty Poznańskiego dotyczyło stacji bazowych telefonii komórkowej. Bardzo często na jednym maszcie antenowym znajdują się instalacje kilku operatorów sieci komórkowej. W tych przypadkach każdy prowadzący instalację jest zobowiązany wystąpić z odrębnym zgłoszeniem. Prowadzący instalację są także zobowiązani do przedkładania informacji o:

- rezygnacji z rozpoczęcia eksploatacji instalacji,
- zakończeniu eksploatacji instalacji,
- zmianie w zakresie danych lub informacji, o których mowa w zgłoszeniu,

oraz dokonać ponownego zgłoszenia instalacji, jeżeli zmiana wprowadzona w instalacji ma charakter istotnej zmiany lub w przypadku nierozpoczęcia eksploatacji instalacji przed upływem 12 miesięcy od dnia upływu terminu do wniesienia sprzeciwu albo od dnia wydania zaświadczenia o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu.

Analiza oddziaływania stacji bazowych telefonii komórkowych prowadzona jest odrębnie dla poszczególnych obiektów emitujących pola elektromagnetyczne w odniesieniu do miejsc dostępnych dla ludności czyli wszelkich miejsc, z wyjątkiem tych, do których dostęp ludności jest zabroniony lub niemożliwy bez użycia sprzętu technicznego.

Poniżej, przedstawiono ilość przedstawionych Staroście Poznańskiemu zgłoszeń instalacji radiokomunikacyjnych, radionawigacyjnych i radiolokacyjnych.

Ilość przyjętych zgłoszeń nowych instalacji, dla których Starosta Poznański wydał zaświadczenia o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu:

- w 2022 roku - 19 zgłoszeń,
- w 2023 roku - 27 zgłoszeń.

Ilość przyjętych zgłoszeń o zmianie danych dot. instalacji radiokomunikacyjnych, radionawigacyjnych i radiolokacyjnych:

- w 2022 roku – 135 zgłoszeń,
- w 2023 roku – 157 zgłoszeń.

Informacje oraz dokumenty jakie powinno zawierać zgłoszenie instalacji, z której emisja nie wymaga pozwolenia, mogąca negatywnie oddziaływać na środowisko określa art. 152 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska. Załącznikiem do zgłoszenia instalacji (...) lub informacji o zmianie danych w zakresie zwiększenia wielkości emisji czy zmiany konfiguracji anten są wyniki pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych.

Podczas analizy sprawozdań sprawdzane były wyniki pomiarów natężenia pola elektrycznego w otoczeniu stacji bazowej i dokonywano porównania ich z dopuszczalnymi poziomami pól elektromagnetycznych określonymi w obowiązującym rozporządzeniu w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Prowadzący instalację obowiązany jest do wykonania pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku:

- bezpośrednio przed rozpoczęciem użytkowania instalacji lub urządzenia,
- każdorazowo w przypadku zmiany warunków pracy instalacji lub urządzenia, w tym zmiany spowodowanej zmianami w wyposażeniu instalacji lub urządzenia, o ile zmiany te mogą mieć wpływ na zmianę poziomów pól elektromagnetycznych, których źródłem jest instalacja lub urządzenie,
- każdorazowo w przypadku zmiany istniejącego stanu zagospodarowania i zabudowy nieruchomości skutkującej zmianami w występowaniu miejsc dostępnych dla ludności w otoczeniu instalacji lub urządzenia – na pisemny wniosek właściciela lub zarządcy nieruchomości, na której nastąpiła ta zmiana.

Organ ochrony środowiska ma prawo do wniesienia sprzeciwu w drodze decyzji, jeżeli:

- eksploatacja instalacji objętej zgłoszeniem powodowałaby przekroczenie standardów emisyjnych lub standardów jakości środowiska,
- instalacja nie spełnia wymagań ochrony środowiska.

Starosta jako organ ochrony środowiska udostępnienia na stronie Biuletynu Informacji Publicznej pod adresem: www.bip.powiat.poznan.pl/2160,instalacje-wytwarzajace-pola-elektromagnetyczne oraz w Systemie informacyjnym o instalacjach wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne (SI2PEM) pod adresem: <https://si2pem.gov.pl/> informacje o instalacjach wytwarzających pola elektromagnetyczne podlegających zgłoszeniu.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Monitoring pól elektromagnetycznych (PEM) w środowisku prowadzony jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w sposób ujednolicony dla całego kraju od 2008 roku. Zadaniem monitoringu PEM jest ocena i obserwacja zmian wielkości pola elektromagnetycznego. Obserwacja ta ma na celu śledzenie poziomów sztucznie wytworzonych pól elektromagnetycznych w środowisku w odniesieniu do wartości poziomów dopuszczalnych określanych dla miejsc dostępnych dla ludności.

Obecnie obowiązujące poziomy dopuszczalne, według Rozporządzenia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, wynoszą dla wysokich częstotliwości od 28 V/m do 61 V/m. Od 2021 roku monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony jest w nowej, rozszerzonej sieci pomiarowej, zmienił się również zakres i częstotliwość prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

W roku 2023 pomiary natężenia pola elektromagnetycznego wykonano łącznie w 85 punktach na terenie województwa wielkopolskiego w ramach monitoringu stałego oraz w 28 punktach pomiarowych w ramach monitoringu badawczego.

W stałej sieci monitoringu najwyższe wartości pomiarów natężenia pola elektromagnetycznego odnotowano:

- w Kórniku, przy ul. Z. Steckiego 11 – 2,9 V/m,
- w Swarzędzu, przy ul. Grudzińskiego 16 – 2,8 V/m,
- w Murowanej Goślinie, przy ul. Mściszewskiej 10 – 2,3 V,

Na podstawie badań poziomów PEM w latach 2021–2023 można zaobserwować stopniowy wzrost promieniowania elektromagnetycznego w środowisku, jednak nadal jest on znacznie poniżej dopuszczalnych wartości PEM w środowisku.

	Średnia arytmetyczna [V/m]		
	2021	2022	2023
Stać sieć monitoringu	0,86	0,91	0,98
Monitoring badawczy	0,56	0,51	0,53
Średnia dla województwa	0,71	0,81	0,87

Analiza wyników wykazuje, że średnie natężenie pola elektromagnetycznego w województwie wielkopolskim oraz w stałej sieci monitoringu mają tendencję rosnącą. Natomiast średnie natężenie PEM w punktach monitoringu badawczego utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Ponadto średnie z obu kategorii nie przekraczają 1 V/m w żadnym roku pomiarowym czyli są dużo niższe od poziomu

dopuszczalnego. Z analiz wynika, że nie można jednoznacznie stwierdzić wzrostu natężenia pól elektromagnetycznych w tych samych punktach pomiarowych.

W ramach działalności inspekcyjnej w roku 2023 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu przeprowadził 5 kontroli w terenie w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi oraz zweryfikował 230 sprawozdań z pomiarów PEM przekazanych przez prowadzących instalacje oraz użytkowników urządzeń emitujących pola elektromagnetyczne, w wyniku których nie stwierdzono przekroczeń poziomów dopuszczalnych.

Opiniowanie z zakresu ochrony środowiska studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego gmin

Zadanie zostało szczegółowo opisane w rozdziale *Ochrona i poprawa jakości powietrza*. W odniesieniu do oddziaływania pól elektromagnetycznych nie wniesiono żadnych uwag do opiniowanych studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

VII. Ochrona przyrody

Budowa przejść dla zwierząt małych

W ramach wykonywanych inwestycji w latach 2022-2023, nie wystąpiła potrzeba wykonania przejść dla zwierząt małych. Zaplanowane w Programie wybudowanie przejścia dla zwierząt małych wraz z ogrodzeniem naprowadzającym podczas realizacji przebudowy drogi powiatowej nr 2409P na odcinku od drogi wojewódzkiej nr 430 do dworca PKP w m. Puszczykowo zostało zrealizowane w 2020 roku.

Opiniowanie z zakresu ochrony środowiska studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego gmin

Zadanie zostało szczegółowo opisane w rozdziale *Ochrona i poprawa jakości powietrza*. Z zakresu ochrony przyrody wniesiono następujące uwagi do zaopiniowanych studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego: wskazano na konieczność wprowadzenia zapisów dotyczących obszaru chronionego krajobrazu oraz ograniczenia zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, w związku z eksploatacją kruszywa naturalnego.

Ocena możliwości potencjalnie znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000
przed wydaniem decyzji kompetencyjnie przypisanych Staroście

Na podstawie art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organ właściwy do przyjęcia zgłoszenia budowy, zgłoszenia wykonania robót budowlanych lub zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego, a także do wydania decyzji wymaganej przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia, innego niż przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko, które nie jest bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony, jest obowiązany do rozważenia, przed przyjęciem zgłoszenia oraz przed wydaniem tej decyzji, czy przedsięwzięcie może potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000. Do decyzji tych należy m.in. pozwolenie na budowę.

Wydział Administracji Architektoniczno-Budowlanej zwraca się do Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa o opinię czy projektowana inwestycja może potencjalnie oddziaływać na obszar Natura 2000.

W 2022 roku przygotowano 46 opinii dla Wydziału Administracji Architektoniczno-Budowlanej, natomiast w 2023 roku – 34 opinie.

Wspieranie realizacji zadrzewień i zakrzewień w krajobrazie

W 2022 roku w budżecie Powiatu Poznańskiego zaplanowano 44.000,00 zł na wykonanie nasadzeń drzew i krzewów na terenie gminy Dopiewo – środki nie zostały wydatkowane, ponieważ gmina Dopiewo nie złożyła wniosku o dotację. W kolejnym roku również zaplanowano fundusze na ten cel w wysokości 25.000,00 zł – tym razem środki również nie zostały wydatkowane. Wynika to m.in. z faktu, iż gminy nie posiadają terenów, które mogłyby być przeznaczone na realizację takiego przedsięwzięcia.

Działania wspierające realizację zadrzewień i zakrzewień w krajobrazie były prowadzone przez gminy Powiatu Poznańskiego:

1. Gmina Mosina w 2022 roku wydatkowała 850.000,00 zł na utrzymanie zieleni. W tym czasie posadzono 149 drzew i 100 krzewów oraz wykonano prace pielęgnacyjne pomników przyrody w Radzewicach i Parku Budzyń w Mosinie. W 2023 roku koszt utrzymania zieleni wyniósł 716.000,00 zł. Dodatkowo wykonano zabiegi pielęgnacyjne pomników przyrody w Pecnie i w Parku Budzyń.
2. Gmina Komorniki w 2022 roku dokonała nasadzeń 108 drzew, a w 2023 roku – 84 drzew. W tym celu wydatkowano odpowiednio 78.299,00 zł i 56.777,00 zł. Ponadto w 2022 roku

- zakupiono 40 sadzonek drzew miododajnych (lipy drobnolistne) za kwotę 21.930,00 zł. W 2023 roku dokonano nasadzeń 209 sztuk drzew na terenie parku rekreacyjno-sportowego przy ul. Skrytej w Plewiskach (koszt 65.109,02 zł).
3. Na terenie gminy Tarnowo Podgórne posadzono 330 drzew w 2022 roku i 210 drzew w 2023 roku. W tym celu wydano odpowiednio 312.000,00 zł i 300.000,00 zł. W ramach tworzenia Społecznego Parku w Tarnowie Podgórny posadzono 110.000 kilkuletnich sadzonek drzew.
 4. W 2022 roku posadzono 135 drzew na terenie gminy Buk – w miejscowościach Buk, Kalwy, Szewce i Dobieżyn. W 2023 roku posadzono 205 drzew w miejscowościach Buk, Otusz, Wielka Wieś, Niepruszewo. Łącznie wydano 77.410,00 zł.
 5. Gmina Dopiewo w ramach bieżącego utrzymania zieleni gminnej, nowych nasadzeń, wycinki drzew i krzewów oraz cięć pielęgnacyjnych wydatkowała 597.020,11 zł w 2022 roku i 1.741.312,51 zł w 2023 roku.
 6. Na terenie gminy Stęszew posadzono 91 drzew w 2022 roku i 90 drzew w 2023 roku. Koszt nasadzeń wyniósł odpowiednio 20.088,88 zł i 23.706,00 zł.
 7. Miasto Puszczykowo w ramach pielęgnacji i utrzymania terenów zielonych poniósł koszty 297.350,23 zł w 2022 roku (środki gminne: 267.350,23 zł) oraz 364.691,38 zł w 2023 roku (środki gminne: 339.691,38 zł).
 8. Miasto Luboń dokonało nasadzeń 96 drzew w 2022 roku i 248 drzew w 2023 roku. Koszt nasadzeń wyniósł odpowiednio 991.543,48 zł i 1.108.578,33 zł.
 9. Na terenie gminy Kórnik w 2022 roku posadzono 332 drzewa i 425 krzewy za kwotę 181.869,00 zł. W 2023 roku posadzono 277 drzew i 72 krzewy – koszt nasadzeń wyniósł 166.215,00 zł.
 10. Gmina Kleszczewo w 2022 roku budowała park w ramach programu „Błękitno-zielone inicjatywy dla Wielkopolski” – Ziminy gra w zielone (etap I), koszt wyniósł 70.124,18 zł. W 2023 roku wykonano nasadzenia i prace pielęgnacyjne w parku w Kleszczewie; w tym celu wydatkowano 95.948,09 zł.
 11. Gmina Czerwonak wydatkowała 266.854,00 zł w 2022 roku oraz 63.720,00 zł w 2023 roku na nasadzenia drzew i krzewów. Ponadto zorganizowanie sadzenia drzew wraz z mieszkańcami gminy – koszt akcji wyniósł 115.729,70 zł. Oprócz tego zagospodarowano teren przy ulicy Piłsudskiego w Koziegłowach, gdzie dokonano nasadzeń oraz wykonano infrastrukturę ogrodowo-parkową. W tym celu wydano 154.729,70 zł (dofinansowanie w wysokości 50.000,00 zł).

12. Na terenie gminy Rokietnica posadzono 189 drzew w 2022 roku i 167 drzew w 2023 roku. Koszt nasadzeń wyniósł odpowiednio 120.300,00 zł i 93.330,00 zł. Gmina udzieliła również dotacji w ramach programu „Zazielenimy Naszą Gminę” o łącznej kwocie 15.000,00 zł. W ramach dotacji finansowanie nasadzenia drzew, krzewów i bylin miododajnych.

Sporządzanie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu

Przepisy ustawy z dnia 28 września 1991 roku o lasach określają, że plan urządzenia lasu sporządza się na 10 lat, z uwzględnieniem przyrodniczych i ekonomicznych warunków gospodarki leśnej, a także celów i zasad gospodarki leśnej oraz sposobów ich realizacji, określonych dla każdego drzewostanu i urządzanego obiektu, z uwzględnieniem lasów ochronnych. Plan może być opracowany na okres krótszy niż 10 lat w przypadkach uzasadnionych stanem lasów, a w szczególności wystąpieniem szkód lub klęsk żywiołowych. Plany urządzenia lasu sporządza się dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa. Natomiast uproszczone plany urządzenia lasu sporządza się dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa oraz dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. Starosta, po uzyskaniu opinii właściwego terytorialnie nadleśniczego, zatwierdza uproszczony plan urządzenia lasu oraz sprawuje nadzór nad jego wykonaniem.

Dla lasów rozdrobnionych o powierzchni do 10 ha, niestanowiących własności Skarbu Państwa, zadania z zakresu gospodarki leśnej określa decyzja starosty wydana na podstawie inwentaryzacji stanu lasów.

Zadania w zakresie gospodarki leśnej dla poszczególnych drzewostanów według działek ewidencyjnych z przeznaczeniem dla poszczególnych właścicieli lasów zostały określone według zasad opisanych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu. Wyżej wymienione zadania obejmują m.in. etat cięć (maksymalna ilość drewna do pozyskania w okresie obowiązywania dokumentacji urządzeniowej) w drzewostanach zapewniających osiągnięcie celów gospodarki leśnej – przy przyjęciu dla gatunku głównego minimalnego wieku rębności:

- 120 lat dla dębu, jesionu i wiązu,
- 100 lat dla buku i jodły,
- 80 lat dla sosny, świerka, modrzewia, daglezi i klonu,
- 60 lat dla brzozy, grabu i olszy czarnej,
- 40 lat dla osiki,

- 30 lat dla topoli i olszy szarej.

W drzewostanach niezapewniających osiągnięcia celów gospodarki leśnej – nie uwzględnia się minimalnych wieków rębności. Zadania z zakresu gospodarki leśnej zawierają także wskazania dotyczące ponownego wprowadzenia roślinności leśnej w lasach w okresie do 5 lat od usunięcia drzewostanu, zalesienia gruntów, przebudowy drzewostanu, pielęgnowania lasu, ochrony lasu (w tym przeciwpożarowej) oraz ochrony gleb i wód.

Od właścicieli lasów wymagane jest dbanie o stan sanitarny lasów poprzez realizację wskazań gospodarczych. Jednym z nich jest wykonanie cięć pielęgnacyjnych i rębnych. W celu minimalizacji potencjalnie negatywnego, krótkotrwałego oddziaływania tych zabiegów na występujące w niższych warstwach lasu gatunki roślin, zaleca się wykonywanie ich pod koniec okresu wegetacyjnego lub całkowicie poza okresem wegetacyjnym, tj. zimą przy pełnej pokrywie śnieżnej.

W 2022 roku na wniosek właściciela gruntu zostało wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie objęcia działki w obrębie Jerzyn, gm. Pobiedziska, uproszczonym planem urządzenia lasu. Po weryfikacji aktualnego stanu nieruchomości i oględzinach terenowych potwierdzających występowanie zbiorowiska roślinnego o charakterze leśnym (0,96 ha), Starosta Poznański zatwierdził aneks do uproszczonego planu urządzenia lasu sporządzonego na okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2026 r. dla lasów stanowiących własność osób fizycznych, ob. Jerzyn, gm. Pobiedziska. Leśny Zakład Doświadczalny Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu w październiku 2023 r. sporządził uproszczony plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Doświadczalnego Zielonka na okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2033 r., który został zatwierdzony przez Starostę Poznańskiego zarządzeniem nr 8/2024 z 26 stycznia 2024 r.

Zarządzeniem nr 15/2024 z 21 lutego 2024 r., Starosta Poznański zatwierdził uproszczony plan urządzenia lasu o powierzchni 15,37 ha sporządzony na okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2031 r. dla lasów stanowiących własność Parafii rzymskokatolickiej pw. św. Józefa w Kicinie.

W odniesieniu do lasów rozdrobnionych o powierzchni do 10 ha, niestanowiących własności Skarbu Państwa, w 2023 roku Starosta Poznański wydał 4 decyzje określające zadania z zakresu gospodarki leśnej na podstawie inwentaryzacji lasu:

- sporządzonej na okres od 1 maja 2022 r. do 31 grudnia 2031 r. dla działek (0,32 ha) położonych w Chludowie, gm. Suchy Las;
- sporządzonej na okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2031 r. dla działki (0,25 ha) położonej w Mściszewie, gm. Murowana Goślina, dla działki (0,63 ha) położonej w Komornikach, gm. Komorniki oraz dla działki (1,49 ha) położonej w Pobiedziskach, gm. Pobiedziska (3 decyzje częściowe).

Nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach:

- starosta sprawuje nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa. Może on, w drodze porozumienia, powierzyć prowadzenie w jego imieniu spraw z zakresu nadzoru (w tym wydawanie decyzji administracyjnych w pierwszej instancji) nadleśniczemu Lasów Państwowych,
- starosta właściwy ze względu na położenie gruntu objętego zalesieniem dokonuje oceny udatności upraw leśnych najpóźniej w piątym roku od zalesienia gruntu. Może on powierzyć, w drodze porozumienia, dokonanie oceny udatności upraw nadleśniczemu Lasów Państwowych.

Starosta Poznański podpisuje porozumienia z Nadleśniczymi z Nadleśnictwa Czarniejewo, Konstantynowo, Łopuchówko i Babki w sprawie powierzenia zadań obejmujących:

1. nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa położonymi w granicach powiatu poznańskiego i kontrolę realizacji przez właścicieli lasów obowiązków wynikających z przepisów ustawy o lasach, wskazówek gospodarczych zawartych w obowiązujących uproszczonych planach urządzenia lasu, inwentaryzacjach stanu lasów i decyzjach administracyjnych, w tym:

- zachowania w lasach roślinności leśnej (upraw leśnych) oraz naturalnych bagien i torfowisk,
- ponownego wprowadzania roślinności leśnej (upraw leśnych) w lasach w okresie do 5 lat od usunięcia drzewostanu,
- pielęgnowania i ochrony lasu, w tym również zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- przebudowy drzewostanu, który nie zapewnia osiągnięcia celów gospodarki leśnej, zawartych w uproszczonym planie urządzenia lasu lub decyzji, o której mowa w art. 19 ust. 3 ustawy o lasach,
- racjonalnego użytkowania lasu w sposób trwale zapewniający optymalną realizację wszystkich jego funkcji przez: pozyskiwanie drewna w granicach nieprzekraczających możliwości produkcyjnych lasu, pozyskiwanie surowców i produktów ubocznego użytkowania lasu w sposób zapewniający możliwość ich biologicznego odtwarzania, a także ochronę runa leśnego,

2. dokonywanie oceny udatności upraw najpóźniej w piątym roku od zalesiania gruntu,

3. cechowanie drewna pozyskiwanego w lasach i wystawiania właścicielowi lasu świadectwa stwierdzającego legalność pozyskania drewna.

Za realizację powierzonych zadań, Nadleśnictwa otrzymały środki finansowe w łącznej wysokości 80.000,00 zł w roku 2022 i 100.000,00 zł w 2023 roku.

VIII. Monitoring działalności podmiotów korzystających ze środowiska

Kontrola obowiązków nałożonych decyzjami

Każdego roku pracownicy Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa przeprowadzają kontrolę wykonywania wydanych przez Starostę Poznańskiego decyzji z zakresu ochrony środowiska.

Rezultaty działań były następujące:

- a) w zakresie pracy referatu ds. gospodarki odpadami i środowiska:
- w 2022 roku przeprowadzono siedem 7 kontroli podmiotów posiadających pozwolenia na wytwarzanie odpadów i 1 kontrolę podmiotu posiadającego pozwolenie zintegrowane. Pracownicy starostwa uczestniczyli w 32 kontrolach prowadzonych przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Poznaniu (WIOŚ), w postępowaniach o wydanie zezwolenia na gospodarowanie odpadami,
 - w 2023 roku przeprowadzono 6 kontroli podmiotów posiadających pozwolenia na wytwarzanie odpadów, 1 kontrolę podmiotu posiadającego pozwolenie zintegrowane i 7 kontroli podmiotów posiadających zezwolenie na zbieranie lub przetwarzanie odpadów. Pracownicy starostwa uczestniczyli także w 4 kontrolach prowadzonych przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Poznaniu (WIOŚ),
- b) w zakresie pracy referatu ds. ochrony powietrza, wód i edukacji ekologicznej:
- w 2022 roku przeprowadzono 2 kontrole, 10 podmiotów zostało wezwanych do przedstawienia wyników pomiarów wielkości emisji do powietrza z instalacji. Wyniki w przypadku 8 z nich zostały przedstawione w wymaganym terminie i nie wykazały przekroczeń wielkości emisji substancji do powietrza. W przypadku jednego podmiotu stwierdzono wygaśnięcie w całości pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, gdyż nie rozpoczął działalności objętej pozwoleniem w terminie 2 lat od dnia, w którym pozwolenie stało się ostateczne. W przypadku innego podmiotu Starosta Poznański wydał decyzję zmieniającą pozwolenie,
 - w 2023 roku przeprowadzono 1 kontrolę, w wyniku której prowadzący instalację złożył wniosek o wydanie nowego pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza oraz 1 kontrolę doraźną pozaplanową w wyniku której stwierdzono, że eksploatacja instalacji prowadzona jest z naruszeniem warunków udzielonego pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza. Po przeprowadzonym postępowaniu, prowadzącemu instalację wydano pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza. Ponadto 1 podmiot został wezwany do przedstawienia wyników pomiarów wstępnych wielkości emisji do powietrza

z instalacji. Pomiary wpłynęły do Starostwa Powiatowego w Poznaniu i nie wykazały przekroczeń dopuszczalnej wielkości emisji zanieczyszczeń do powietrza z instalacji określonej w pozwoleniu. W zakresie monitorowania i kontrolowania wielkości emisji przeanalizowano i zweryfikowano 61 sprawozdań z pomiarów złożonych przez prowadzących instalacje dla których Starosta Poznański wydał pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza. Na podstawie przedstawionych sprawozdań z pomiarów, 2 podmioty otrzymały wezwania do złożenia wniosków o zmianę pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z instalacji,

c) w zakresie pracy referatu ds. przyrody i leśnictwa:

- w 2022 roku przeprowadzono 80 postępowań administracyjnych dotyczących naliczenia lub umorzenia wcześniej naliczonych opłat za korzystanie ze środowiska. Wykonano 36 dodatkowych kontroli w Gminie Pobiedziska. W wyniku ww. postępowań wydano 78 decyzji w całości lub w części umarzających wcześniej naliczone opłaty za korzystanie ze środowiska, na łączną kwotę 4 162 576,73 zł oraz 5 postępowań zakończyło się pobraniem w części lub w całości, od Stron na rzecz Powiatu Poznańskiego, wcześniej naliczonych opłat za usunięcie drzew/krzewów w wysokości 116 548,52 zł,
- w 2023 roku przeprowadzono 120 kontroli dotyczących nasadzeń drzew i krzewów i w związku z nimi wydano 116 decyzji w całości lub w części umarzających wcześniej naliczone opłaty za korzystanie ze środowiska na łączną kwotę 2.074.702 zł. Ponadto 1 postępowanie zakończyło się pobraniem od strony na rzecz Powiatu Poznańskiego, wcześniej naliczonej opłaty za usunięcie drzew/krzewów w wysokości 1600 zł,

d) w zakresie pracy referatu ds. ochrony gruntów rolnych:

- w roku 2022 kontrole z zakresu wyłączenia gruntu rolnego z produkcji przeprowadzono w odniesieniu do 112 wydanych decyzji. Natomiast kontrole w zakresie wydanych decyzji o ustaleniu kierunku rekultywacji gruntów, terminu i osoby zobowiązanej do rekultywacji gruntów - w 20 sprawach przeprowadzono oględziny w terenie, w 7 sprawach przedsiębiorcy dostarczyli informacje na temat postępu prac rekultywacyjnych, dla 1 sprawy nastąpiło przekazanie decyzją Starosty Poznańskiego praw i obowiązków związanych z rekultywacją na nowego przedsiębiorcę,
- w roku 2023 kontrole z zakresu wyłączenia gruntu rolnego z produkcji przeprowadzono w odniesieniu do 130 wydanych decyzji. Natomiast kontrole w zakresie wydanych decyzji o ustaleniu kierunku rekultywacji gruntów, terminu i osoby zobowiązanej do rekultywacji gruntów - w 35 sprawach przeprowadzono oględziny w terenie, dla 8 wydanych przez Starostę

Poznańskiego decyzji wpłynęły wnioski przedsiębiorców o uznanie rekultywacji za zakończoną, dla 33 spraw przedsiębiorcy dostarczyli informacje na temat postępu prac rekultywacyjnych.

Pracownicy Departamentu Zarządzania Środowiskiem i Klimatu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w roku 2022 i 2023 przeprowadzili po jednej kontroli obowiązków nałożonych decyzjami w zakresie gospodarki odpadami. W 2022 roku przeprowadzili także 6 kontroli, a w 2023 roku jedenaście kontroli koncesji geologicznych.

Działalność kontrolna Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu zrealizowana była na podstawie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska. Podstawowym celem przeprowadzonych kontroli była poprawa komfortu życia ludzi i stanu środowiska, dlatego wybór podmiotów do kontroli dokonywany był w oparciu o analizę szeregu uwarunkowań i kryteriów, między innymi takich jak:

- potencjalna uciążliwość zakładu dla środowiska,
- wyniki przedstawionego monitoringu emisji prowadzonego przez podmioty korzystające ze środowiska,
- wnioski o podjęcie interwencji.

Zadania kontrolne realizowano w ramach działań planowych oraz pozaplanowych, w tym interwencyjnych, podejmowanych na wniosek obywateli, organów administracji publicznej i innych jednostek organizacyjnych. Kontrolami objęto zarówno przedsiębiorców, jak i jednostki niebędące przedsiębiorcami oraz prowadzących działalność wytwórczą w rolnictwie.

Na terenie powiatu poznańskiego Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska przeprowadził:

- 194 kontrole w 2022 roku w przypadku, których wydano 108 decyzji i postanowień (13 decyzji wstrzymujących działalność i 34 decyzje nakładające administracyjne kary pieniężne na łączną kwotę 499 872 zł.

Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Poznaniu prowadził kontrole zakładów górniczych:

- w 2022 roku w zakresie ochrony zasobów złóż kopalin (8 kontroli w następstwie brak naruszeń i zarządzeń pokontrolnych) oraz w zakresie rekultywacji terenów zdegradowanych (2 kontrole),
- w 2023 roku w zakresie ochrony zasobów złóż kopalin (10 kontroli w następstwie jedna decyzja nakazująca usunięcie nieprawidłowości oraz brak wystąpień pokontrolnych) oraz w zakresie rekultywacji terenów zdegradowanych (2 kontrole).

Bieżący nadzór nad zakładami zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia
poważnej awarii przemysłowej

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, każdy kto zamierza prowadzić lub prowadzi zakład o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku, jest obowiązany do: zapewnienia, aby zakład ten był zaprojektowany, wykonany, prowadzony i likwidowany w sposób zapobiegający awariom przemysłowym i ograniczający ich skutki dla ludzi oraz środowiska, a także sporządzenia programu zapobiegania poważnym awariom przemysłowym. Program ten wdraża za pomocą systemu zarządzania bezpieczeństwem, gwarantującego odpowiedni do zagrożeń poziom ochrony ludzi i środowiska, stanowiącego element ogólnego systemu zarządzania zakładem.

Prowadzący zakład o dużym ryzyku jest obowiązany do opracowania raportu o bezpieczeństwie i przedłożenia go komendantowi wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej i wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska.

Przeciwdziałanie poważnym awariom nakłada na Inspekcję Ochrony Środowiska m.in. obowiązek: prowadzenia rejestru podmiotów, których działalność może stanowić przyczynę powstania poważnej awarii oraz kontroli tych podmiotów, prowadzenia rejestru poważnych awarii i zdarzeń o znamionach poważnych awarii, badań przyczyn powstania oraz sposobów likwidacji skutków poważnych awarii.

Inspekcja kontroluje przestrzeganie wymogów ochrony środowiska w zakresie przeciwdziałania możliwości wystąpienia poważnej awarii:

- w zakładach o dużym ryzyku – raz w roku,
- w zakładach o zwiększonym ryzyku – co najmniej raz na 3 lata.

Inspekcja Ochrony Środowiska współdziała w zwalczaniu poważnej awarii z organami właściwymi do jej prowadzenia oraz sprawuje nadzór nad usuwaniem skutków tej awarii.

Na terenie powiatu poznańskiego zlokalizowane były (stan na 1.10.2024 r.) następujące zakłady:

- dużego ryzyka: Raben Polska Sp. z o.o. Oddział Gądky, HEMPEL Manufacturing (Poland) Sp. z o.o. w Niepruszewie, Zakład Produkcyjny OXYTOP Sp. z o.o. w Antoninku, gm. Stęszew;
- zwiększonego ryzyka: BRENNTAG Polska Sp. z o.o. w Jankowicach, BROS Sp. z o.o. S.j., - magazyn w Murowanej Goślinie, DRAMERS S.A. w Rabowicach oraz Kersia Polska Sp. z o.o. w Niepruszewie.

Funkcjonariusze Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu w latach 2022 - 2023 przeprowadzili 4 planowane kontrole w zakładach dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Ponadto przeprowadzono 10 kontroli administracyjnych w związku z aktualizacją dokumentacji.

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu w latach 2022 – 2023 przeprowadziła 3 kontrole w zakładach dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. W wyniku podjętych działań wydała 2 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie uchybień w zakresie przepisów przeciwpożarowych. Obie decyzje zostały wykonane w całości.

IX. Edukacja ekologiczna i promocja walorów przyrodniczych powiatu

Konkursy z zakresu ochrony środowiska dla dzieci i młodzieży

Ze względu na wprowadzony stan zagrożenia epidemicznego w kraju, w 2022 roku Starostwo nie zorganizowało konkursu z zakresu ochrony środowiska.

W 2023 roku Starostwo zorganizowało Powiatowy Konkurs Krajoznawczy „Projektanci wypraw” dla uczniów szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu poznańskiego. Celami konkursu było:

- zdobywanie i pogłębianie wiedzy dotyczącej ochrony środowiska, ochrony przyrody, dziedzictwa historycznego i kulturowego na terenie powiatu poznańskiego;
- rozbudzenie i pogłębienie zamiłowania oraz szacunku dla środowiska i przyrody;
- wyrobienie nawyku dbałości o środowisko;
- wykształcenie umiejętności obserwacji środowiska;
- promowanie aktywności fizycznej i zdrowego trybu życia;
- poznanie walorów przyrodniczych, turystycznych i kulturowych swojego miejsca zamieszkania;
- integracja uczniów oraz wymiana doświadczeń między szkołami ponadpodstawowymi z terenu powiatu poznańskiego.

Przedmiotem konkursu był plan wycieczki terenowej zaprojektowanej na obszarze powiatu poznańskiego. Etap szkolny obejmował ocenę planów wycieczek przez szkolną komisję konkursową zgodnie z kryteriami oceny wskazanymi w regulaminie konkursu oraz wyłonienie dwóch najlepszych projektów z danej szkoły.

Etap powiatowy został przeprowadzony 28 listopada 2023 r. w Starostwie Powiatowym w Poznaniu. Uczniowie zaprezentowali plany wycieczek przed powiatową komisją konkursową. Wszyscy uczestnicy zgłoszeni do etapu powiatowego otrzymali dyplom za uczestnictwo w konkursie, a zdobywcy I, II i III miejsca otrzymali atrakcyjne nagrody o zróżnicowanej wartości pieniężnej.

W konkursie wzięło udział 5 grup dwuosobowych z czterech szkół z terenu powiatu poznańskiego.

Wyniki Powiatowego Konkursu Krajoznawczego „Projektanci wypraw”

Szkoła	Liczba punktów	Zajęte miejsce
Zespół Szkół im. Adama Wodźniczki w Mosinie	19,00	I
Zespół Szkół im. Jadwigi i Władysława Zamoyskich w Rokietnicy	15,25	II
Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Puszczykowie	14,50	III

Koszt związany z zakupem nagród wyniósł 6.000,00 zł.

Powiatowy Konkurs Krajoznawczy „Projektanci wypraw”, fot. Pracownik Starostwa Powiatowego w Poznaniu

Ponadto niektóre gminy przeprowadziły własne konkursy z zakresu ochrony środowiska dla dzieci i młodzieży:

1. Miasto Luboń przeprowadziło konkurs ekologiczny dla uczniów szkół podstawowych - jesień 2022 roku;
2. w 2023 roku Miasto Luboń przeprowadziło konkurs dla dzieci „Moje Miasto Moim domem, którego nie truję”;
3. Gmina Swarzędz w 2023 roku zorganizowała konkurs plastyczny „TAK dla czystego powietrza w mojej gminie” dla szkół podstawowych z terenu gminy. Koszt przeprowadzenia konkursu wyniósł 398,20 zł.

Działania związane z edukacją ekologiczną i ochroną środowiska podjęte przez szkoły lub placówki
prowadzone przez Powiat Poznański

Zespół Szkół im. Gen. Dezyderego Chłapowskiego w Bolechowie

1. Międzynarodowy Dzień Niedźwiedzia Polarne – 27 lutego 2022 r. i 27 lutego 2023 r. - zapoznanie uczniów z warunkami ekosystemu bytowania niedźwiedzi oraz współczesnymi zmianami eko – i geoeosystemów przyrodniczych pod wpływem nasilonej antropopresji oraz zmian klimatycznych.
2. Międzynarodowy Dzień Wody – 22 marca 2022 r. i 22 marca 2023 r. – podczas zajęć lekcyjnych z uczniami na przykładzie budowanego zbiornika retencyjnego wody przedstawiono współczesne zmiany hydrografii zachodzące pod wpływem zmian klimatycznych, ze szczególnym uwzględnieniem zjawisk o charakterze katastrofalnym (brak lub krótkotrwały nadmiar wód opadowych).
3. Działania prowadzone w ramach Koła przyrodniczego z ZS w Bolechowie:
 - warsztaty wiosenne dla kandydatów na uczniów oraz uczniów ZSB podczas Drzwi Otwartych. W temacie ekologii: badanie jakości wody, sadzenie i rozsadzanie różnych gatunków roślin z naturalnym nawożeniem, produkcja kosmetyków naturalnych z komponentów roślinnych i mineralnych – 7 kwietnia 2022 r.,
 - zajęcia terenowe z bioróżnorodności w grupach. Badanie populacji pszczół wokół drzew czereśni, analiza jakości powietrza – kwiecień 2022 r.,
 - zajęcia z wykorzystaniem mikroskopu, ekologiczne gospodarowanie zasobami zwierzęcymi (podroby i ich badanie) – 27 maja 2022 r.,
 - zajęcia terenowe w Poznańskim ZOO - bioróżnorodność roślin i zwierząt, zadania terenowe dla uczniów, w dwóch grupach – 2-3 czerwca 2022 r.,
 - ćwiczenia z wykorzystaniem modeli DNA - wpływ zanieczyszczeń powietrza, toksyn i metylacji grup na DNA – 27 i 29 września 2022 r.,
 - ćwiczenia z wykonywania preparatów roślinnych, z uwzględnieniem selekcji gatunków przyrodniczo chronionych – 6 października 2022 r.,
 - budowa komórki (w typie roślinnym, zwierzęcym, grzybowym) w aspekcie ekologicznym, modele z klocków wykonanych z kukurydzy – 22 października 2022 r.,
 - ćwiczenia biochemiczne w zakresie ekologicznego gospodarowania białkiem zwierzęcym przez człowieka – 23 stycznia 2023, 27 stycznia 2023, 20 lutego 2023 r.,

- analiza chemiczna zasobów wodnych (woda szkolna, domowa, przydomowa, "basen" przed budynkiem w Bolechowie) - zwrócenie uwagi, na jakość i ilość wody, gospodarkę wodną – 16 lutego 2023, 30 marca 2023 r.,
 - z okazji Drzwi Otwartych zaproponowano warsztaty wiosenne - wiosna pod lupą (komórki roślin z preparatów żywych), ptasie gody (rozpoznawanie gatunków ptaków po jajach oraz odgłosach), wiosenne mydła ekologiczne (produkcja mydeł z wykorzystaniem komponentów roślinnych i zwierzęcych), wiosenne nasadzenia (z nawozem ekologicznym), badanie, jakości wody (wg próbek przyniesionych przez uczestników), konkurs z nagrodami – 31 marca 2023 r.
 - Projekt bioróżnorodność roślin - inicjacja, przewidziany do końca 2024 roku (strefy klimatyczne, projekt badawczy) – nasadzenia – od 4 października 2023 r.
4. Udział uczniów w zdalnych wykładach, webinarach Polskiego Towarzystwa Geograficznego:
- Paweł Matulewski: „Drzewa, jako cenne źródło wiedzy geograficzno-środowiskowej” – czerwiec 2022 r.,
 - dr hab. prof. UAM Alina Zajadacz „Zróżnicowanie parków narodowych Kenii, Tanzanii i Rwandy oraz sposobów ich udostępniania dla turystyki” – czerwiec 2023 r.,
 - dr hab. prof. UAM Arkadiusz Tomczyk „Fale upałów – wczoraj, dziś, jutro” – listopad 2023 r.
5. Udział uczniów w zdalnych wykładach, webinarach Stowarzyszenia Geomorfologów Polskich:
- prof. dr hab. Zbigniew Zwoliński „Pierwsze 100 obiektów geodziezictwa (The first 100 IUGS Geological Heritage Sites) UNESCO (w ramach Grupy Specjalistycznej ds. Geodziezictwa, Światowej Komisji Obszarów Chronionych) – w tym jedynego polskiego punktu geodziezictwa światowego, dewońskie tropy czworonogów (tetrapody) w Górach Świętokrzyskich (Rezerwat przyrody Zachełmie)” – grudzień 2022 r.,
 - prof. dr hab. Mirosław Błaszkiwicz „Globalne i lokalne uwarunkowania późnoglacialnej transformacji krajobrazów młodoglacialnych Niziny Środkowoeuropejskiego” – luty 2023 r.
 - Prof. dr hab. Małgorzata Mazurek „Tasmania, czyli diabeł, P. E. Strzelecki i georóżnorodność – Rok P.E. Strzeleckiego” – październik 2023 r.
6. Udział nauczyciela w Kongresie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w Warszawie 12-13 września 2022 r. – w tym w panelu dot. śmieci i segregacji. Organizacja zajęć cyklicznych dot. segregacji - zajęcia z wykorzystaniem materiałów Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej (NASK-PIB) i OSE.

7. Zajęcia integracyjne w Górach Świętokrzyskich – 25-27 października 2022 r. - we współpracy z geograwem prof. Ryszardem Paluszkiewiczem – zagadnienia: rośliny i zwierzęta, skały, turystyka z poszanowaniem zasobów, krajobrazu i zagadnienia dot. ochrony jaskiń i skał, zasobów żywych.
8. IX Sympozjum Samorządów Uczniowskich Szkół Powiatu Poznańskiego w Murowanej Goślinie pt. Młodzież na rzecz ochrony środowiska – 7 listopada 2022 r. W wydarzeniu wzięli udział przedstawiciele władz samorządowych, eksperci w dziedzinie nauk przyrodniczych i ekologicznych, naukowcy z poznańskich uczelni, działacze na rzecz ochrony środowiska. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele samorządów uczniowskich ze szkół ponadpodstawowych w Owińskach, Puszczykowie, Mosinie, Kórniku, Rokietnicy, Swarzędzu, Bolechowie i Murowanej Gośliny. Sympozjum Samorządów Uczniowskich jest imprezą cykliczną. Organizatorzy za każdym razem podejmują tematu ważne dla młodych ludzi, a takim niewątpliwie jest konieczność ochrony otaczającego nas środowiska i wzrost świadomości ekologicznej. W ramach programu wygłoszono 5 prelekcji, w trakcie, której zaprezentowano wyniki badań nad stanem i problemami środowiska przyrodniczego w aglomeracji poznańskiej. Podsumowaniem wystąpień prelegentów była debata z udziałem wszystkich uczestników spotkania. W przerwie między prelekcjami na gości czekał poczęstunek w stylu ZERO WASTE przygotowany przez uczniów pracowni gastronomicznej wraz z opiekunką poprzedzony wystąpieniem specjalistki ds. żywienia, która przybliżyła zasady proekologicznych zachowań w codziennym życiu oraz poruszyła tematy strat i marnotrawstwa żywności w Polsce, skalę i przyczyny problemu, omówienie pojęcia i zasad zero waste, zero waste w praktyce oraz idei zero waste w przemyśle spożywczym. Zwieńczeniem wydarzenia był panel warsztatowy dla uczestników dot. produkcji kosmetyków ekologicznych z komponentów roślinnych i mineralnych.
9. Szkolny second-hand – 29 listopada 2022 r. - zbiórka i sprzedaż rzeczy używanych. Uzbierana kwota została przeznaczona na Florę z Biedruska chorą na białaczkę.
10. Spotkanie na Wydziale Nauk Geograficznych i Geologicznych UAM – 25 listopada 2022 r. – wykład o zmianach klimatycznych dla klasy II i IV Technikum w Murowanej Goślinie.
11. Zajęcia integracyjne w Sierakowie z zajęciami z bioróżnorodności – 5-7 czerwca 2023 r. - liczenie populacji ptaków wodnych i leśnych w zasobach, analiza czystości wody, szacowanie bioróżnorodności traw oraz oznaczanie gatunków roślin wyższych z wykorzystaniem klucza aplikacyjnego.
12. Zimowe ptakoliczenie dla Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków – styczeń 2022 r. i styczeń 2023 r. - coroczna akcja z OTOP dot. liczenia napotkanych ptaków w okolicy. Podczas liczenia korzystanie z materiałów OTOP uczących rozpoznawania gatunków.

13. Impreza turystyki kwalifikowanej „Desant”, której celem jest poznawanie kraju, jego historii, kultury i środowiska przyrodniczego umiejętnie korzystanie z zasobów przyrody - 15 czerwca 2022 r. i 12 czerwca 2023 r.
14. „Smog i zanieczyszczenia powietrza w Murowanej Goślinie” – wrzesień-grudzień 2023 r. – projekt międzyprzedmiotowy polegający na badaniu jakości powietrza w 4 punktach w Murowanej Goślinie.
15. Zamontowanie czujnika antysmogowego elewacji budynku szkoły w Bolechowie oraz codzienne monitorowanie jakości powietrza.
16. Sprzątanie Świata – zapoznanie uczniów z celem akcji i sprzątanie okolic szkoły.
17. Wiosenne rozpoznawanie gatunków ptaków i płazów według odgłosów poszczególnych gatunków - zadanie cykliczne wiosna 2022 r. – celem akcji jest poznawanie lokalnych gatunków i nauka zachowania w ich naturalnym środowisku.
18. Oznaczanie gatunków drzew i innych roślin w okolicy Bolechowa i Murowanej Gośliny z wykorzystaniem kluczy do oznaczania gatunków – poznawanie lokalnych gatunków i nauka dbałości o przyrodę – akcja odbywa się corocznie w kwietniu i we wrześniu.
19. Zajęcia terenowe z busolą i mapą, których celem było zapoznanie się środowiskiem przyrodniczym doliny Warty – wrzesień 2022 r. i 2023 r.
20. Coroczne rajdy rowerowe organizowane przez nauczyciela wychowania fizycznego w okolicy Puszczy Zielonka promujące okolice oraz zapoznanie się z szlakami rowerowymi.
21. Program Natura 2000 w mojej okolicy – akcja całoroczna polegająca na szukaniu miejsc z tabliczką „Natura 2000” i przygotowaniu sprawozdania/prezentacji dotyczącego danego miejsca oraz zachęcaniu do ich odwiedzenia.
22. Całoroczny cykl edukacyjny o ochronie lasów i środowiska przyrodniczego, w tym informacje o święcie drzew, lasów (plakaty) oraz wyszukiwanie lokalnych pomników przyrody.
23. Zbieranie telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych – akcja całoroczna.
24. Zbieranie nakrętek plastikowych i baterii – cyklicznie.
25. Uwzględnienie propozycji tematów dotyczących ekologii i ochrony środowiska w planie pracy wychowawczej.

Zespół Szkół w Kórniku

- zajęcia w Rogalińskim Parku Krajobrazowym w czerwcu 2023 r. dla uczniów klas z rozszerzonym programem nauczania biologii i geografii. Zajęcia miały charakter teoretyczny i terenowy na ścieżkach dydaktycznych parku. Ich celem było poznanie wartości

przyrodniczych najbliższego i dalszego środowiska przyrodniczego ze szczególnym uwzględnieniem elementów podlegających ochronie, a także wartości kulturowych tych terenów. Zajęcia zostały dofinansowane przez Urząd Miasta i Gminy Kórnik w kwocie 1.500,00 zł;

- wycieczki po arboretum w Kórniku prowadzone przez pracowników Instytutu Dendrologii PAN – wrzesień 2022 r.;
- w ramach Dnia Logistyka przeprowadzono zajęcia ekologiczne dla uczniów i mieszkańców gminy Kórnik – maj 2023 r.;
- realizacja tematów z zakresu edukacji ekologicznej na zajęciach z biologii, geografii.

Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Puszczykowie

- akcja „Sprzątanie świata” – wrzesień 2022 r. oraz wrzesień 2023 r.;
- zbieranie elektroodpadów – kwiecień 2023 r.;
- udział w konkursie Polskiego Towarzystwa Ochrony Przyrody „Salamandra”;
- udział w obchodach Światowego Dnia Wody organizowanych przez PAH;
- wycieczka do Stacji Uzdatniania Wody i Oczyszczalni Ścieków AQUANET w Mosinie – wrzesień 2022 r. i czerwiec 2023 r.;
- wycieczka do Centrum Edukacji Ekologicznej „Hydropolis” we Wrocławiu;
- zajęcia terenowe w Stacji Ekologicznej w Jeziorach – odbywają się corocznie we wrześniu i czerwcu;
- zajęcia terenowe dotyczące propagowania postaw ekologicznych w ramach lekcji geografii;
- wycieczki do Parku Narodowego Ujście Warty – maj 2022 r. i maj 2023 r.;
- uczestnictwo w wykładach otwartych na Wydziale Nauk Geograficznych i Geologicznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w ramach podpisanej umowy o współpracy;
- organizacja wystawy poświęconej roślinom i zwierzętom chronionym w Polsce – 2022 rok;
- wystawa zdjęć ucznia Liceum pt. „Przyroda wokół nas” nagrodzonych w konkursie fotograficznym – 2023 rok.

Zespół Szkół Nr 1 im. Powstańców Wielkopolskich w Swarzędzu

- udział w akcji „Sprzątanie świata”;
- wycieczki dydaktyczne – ZOO w Poznaniu, Ogród Botaniczny Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu;
- organizacja ekologicznego konkursu plastycznego;

- wycieczki do firm i elektrowni wykorzystujących odnawialne źródła energii;
- akcja sprzątania terenu wokół Jeziora Swarzędzkiego – czerwiec 2023 r.;
- zbiórka zużytych baterii;
- wykonanie nasadzeń zieleni – szacowany koszt 5.000,00 zł.

II Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Staniewskiego w Swarzędzu

1. Prowadzenie kół tematycznych – Koło chemiczno-ekologiczne i Koło ekologiczne „Edukacja ekologiczna”.
2. Udział szkoły w konkursie, który odbył się w roku szkolnym 2022/2023, realizowanym w ramach Projektu edukacyjno-ekologicznego EDUPAK POLSKA pt. „IV edycja EduPak Polska”. Udział w konkursie miał na celu, oprócz zwiększenia świadomości ekologicznej dotyczącej prawidłowej segregacji i recyklingu opakowań szklanych, a także obiegu zamkniętego i zrównoważonego rozwoju, stworzenie cyfrowych prac konkursowych na zadane tematy.
3. Udział szkoły w Konkursie realizowanym w ramach Projektu ESA pod hasłem „Mierzymy się ze smogiem”, który odbył się w 2023 roku. W ramach konkursu należało przygotować i przesłać do organizatora konkursu hasło, zachęcające do dbania o jakość powietrza. Szkoły rywalizowały o nagrody - zestawy urządzeń do prowadzenia edukacji ekologicznej związanej z pomiarami jakości powietrza. Celem konkursu było zwiększenie świadomości ekologicznej społeczności szkolnej. Konkurs „Mierzymy się ze smogiem” był współfinansowany ze środków europejskich w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa. W tym konkursie, II LO w Swarzędzu znalazło się w gronie Laureatów i zostało nagrodzone dwiema nagrodami. Dzięki udziałowi w konkursie szkoła otrzymała zestawy urządzeń do prowadzenia nowoczesnej edukacji ekologicznej:
 - miernik jakości powietrza i tablicę LED do wyświetlania danych pomiarowych na zewnątrz budynku szkoły i ekran do wyświetlania danych pomiarowych oraz prezentacji treści edukacyjnych;
 - drugi ekran do wyświetlania danych pomiarowych oraz prezentacji treści edukacyjnych wewnątrz szkoły.
4. Przystąpienie do projektu pt.: Edukacyjna Sieć Antysmogowa (ESA). Jest to program informacyjny na rzecz czystego powietrza, który jest realizowany przez Naukową i Akademicką Sieć Komputerową – Państwowy Instytut Badawczy we współpracy z Polskim Alertem Smogowym pod patronatem Ministerstwa Cyfryzacji. Celem projektu jest edukacja społeczności szkolnej, czyli młodzieży, nauczycieli, rodziców oraz mieszkańców lokalnej społeczności w zakresie ochrony czystości powietrza oraz przyczyn powstawania smogu, a także jego wpływu na zdrowie.

5. Udział szkoły w projekcie „Mierzymy się ze smogiem”, którego celem jest propagowanie umiejętności korzystania z urządzeń cyfrowych i budowanie świadomości społecznej dotyczącej korelacji pomiędzy jakością powietrza a jakością naszego życia dzięki wykorzystaniu technologii cyfrowych do monitorowania jakości powietrza i stałemu dostępowi do informacji cyfrowych. Korzystanie z danych uzyskanych z mierników jakości powietrza zamontowanych w szkole podczas zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych, realnie wpływa na wzrost świadomości ekologicznej młodzieży.
6. Udział uczniów w prelekcji „Chcemy być ECO. Spotkania z ekologią”, która odbyła się 14 marca 2023 r. w ramach współpracy z ESA. Podczas spotkania uczniowie dowiedzieli się m.in.: co to jest smog i jak powstaje, które obszary w Polsce są nim szczególnie zagrożone, jak oddziałuje na organizmy żywe i jakie wywołuje choroby. Licealiści poznali także sposoby zapobiegania smogowi. Dowiedzieli się również jak postępują zmiany klimatu oraz jakie ma to znaczenie dla ludzkości.
7. Prelekcje ekologiczne dla uczniów realizowane w ramach Koła ekologicznego:
 - Zużycie energii elektrycznej – luty 2023 r.;
 - Uzdatnianie ścieków – marzec 2023 r.;
 - Zagospodarowanie papieru i tektury – kwiecień 2023 r.;
 - Ustawodawstwo unijne i krajowe w zakresie ochrony środowiska – maj 2023 r.;
 - Zarządzanie energią do ogrzewania – czerwiec 2023 r.
8. Obchody Dnia Czystego Powietrza – 14-15 listopada 2023 r.
9. Udział w wykładzie otwartym dr inż. Marty Woźniak-Karczewskiej „Bestia z kanałów, czyli co skrywają nasze ścieki”, który odbył się 23 lutego 2023 r. na Wydziale Technologii Chemicznej Politechniki Poznańskiej - uczniowie zapoznali się z zagadnieniami związanymi z czystością wód w Polsce, rodzajami zanieczyszczeń, które znajdują się w ściekach, a także sposobami ich detekcji i oczyszczania.
10. Udział w prelekcjach ekologicznych w Multikinie, zorganizowanych z okazji Dnia Ziemi, połączonych z pokazem filmu "Blueback" – 24 kwietnia 2023 r.
11. Akcja „Razem dla Ziemi”, w ramach której zorganizowano warsztaty ekologiczne dla klas o profilu biologiczno-chemicznym – kwiecień 2023 r.
12. Współpraca z uczelniami wyższymi, udział w wykładach poruszających tematykę ekologii i ochrony środowiska:
 - GIS DAY 2022 (Międzynarodowy Dzień Systemów Informacji Geograficznej) na Wydziale Nauk Geograficznych i Geologicznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w dniu 16 listopada 2022 r. - udział min.: w wykładzie Michała Czepkiewicza „Miasto zeroemisyjne i dobre do życia – zastosowanie geoinformacji”,

- wykład "Biokataliza i biokatalizatory - przeszłość, teraźniejszość i przyszłość" – dr inż. Jakub Zdarta, Wydział Technologii Chemicznej Politechniki Poznańskiej – 23 listopada 2022 r.,
- „Wagary z Przyrodą” – zajęcia prowadzone w dniu 21 marca 2023 r. przez Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, w formie warsztatów, pokazów i prezentacji. Tematy warsztatów: „Chwasty – czy zawsze są szkodliwe?”, „Bioróżnorodność”, „Pozytywne i negatywne aspekty występowania mikroorganizmów w środowiskach naturalnych”, „Gleba - źródło życia”, „Nasiona, choroby i szkodniki”,
- "Rozpylanie cieczy w życiu codziennym i w przemyśle" – dr inż. Sylwia Włodarczak, Wydział Technologii Chemicznej Politechniki Poznańskiej – 29 marca 2023 r.,
- "Różne oblicza azotu w chemii organicznej" – dr inż. Łukasz Ławniczak, Wydział Technologii Chemicznej Politechniki Poznańskiej – 31 maja 2023 r.,
- Różne oblicza geografii – cykl wykładów dla uczniów na Wydziale Nauk Geograficznych i Geologicznych, który odbył się 22 września 2023 r.: dr Marek Półrolniczak – „Klimat miasta”, prof. UAM dr hab. Renata Graf – „Dzieje miasta wodą pisane – kilka słów o wodzie w mieście”, prof. UAM dr hab. Iwona Hildebrandt-Radke – „Człowiek rzeźbiarzem powierzchni miast”, dr Marta Kubacka – „Parki narodowe w Polsce”,
- „Zjawiska powierzchniowe wokół nas” – wykład online na Wydziale Technologii Chemicznej Politechniki Poznańskiej.

13. Wycieczki dydaktyczne:

- Noc Naukowców – 30 września 2022 r. oraz 29 września 2023 r. – udział w zajęciach laboratoryjnych i warsztatach na Wydziale Technologii Chemicznej Politechniki Poznańskiej,
- wycieczki klas pierwszych do Rogalińskiego Parku Krajobrazowego – wrzesień 2022 r. i wrzesień 2023 r.,
- Instalacja Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych w Poznaniu – 20 października 2022 r.,
- Skansen i Muzeum Pszczelarstwa w Swarzędzu – ekolekcja w terenie – 20 września 2023 r.,
- Jezioro Swarzędzkie i Dolina Cybiny (Obszar Natura 2000) – lekcja w terenie – 14 kwietnia 2023 r.,
- Huta szkła w Antoninku – 19 maja 2023 r. i 6 października 2023 r..

14. Szkolenia dla nauczycieli:

- VI Forum Klimatyczne – Edukacja dla klimatu – 29 listopada 2022 r.,

- webinarium Edukacyjnej Sieci Antysmogowej „Mistrzowie energii – mistrzowie edukacji ekologicznej” – 8 grudnia 2022 r.,
 - szkolenie wstępne dla nauczycieli koordynatorów projektu Edukacyjnej Sieci Antysmogowej – 10 stycznia 2023 r. (na rok szkolny 2022/2023) oraz 18 grudnia 2023 r. (na rok szkolny 2023/2024),
 - Międzynarodowe Targi Ochrony Środowiska POLECO 2023 – 18 października 2023 r.,
15. Udział w akcji „Sadzenie lasu” na terenie Nadleśnictwa Kościan i Nadleśnictwa Babki – marzec 2022 r., listopad 2022 r. i październik 2023 r.

Zespół Szkół im. Adama Wodziczki w Mosinie

- współpraca z Urzędem Miejskim w Mosinie w realizacji zadań „Sprzątanie świata – Mosina” oraz akcji informacyjnej dotyczącej segregacji odpadów, a także „Nie pal śmieci – nie truj sąsiadów”. Propagowanie programu „Mosina bez smogu”, „Czyste powietrze”, „Zgłoś dziekie wysypisko”,
- realizacja projektów edukacyjno-ekologicznych: Raj jesienny szlakiem WPN, Światowy Dzień Lasów, Dzień Ziemi, Dzień Patrona prof. Adama Wodziczki – zadania cykliczne.
- realizacja projektów edukacyjnych o tematyce ekologicznej: Światowy Dzień Ochrony Środowiska, Międzynarodowy Dzień Świadomości Zagrożenia Hałasem, Ważny temat: woda – zadania cykliczne,
- współpraca ze Schroniskiem dla zwierząt, z Fundacją Biblioteka Ekologiczna i Eko-Unia, z portalem Eko-kalendarz,
- organizacja konkursów wewnątrzszkolnych kształtujących postawy proekologiczne,
- wystawy o tematyce ekologicznej i prozdrowotnej.

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych im. Synów Pułku w Owińskach

- cykliczne spotkania koła ekologicznego Ekouczeń,
- udział w konkursie „Drzewo Franciszka”,
- udział w Ogólnopolskim Konkursie Ekologiczno-Przyrodniczym EDI – 22 kwietnia 2022 r. oraz 21 kwietnia 2023 r.,
- organizacja Dni Ekologiczno-Językowych – 18-19 maja 2022 r.,
- udział w akcji „Sprzątanie świata” – zadanie cykliczne,
- akcja sadzenia drzew – zadanie cykliczne,
- udział w wycieczkach, rajdach i imprezach turystycznych organizowanych przez Koło

Turystyczno-Krajoznawcze „W zasięgu ręki”,

- wyjazd do Multimedialnego Centrum Edukacyjnego w Nadleśnictwie Oborniki – 13 czerwca 2023 r.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Janusza Korczaka w Mosinie

1. Udział w akcji „Sprzątanie świata” – cyklicznie co wrzesień.
2. Wycieczka „Dzieciaki Sadzeniaki” – warsztaty ogrodnicze dla uczniów – październik 2022 r.
3. Organizacja obchodów Dnia Ziemi i Dnia Drzewa – cyklicznie co kwiecień.
4. Rajd rowerowy po Wielkopolskim Parku Narodowym – wrzesień 2022 r.
5. Cykl wycieczek w ramach współpracy z Nadleśnictwem Konstantynowo – rok szkolny 2022/2023.
6. Realizacja projektów:
 - „Odkryte – nieodkryte szlaki WPN” – cykl wycieczek edukacyjnych – styczeń-czerwiec 2022 r.,
 - „Międzynarodowy dzień zwierząt” – styczeń-czerwiec 2022 r.,
 - „Ziemia naszym domem – jesteśmy obrońcami przyrody” – rok szkolny 2022/2023,
 - „Cztery pory roku w przyrodzie i ogrodzie” – rok szkolny 2022/2023,
 - „Dieta przyjazna planecie” – rok szkolny 2022/2023,
 - „Chrzęszcz brzmi w trzcinie nie bez przyczyny” – rok szkolny 2022/2023,
 - „Z ekologią na Ty” – rok szkolny 2022/2023.

Szkolenia z zakresu ochrony środowiska i przyrody

Po przerwie spowodowanej stanem zagrożenia epidemicznego w kraju, Starostwo wróciło do organizacji cyklu szkoleń i konferencji z zakresu ochrony i zagrożeń środowiska:

- w dniach 13-14 września 2022 r. odbyła się konferencja dla sołtysów. W trakcie konferencji omówiono możliwości dofinansowania instalacji fotowoltaicznych i wiatrowych oraz pomp ciepła w ramach Programu Priorytetowego „Agroenergia”, a także wymiany systemu ogrzewania w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze Plus”. Rozmawiano także o biogazowniach rolniczych, jako korzystnym rozwiązaniu dla pozyskiwania energii elektrycznej i ciepła użytkowego oraz o ochronie klimatu i przyrody - zwłaszcza w aspekcie szczególnej roli drzew i lasów w polepszaniu jakości powietrza i retencjonowaniu wody. Podczas konferencji poinformowano również o działaniach powiatu poznańskiego w ograniczaniu niskiej emisji, podejmowanych w latach 2018-2022,
- w dniach 29-30 maja 2023 r. odbyło się szkolenie dla służb mundurowych. W trakcie szkolenia poruszono zagadnienia dotyczące zapewnienia dobrostanu zwierzętom gospodarskim,

aktualnie występujących chorób zakaźnych zwierząt i sposobów ich zwalczania; zasad organizacji polowań oraz wymagań dotyczących sprzętu wodnego na drogach wodnych. Pracownicy Starostwa przedstawili działania powiatu poznańskiego w zakresie ograniczania niskiej emisji oraz ochrony drzew i krzewów w przestrzeni publicznej. Ponadto przedstawiciele policji i straży pożarnej przedstawili zagadnienia dotyczące współpracy tych służb oraz kierowania akcjami ratowniczymi w obliczu zagrożeń środowiska,

Szkolenie z zakresu ochrony środowiska dla służb mundurowych – Łęczęcki, 29-30 maja 2023 r.,
fot. pracownik Starostwa Powiatowego w Poznaniu

- w dniach 28-29 września 2023 r. zorganizowano konferencję dla sołtysów, podczas której zostały omówione tematy związane m.in. z dobrostanem zwierząt, prognozowaniem gwałtownych burz w odniesieniu do zmieniającego się klimatu, ochroną i zarządzaniem ekosystemami leśnymi w świetle zmieniających się potrzeb społecznych oraz postępowaniem w przypadkach współczesnych zagrożeń. Ponadto przedstawiciele straży pożarnej wskazali jak zadbać o bezpieczeństwo pożarowe w rolnictwie oraz w miejscach magazynowania odpadów.

Konferencja z zakresu ochrony środowiska dla sołtysów – Skrzyński, 28-29 września 2023 r.,
fot. pracownik Starostwa Powiatowego w Poznaniu

Koszt związany z organizacją ww. szkolenia i konferencji wyniósł w 2022 roku – 25.525,00 zł,
a w 2023 roku – 45.696,00 zł.

Działania informacyjne skierowane do przedsiębiorców

W latach 2022-2023 nie wystąpiła znacząca zmiana przepisów prawnych, która wymagałaby przeprowadzenia szeroko zakrojonej akcji informacyjnej wśród przedsiębiorców. Jednakże w ramach prowadzonych postępowań administracyjnych, pracownicy Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa na bieżąco informują o przedsiębiorców o zmianach przepisów.

Udział pracowników Starostwa Powiatowego w Poznaniu w szkoleniach, kursach, konferencjach z zakresu ochrony środowiska

W związku z dynamicznymi zmianami przepisów prawnych, na podstawie których pracownicy Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa prowadzą postępowania administracyjne, konieczne jest stałe podnoszenie ich kwalifikacji, w tym uczestniczenie w szkoleniach, warsztatach, konferencjach czy seminariach z zakresu ochrony środowiska. W latach 2022-2023 pracownicy Wydziału wzięli udział w szkoleniach i konferencjach, które poruszały następujące zagadnienia:

- z zakresu emisji do środowiska i gospodarki odpadami – pozwolenia zintegrowane i konkluzje BAT, zasady przeprowadzania kontroli w zakresie ochrony środowiska przed hałasem z uwzględnieniem pomiarów hałasu, pola elektromagnetyczne a ochrona środowiska, ochrona powietrza – standardy emisyjne, utrata statusu odpadu, ewidencja i sprawozdawczość – zmiany w BDO od 2023 roku, gospodarka odpadami – wytwarzanie, magazynowanie, zbieranie, transport i przetwarzanie odpadów, wymagania emisyjne i pomiarowe związane z obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego, ochrona powietrza – aktualne regulacje zmiany interpretacji przepisów, zasady i obowiązki dotyczące gospodarowania odpadami w świetle najnowszych zmian, gospodarka odpadami w wymiarze termicznego przekształcania i wyzwań w obszarze odpadów opakowaniowych, zmiany w funkcjonowaniu Systemu Handlu Uprawnieniami do Emisji, wzmocnienie monitoringu hałasu w zakresie opracowywania map hałasu, Program Ochrony Powietrza, usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest,
- z zakresu geologii – Państwowa Służba Hydrogeologiczna, Współczesna Geologia Samorządowa, metody wierceń, procedury administracyjne w postępowaniach regulowanych w Prawie geologicznym i górniczym, ostatnie zmiany w Prawie geologicznym i górniczym oraz innych ustawach z punktu widzenia geologa powiatowego i wojewódzkiego,
- z zakresu leśnictwa i ochrony przyrody – problematyka zwierząt w kontekście zadań gmin i powiatu, Regionalne Forum o lasach, grzyby najczęściej spotykane na drzewach, wycinka zieleni w 2023 roku – omówienie ustawy o ochronie przyrody, wymierzanie kar administracyjnych za nielegalne usunięcie drzew, nadzór nad lasami niestanowiącymi

- własności Skarbu Państwa – zmiany w prawodawstwie, zezwolenia na usuwanie drzew i krzewów oraz naliczanie administracyjnych kar pieniężnych z uwzględnieniem zieleni w ustawie Prawo budowlane, rejestr zwierząt egzotycznych i jego dokumentacja,
- z zakresu zmian klimatu i ochrony powietrza – Wielkopolskie Rozmowy o Klimacie, Kongres Czystego Powietrza, wspieranie procesu adaptacji do zmian klimatu, regionalne wyzwania środowiskowe i klimatyczne, Klimat i środowisko, Kongres Ochrony Środowiska ENVICON, doświadczenia i perspektywy transformacji ekologicznej, projekt doradztwa energetycznego w Wielkopolsce, kontrolowanie przepisów uchwał antysmogowych, Forum Technologii Wodorowych H2POLAND,
 - z zakresu gospodarki wodnej – wyzwania i możliwości wielkopolskich jednostek samorządu terytorialnego służące podnoszeniu atrakcyjności i poprawie stanu zbiorników wodnych, naruszenie stanu wód na gruncie, ustawa Prawo wodne w 2023 roku, nadzór Starosty nad spółkami wodnymi,
 - z zakresu ochrony gruntów – ochrona gruntów rolnych i leśnych, rekultywacja gruntów w praktyce,
 - z zakresu finansowania ochrony środowiska – pomoc de minimis i pomoc de minimis w rolnictwie, dotacje ze środków publicznych,
 - z zakresu udostępniania informacji i edukacji ekologicznej – otwarte dane a dostęp do informacji publicznej, udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie, udostępnianie informacji publicznej, XV Regionalne Seminarium Edukacji Ekologicznej,
 - pozostałe – KPA w ochronie środowiska, skuteczna egzekucja administracyjna obowiązków o charakterze niepieniężnym, rejestracja jachtów i innych jednostek pływających do 24 m.

Prowadzenie publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje
o środowisku i jego ochronie

Dane o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach, które prowadzi się w formie elektronicznej. Organ administracji obowiązany do prowadzenia wykazu udostępnia go w Biuletynie Informacji Publicznej.

Na stronie internetowej Powiatu Poznańskiego www.bip.powiat.poznan.pl w zakładce „Rejestry publiczne, inne rejestry i wykazy”, zamieszczony jest Rejestr dokumentów zawierających informacje o środowisku oraz Rejestr terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz rozpoznawanych osuwisk na terenie powiatu poznańskiego.

Udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie

Na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organy administracji są obowiązane do udostępniania każdemu informacji o środowisku i jego ochronie znajdujących się w ich posiadaniu lub które są dla nich przeznaczone. Udostępnieniu, o którym mowa powyżej, podlegają informacje dotyczące:

1. stanu elementów środowiska, takich jak: powietrze, woda, powierzchnia ziemi, kopaliny, klimat, krajobraz i obszary naturalne, w tym bagna, obszary nadmorskie i morskie, a także rośliny, zwierzęta i grzyby oraz inne elementy różnorodności biologicznej, w tym organizmy genetycznie zmodyfikowane, oraz wzajemnych oddziaływań między tymi elementami;
2. emisji, w tym odpadów promieniotwórczych, a także zanieczyszczeń, które wpływają lub mogą wpłynąć na elementy środowiska, o których mowa w pkt 1;
3. środków, takich jak: środki administracyjne, polityki, przepisy prawne dotyczące środowiska i gospodarki wodnej, plany, programy oraz porozumienia w sprawie ochrony środowiska, a także działań wpływających lub mogących wpłynąć na elementy środowiska, o których mowa w pkt 1, oraz na emisje i zanieczyszczenia, o których mowa w pkt 2, jak również środków i działań, które mają na celu ochronę tych elementów;
4. raportów na temat realizacji przepisów dotyczących ochrony środowiska;
5. analiz kosztów i korzyści oraz innych analiz gospodarczych i założeń wykorzystanych w ramach środków i działań, o których mowa w pkt 3;
6. stanu zdrowia, bezpieczeństwa i warunków życia ludzi, oraz stanu obiektów kultury i obiektów budowlanych - w zakresie, w jakim oddziałują na nie lub mogą oddziaływać:
 - stany elementów środowiska, o których mowa w pkt 1, lub
 - przez elementy środowiska, o których mowa w pkt 1 - emisje i zanieczyszczenia, o których mowa w pkt 2, oraz środki, o których mowa w pkt 3.

Informacje powyższe udostępnia się w formie ustnej, pisemnej, wizualnej, dźwiękowej, elektronicznej lub innej - na pisemny wniosek. Od podmiotu żądającego informacji o środowisku i jego ochronie nie wymaga się wykazania interesu prawnego lub faktycznego, w związku z czym każdy może złożyć taki wniosek.

Wyszukiwanie i przeglądanie w siedzibie organu administracji dokumentów wyszczególnionych w publicznie dostępnym wykazie jest bezpłatne. Natomiast za wyszukiwanie informacji, a także za przekształcanie informacji w formę wskazaną we wniosku, sporządzanie kopii dokumentów lub danych oraz ich przesłanie – pobiera się opłaty w wysokości wskazanej w rozporządzeniu.

W 2022 roku zostały złożone 252 wnioski o udostępnienie informacji o środowisku, natomiast w 2023 roku – 183 wnioski.

Wspieranie projektów mających wpływ na ochronę środowiska
poprzez działania informacyjno-promocyjne

Powiat poznański w ramach wspierania projektów wpływających na ochronę środowiska podjął się następujących działań:

1. wsparcie finansowe w formie pakietu promocyjnego wydarzenia 3. *Konferencja naukowa „Biologia i Ekologia roślin drzewiastych”*, która odbyła się w dniach 9-11 października 2023 r. w Poznaniu i Kórniku – 5 000,00 zł,
2. w 2022 i 2023 roku wsparcie finansowe w ramach otwartych konkursów ofert (obszar: Edukacja) zadania pt. *„4 żywioły – nie szukaj daleko, żyj Eko!”* Jest to projekt edukacyjny kształtujący świadomość proekologiczną dla najmłodszych mieszkańców powiatu poznańskiego. Kwota dotacji w roku 2022 roku wynosiła 4.400,00 zł, natomiast w 2023 roku przekazano 6.000,00 zł na ten cel,
3. w 2023 roku wsparcie finansowe w ramach otwartych konkursów ofert (obszar: Edukacja) zadania pt. *„Letnie spotkania przyrodnicze. Skrzydlaci sąsiedzi”*. W ramach zadania przeprowadzono warsztaty na temat gatunków ptaków zamieszkujących okoliczne lasy oraz ze składania budek lęgowych. Kwota rozliczonej dotacji wyniosła 7 610,70 zł,
4. w dniach 4 października - 30 grudnia 2022 r. przeprowadzono akcję informacyjno-edukacyjną dotyczącą likwidacji kotłów pozaklasowych. W związku z realizacją działań określonych w Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej oraz z uwagi na fakt, że 2023 rok był ostatnim na likwidację pozaklasowych kotłów zgodnie z zapisami uchwały antysmogowej dla strefy wielkopolskiej, przeprowadzono dystrybucję plakatów i ulotek na terenie powiatu poznańskiego. Ulotki i plakaty były rozprowadzane wśród mieszkańców oraz w instytucjach publicznych, a także wśród radnych i sołtysów. Koszt produkcji ulotek wyniósł 1.008,60 zł,
5. Z mapą w lesie: spotkania warsztatowe oraz rajd rodzinny na orientację w Zielonych Punktach Kontrolnych – w ramach otwartych konkursów ofert w latach 2022-2023 (obszar Edukacja) zorganizowano warsztaty terenowe dla dzieci i młodzieży. Uczestnicy uczyli się posługiwania się mapą, orientacji w terenie, szacowania odległości, a następnie zdobytą wiedzę wykorzystali w praktyce odnajdując punkty kontrolne. W 2022 roku kwota dotacji na organizację warsztatów wyniosła 15.600,00 zł, natomiast w 2023 roku – 17.000,00 zł.

Warsztaty „Z mapą w lesie” – 24-25 września 2023 r., Kamionki, fot. www.powiat.poznan.pl

Działania informacyjno-promocyjne w zakresie ochrony środowiska były także prowadzone przez gminy powiatu poznańskiego:

1. Gmina Rokietnica realizowała edukację ekologiczną dla wszystkich grup społecznych. W 2022 roku rozprowadzono 2153 ulotek, zorganizowano 4 spotkania z mieszkańcami promujących ochronę powietrza oraz przygotowano artykuły dla lokalnej prasy oraz na media społecznościowe i stronę internetową gminy. Koszt tych przedsięwzięć to 2.310,00 zł. W 2023 roku odbyły się spotkania edukacyjne z dziećmi w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Bytkowie
2. sfinansowane z Budżetu Gminy (koszt 120.000,00 zł). Ponadto przygotowano 3000 broszur o programie Czyste Powietrze (nadano 2080 druków bezadresowych do domów jednorodzinnych oraz przekazywano broszury mieszkańcom podczas kontroli w terenie, wizyt w Urzędzie Gminy i dwóch imprez plenerowych.
3. Gmina Buk w 2022 roku rozprowadzała ulotki informacyjne i plakaty dot. wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie oraz uchwały antysmogowej, które zostały rozdyskrebowane w przedszkolach, szkołach oraz innych jednostkach organizacyjnych Miasta i Gminy Buk (łącznie 11 placówek). W urzędzie dostępne są ulotki informacyjne dot. uchwały antysmogowej, a na tablicach informacyjnych zamieszczone są plakaty. Materiały otrzymano z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego.

W 2023 roku do wszystkich nieruchomości zlokalizowanych na terenie miasta i gminy dostarczono ulotki dotyczące uchwały antysmogowej i korzyści wynikających z programu Czyste Powietrze. Podczas Dni Miasta i Gminy Buk rozdyskrebowano ww. ulotki i dot. wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie oraz poradniki antysmogowe, przeprowadzono liczne rozmowy na ww. tematy z mieszkańcami. Materiały rozwieszono na tablicach ogłoszeń w urzędzie, gminie, placówkach oświatowych, jednostkach organizacyjnych. Poniesione koszty na działanie w 2023 roku wyniosły łącznie 1.525,20 zł ze środków samorządowych.

Powyższe działania skierowane były do wszystkich mieszkańców miasta i gminy, w szczególności dzieci i młodzieży w wieku przedszkolnym i szkolnym.

4. Gmina Dopiewo w ramach edukacji ekologicznej przygotowała ulotki dla mieszkańców dotyczące prawidłowej segregacji odpadów (finansowane przez Związek Międzygminny „Centrum Zagospodarowania Odpadów – Selekt”). Ponadto, informacje dotyczące ochrony środowiska były publikowane na stronie internetowej Gminy, w czasopiśmie gminnym „Czas Dopiewa” oraz wywieszane na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Dopiewo i w gablotach sołeckich. Związek Międzygminny „Centrum Zagospodarowania Odpadów – Selekt” organizował i finansował konkursy edukacyjne.
5. Gmina Komorniki w 2023 roku zamówiła plakaty (150 sztuk) i ulotki (1500 sztuk) dotyczące kampanii antysmogowej. Plakaty rozwieszono we wszystkich autobusach operatora PUK Komorniki oraz na tablicach sołeckich na terenie gminy. W tych samych miejscach rozwieszono plakaty dotyczące ochrony powietrza otrzymane od Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego. Ponadto cyklicznie zamieszczano informacje dotyczących kampanii antysmogowej w czasopiśmie „Nowiny Komornickie” w wersji papierowej oraz elektronicznej, a także na stronie internetowej gminy. W 2023 roku ustawiono tablice dydaktyczne przy ścieżce leśnej na gruncie będącym własnością Gminy Komorniki.
Corocznie Urząd Gminy w Komornikach organizuje akcję sprzątania świata, w której biorą udział wszystkie sołectwa oraz zapraszane są wszystkie placówki oświatowe na terenie gminy. Oprócz ogólnej akcji poszczególne sołectwa, grupy szkolne czy grupy mieszkańców przeprowadzają pomniejsze akcje sprzątania w ciągu roku. Urząd Gminy Komorniki dostarcza worki i rękawiczki.
6. W Gminie Stęszew edukacja ekologiczna była realizowana przede wszystkim poprzez spotkania informacyjne z mieszkańcami Gminy oraz artykuły w lokalnej prasie w ramach realizacji programu priorytetowego „Czyste Powietrze”, co zostało sfinansowane z dotacji z WFOŚiGW w Poznaniu w ramach Porozumienia dot. realizacji Programu priorytetowego „Czyste powietrze”. Ponadto opublikowano artykuły w „Wieściach Stęszewskich” i na stronie internetowej gminy oraz dystrybuowano ulotki i plakaty dotyczące ochrony powietrza (pozyskane z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego). Łącznie w 2022 roku przeprowadzono 7 akcji edukacyjnych, a w 2023 roku – 10 akcji.
7. Miasto Puszczykowo publikowało artykuły promujące ekologiczne systemy grzewcze w informatorze miejskim „Echo Puszczykowa” oraz na stronie internetowej miasta. Podczas Dni Puszczykowa przygotowano stoisko informacyjne Urzędu Miejskiego, gdzie były udzielane informacje dotyczące gminnego programu dofinansowującego wymianę ogrzewania

oraz programu „Czyste Powietrze”. W 2023 roku na terenie miasta rozwieszono plakaty informujące o możliwości pozyskania dotacji na termomodernizację budynków. Plakaty zostały przekazane bezpłatnie przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu, natomiast koszt ich dystrybucji wyniósł 200,00 zł.

Corocznie, w maju miasto organizowano festyn ekologiczny, którego koszt w 2022 roku wyniósł 4.968,68 zł i 7.304,94 zł w 2023 roku Festyny były finansowane z budżetu miasta.

8. Koszt edukacji ekologicznej prowadzonej przez Miasto Luboń w 2022 roku wyniósł 10.324,77 zł. Wiosną przeprowadzono akcję sprzątania brzegów Warty z fundacją "Ratujemy ryby". Akcja została powtórzona we wrześniu w ramach sprzątania świata. Ponadto zorganizowano konkurs dla mieszkańców miasta na najpiękniejszy ogród/balkon.

W 2023 roku koszty poniesione w ramach edukacji ekologicznej wyniosły 234.489,50 zł. Podjęto następujące działania: przeprowadzono dwa wykłady dla mieszkańców miasta w Szkole Podstawowej nr 2 o suszy i smogu, postawiono 6 ogrodów edukacyjnych w szkołach podstawowych w Luboniu, tworzą łąkę kwietną z mieszkańcami, przeprowadzono dwie akcje sadzenia roślin dla mieszkańców pn. Wspólna Grządka, tworzą z mieszkańcami zieloną wyspę, sadzą z mieszkańcami rośliny, przeprowadzono konkurs dla mieszkańców Zielony Luboń, przeprowadzono 6 lekcji dla dzieci w szkołach podstawowych w Luboniu dotyczące suszy i smogu, przeprowadzono warsztaty dla dorosłych pn. „Techniki dobrego palenia w piecu.”

9. W ramach edukacji ekologicznej Gmina Kleszczewo regularnie przygotowuje informacje dla mieszkańców na stronę internetową oraz do gazety gminnej „Samorząd”. Gmina prowadzi kampanię edukacyjną „Akcja segregacja”, w ramach której w 2022 roku zorganizowano konkurs fotograficzny dla mieszkańców gminy „Pokaż mi swój sposób na segregację”, a także przeprowadzono zajęcia dla przedszkolaków „Zgniatacz butelek Leon” i „Zawsze trafiam do właściwego kosza”. Ponadto gmina corocznie organizuje sprzątanie lasu w Tulcach – w latach 2022-2023 odbyła się 12. i 13. edycja sprzątania.
10. Gmina Pobiedziska corocznie organizuje Dzień Ziemi (wiosna) oraz sprzątanie świata (jesień). Gmina organizuje także „Ogólnopolski Edukacyjny Piknik Ekologiczny” – 11 czerwca 2022 r. odbyła się jego 13. edycja, a koszt realizacji wyniósł 17.071,90 zł. Z kolei 27 maja 2023 r. odbyła się 14. edycja pikniku – koszt 18.680,10 zł. Oprócz tego, gmina publikuje artykuły informacyjne w Biuletynie Pobiedziskim oraz na stronie internetowej.
11. W ramach edukacji ekologicznej Gmina Kórnik corocznie jesienią przeprowadza akcję sprzątania świata. W tym celu zakupiono worki, rękawice oraz zorganizowano odbiór i transport zebranych

odpadów. Koszt organizacji akcji w latach 2022-2023 wyniósł odpowiednio 4.217,98 zł i 17.175,87 zł.

Gmina raz w roku organizuje Festyn Ekologiczny, którego celem jest upowszechnianie wiedzy z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi, a podczas wydarzenia są przeprowadzane warsztaty i konkursy. Koszt realizacji wyniósł 222.629,81 zł w 2022 roku i 184.320,83 zł w 2023 roku. W 2022 roku zakupiono materiały edukacyjne promujące prawidłową gospodarkę odpadami (koszt 21.702,60 zł). Z kolei w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Czołowie odbyły się spotkania z dziećmi ze szkół podstawowych w ramach edukacji ekologicznej dotyczące prawidłowej segregacji odpadów komunalnych. Celem spotkania było przybliżenie dzieciom prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi oraz funkcjonowania punktu. W ramach akcji zakupiono materiały edukacyjne oraz zorganizowano transport do punktu. Zadanie zostało zrealizowane w maju i czerwcu 2023 r., a jego koszt wyniósł 8.200,09 zł. Ponadto w październiku 2023 r. w szkołach podstawowych przeprowadzono spektakle dotyczące prawidłowej segregacji odpadów komunalnych – koszt 7.380,00 zł.

12. Wydział Ochrony Środowiska Gminy Swarzędz w ramach swojej bieżącej działalności prowadzi edukację ekologiczną poprzez artykuły w prasie lokalnej, na stronach internetowych Urzędu oraz ulotki. W 2022 i 2023 roku przygotowano i rozpropagowywano ulotki dot. ochrony powietrza, wymiany źródła ogrzewania (koszt: 4.200,45 zł).
13. Gmina Tarnowo Podgórne skupia się na finansowaniu edukacji ekologicznej głównie w szkołach, poprzez pokrywanie kosztów organizacji wycieczek, konkursów i warsztatów ekologicznych – w tym zakresie w 2022 roku wydatkowano 20.000,00 zł, a w 2023 roku – 22.477,18 zł.
14. Gmina Czerwonak w 2022 r. podjęła następujące działania:

W 2022 roku zorganizowano na terenie gminy Czerwonak 6 festynów z Niskoemisyjnym Mobilnym Miasteczkiem Edukacji Ekologicznej. Wydarzenie zostało zorganizowane w ramach projektu „Myśleć globalnie, działać lokalnie” i było współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach działania 4.5.4: „Edukacja Ekologiczna” Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020. Podczas wydarzenia można było wziąć udział w zajęciach edukacyjnych na terenie Niskoemisyjnego Mobilnego Miasteczka Edukacji Ekologicznej prowadzonych przez Straż Gminną w Czerwonaku, dotyczących tematu bezpieczeństwa i zasad poruszania się po drodze (pieszo, rowerem, na hulajnodze). Ponadto zorganizowane zostały zajęcia edukacyjne z ekologii dotyczące prawidłowego segregowania odpadów i sprzątania po swoim psie. Dla uczestników festynu zorganizowane zostały 2 konkursy z nagrodami – jeden w formie quizu z wiedzy dotyczącej segregacji odpadów, a drugi plastyczny „Pięknie segreguję,

więc to narysuję”. Na terenie wydarzenia zamieszczone zostały instalacje i makiety przygotowane przez Gminne Przedsiębiorstwo Wodociągowe w Czerwonaku. W trakcie festynów odbyły się spektakle Teatru "Fuzja", poruszające tematykę transportu zrównoważonego, czystego powietrza i segregacji odpadów. Festyny zorganizowane zostały:

- na boisku Szkoły Podstawowej w Owińskach – 6 czerwca 2022 r.,
- na terenie placu zabaw przy stawie w Kicinie – 7 czerwca 2022 r.,
- na boisku Szkoły Podstawowej w Koziegłowach – 22 czerwca 2022 r.,
- na boisku Szkoły Podstawowej w Czerwonaku (ul. Rolna) – 5 września 2022 r.,
- na boisku Szkoły Podstawowej w Bolechowie – 20 września 2022 r.,
- na terenie zielonym na Osiedlu Leśnym w Koziegłowach, za blokiem 4H – 3 października 2022 r.

W ramach projektu „Myśleć globalnie, działać lokalnie” Wójt Gminy Czerwonak zaprosił mieszkańców gminy Czerwonak do udziału w konkursie fotograficznym “Woda, Klimat, Środowisko – myślę, czuję, eko postępuję”. W konkursie mogła wziąć udział każda osoba mieszkająca na terenie gminy Czerwonak w wieku od 12 roku życia. Wystarczyło wykonać maksymalnie 3 zdjęcia, interpretujące hasło konkursu i dostarczyć je do siedziby Urzędu Gminy w Czerwonaku. Pula nagród w konkursie wynosiła 5 000 złotych. Wernisaż wystawy z uroczystym ogłoszeniem wyników konkursu odbył się 5 czerwca 2022 r.

Głównym celem projektu "Myśleć globalnie, działać lokalnie" była poprawa świadomości ekologicznej, a także zmiana postaw i zachowań mieszkańców, szczególnie dzieci i młodzieży - umożliwienie każdemu zainteresowanemu zdobywania wiedzy i umiejętności niezbędnych dla poprawy stanu środowiska, tworzenie nowych wzorców zachowań, kształtowanie postaw i wartości z uwzględnieniem troski o jakość środowiska. Finansowanie: Przedmiot umowy realizowany w ramach projektu pn.: „Myśleć globalnie, działać lokalnie” Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020, koszt: 5000,00 zł brutto (pula nagród), 5 015,00 zł brutto (na koncepcję artystyczną wręczenia nagród: wydruki, wystawa).

Gmina Czerwonak wzięła udział w Europejskim Tygodniu Mobilności (ETM), którego celem jest zachęcenie mieszkańców miast i wsi do zmiany niekorzystnych dla zdrowia przyzwyczajeń i wybrania alternatywnych, ekologicznych środków transportu: chodzenia pieszo, jazdy na rowerze, korzystania z komunikacji miejskiej, kolei, węzłów przesiadkowych. Wydarzenia w ramach ETM odbywają się w dniach 16 - 22 września, a punktem kulminacyjnym kampanii jest Dzień Bez Samochodu (22 września). 16 września na dworcu w Czerwonaku i 22 września na dworcu w Bolechowie, od godziny 6.00, mieszkańcy korzystający z Kolei Wielkopolskich

częstowani byli kawą i herbatą przez Wójta Gminy Czerwonak w ramach promocji zrównoważonego transportu. Finansowanie: własne gminy; koszt: 1.020,00 zł.

W weekend 17 i 18 września na gminnym fanpage'u „Czerwonak, zobacz więcej” na Facebooku można było wziąć udział w zabawach z nagrodami. Finansowanie: własne gminy, koszt: 100,00 zł (zestawy gadżetów).

Europejski Tydzień Mobilności w gminie Czerwonak zakończył się 22 września (Dzień Bez Samochodu) festynem, którego hasło przewodnie „Lepsze połączenia” było jednocześnie mottem tegorocznej edycji kampanii ETM. Festyn został zorganizowany we współpracy Urzędu Gminy Czerwonak z jednostkami podlegającymi gminie, stowarzyszeniami i przedsiębiorcami z terenu gminy. Finansowanie: własne, koszt: 3.000,00 zł.

Z okazji Święta Drzewa 10 października 2022 r. została zorganizowana akcja wydawania mieszkańcom sadzonek buków w zamian za zebrane plastikowe nakrętki. Sadzonki drzew zostały przekazane przez Nadleśnictwo Łopuchówko.

Gmina w ramach współpracy z Fundacją „Ratuj ryby” wzięła udział w corocznym sprzątaniu brzegów Warty. Zadaniem gminy była koordynacja poszczególnych sztabów, przydział worków i rękawic ochronnych oraz odbiór zebranych odpadów. Akcja została powtórzona także w 2023 roku.

W ramach informowania o aktualnym stanie środowiska Urząd Gminy zamontował kolejne dwa czujniki smogowe, które monitorują stężenie pyłów PM 10, PM 2,5 i PM 1 oraz mierzą temperaturę, wilgotność i ciśnienie powietrza. Mieszkańcy mogą odczytywać zebrane dane na stronie internetowej lub dedykowanej aplikacji. Koszt zakupu czujników wyniósł 15.990,00 zł.

W 2023 roku podjęto następujące działania:

ponownie zorganizowano w dniu 23 czerwca 2023 r. festyn z Niskoemisyjnym Mobilnym Miasteczkiem Edukacji Ekologicznej, którego celem było przedstawienie zasad ruchu drogowego oraz ugruntowanie zasad ochrony środowiska. Festyn został zorganizowany we współpracy z sołectwem Kliny, Strażą Gminną w Czerwonaku, Komisariatem Policji w Czerwonaku oraz Gminnym Przedsiębiorstwem Wodociągowym, a sfinansowany z dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

W dniach 16 - 22 września 2023 r. odbył się Europejski Tydzień Mobilności, w ramach którego zorganizowano festyn z Niskoemisyjnym Mobilnym Miasteczkiem Edukacji Ekologicznej, dofinansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu. W dniach 18 - 21 września 2023 r. powtórzono także akcje promocyjne

zrównoważonego transportu na dworcach w Owińskach, w Bolechowie, w Czerwonaku i przy stacji kolejowej Czerwonak-Osiedle. Koszt organizacji akcji wyniósł 2.756,30 zł. Podczas Dnia Przedszkolaka (20 września 2023 r.) wszystkie przedszkola z terenu gminy zostały odwiedzone przez urzędników, radnych, seniorów, reprezentantów stowarzyszeń i jednostek gminnych. Zostały przeprowadzone pogadanki i czytana była książka, która podejmowała ważne, ekologiczne tematy. Akcja została sfinansowana z budżetu gminy, jej koszt wyniósł 389,85 zł i obejmował zakup książek. 22 września 2023 r. w Dzień Bez Samochodu odbył się festyn pn. "Oszczędzaj Energię", w który zaangażowały się jednostki gminne, stowarzyszenia i przedsiębiorcy z terenu gminy. Festyn był finansowany z budżetu gminy – koszt wyniósł 4.000,00 zł.

Z okazji Dnia Jeża zorganizowano akcję edukacyjną pn. „Jeż fajny zwierz”, w ramach której odbyły się 4 spotkania:

- 10 listopada 2023 r. - plac zabaw na os. Zdroje w Czerwonaku;
- 14 listopada 2023 r. - Urząd Gminy Czerwonak oraz teren wyspy miododajnej;
- 14 listopada 2023 r. - klub Kogucik w Potaszach;
- 17 listopada 2023 r. - plac zabaw na os. Karolin w Koziegłowych.

Podczas akcji uczestnicy mogli zobaczyć jeża, zbudowali schronienie dla jeży i poznali ciekawostki o nich, a także zamontowali specjalne tabliczki edukacyjne. Podczas warsztatów odbyła się zbiórka karmy dla jeży, będących pod opieką Fundacji Leśna Pomoc - Ośrodek Rehabilitacji Dzikich Zwierząt; finansowanie: własne, koszt: 400,00 zł (zajęcia edukacyjne).

W 2023 roku przeprowadzono 5 akcji nasadzeniowe „Zazieleniamy gminę”, podczas których posadzono łącznie 198 drzew na terenie ośmiu sołectw (Bolechówko/Potasz, Kliny/Mielno, Czerwonak Przylesie, Czerwonak Zdroje, Kicin, Koziegłowy, Owińska, Bolechowo).

Z okazji Światowego Dnia Bezdomnych Zwierząt, który przypada 4 kwietnia, zorganizowano zbiórkę dla Schroniska dla Zwierząt w Skałowie.

Gmina Czerwonak prowadzi fanpage „Czerwonak, zobacz więcej”, na którym publikuje posty o tematyce ekologicznej m.in. Dzień bez Opakowań Foliowych (23 stycznia), Światowy Dzień Lasu (21 marca), czy Dzień Walki z Pustynnieniem i Suszami (17 czerwca).

W ramach projektu „W zgodzie z naturą poprzez stworzenie wyspy miododajnej w Gminie Czerwonak”, oprócz wspomnianej wyspy utworzono stoły hortiterapeutyczne z rozchodnikami, ścieżkę hortiterapeutyczną, domki dla owadów, tablice edukacyjne, komnatę pod dębem oraz wykonano nasadzenia drzew i krzewów miododajnych (głóg, lipa, klon, tawuły, jaśminowce, lilaki). Obecnie teren jest wykorzystywany. Koszt wykonania wyniósł 16.650,00 zł, z czego 90% zostało

sfinansowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu,
a 10% przez gminę.

Monitorowanie wydarzeń w powiecie i tworzenie kalendarium najważniejszych z nich,
związanych z ochroną środowiska np. edukacją ekologiczną

Na stronie internetowej powiatu poznańskiego www.powiat.poznan.pl zamieszczono następujące informacje dotyczące wydarzeń związanych z edukacją ekologiczną i ochroną środowiska:

Data publikacji	Tytuł artykułu	Link
01.02.2022	Dotacje na wymianę kotłów	https://powiat.poznan.pl/dotacje-na-wymiane-kotlow/
10.02.2022	Program likwidacji azbestu	https://powiat.poznan.pl/program-likwidacji-azbestu-3/
20.04.2022	Projekt edukacyjny Solarisa	https://powiat.poznan.pl/projekt-edukacyjny-solarisa/
22.04.2022	Mamy tylko jedną Ziemię...	https://powiat.poznan.pl/mamy-tylko-jedna-ziemie/
28.06.2022	Wyniki MiastoMisja Solaris	https://powiat.poznan.pl/wyniki-miastomisja-solaris/
07.08.2022	Pszczele święto	https://powiat.poznan.pl/pszczele-swieto/
08.08.2022	Połączenie zabawy i edukacji	https://powiat.poznan.pl/polaczenie-zabawy-i-edukacji/
16.08.2022	W radiu o roli przyrody...	https://powiat.poznan.pl/w-radiu-o-roli-przyrody/
08.09.2022	Ekologicznie w Lisówkach	https://powiat.poznan.pl/ekologicznie-w-lisowkach/
15.09.2022	Rozmowy o ekologii	https://powiat.poznan.pl/rozmowy-o-ekologii/
23.09.2022	Nowy PSZOK w Rokietnicy	https://powiat.poznan.pl/nowy-pszok-w-rokietnicy/
09.11.2022	Na rzecz ochrony środowiska	https://powiat.poznan.pl/na-rzecz-ochrony-srodowiska/
16.01.2023	Program likwidacji azbestu	https://powiat.poznan.pl/program-likwidacji-azbestu-4/
31.05.2023	O ochronie środowiska	https://powiat.poznan.pl/o-ochronie-srodowiska-2/
12.06.2023	Piknik przyrodniczy	https://powiat.poznan.pl/piknik-przyrodniczy/
29.09.2023	Sołtysi o ochronie środowiska	https://powiat.poznan.pl/soltysi-o-ochronie-srodowiska/
22.11.2023	O środowisku na sesji	https://powiat.poznan.pl/o-srodowisku-na-sesji/

Corocznie jest tworzone kalendarium najważniejszych wydarzeń w powiecie i gminach, które następnie jest publikowane w kolejnych numerach Kroniki Powiatu Poznańskiego - <https://powiat.poznan.pl/kronika-powiatu-poznanskiego/>

Ponadto, na stronie www.powiat.poznan.pl w sekcji Zapowiedzi jest zamieszczony Kalendarz wydarzeń, w którym są publikowane informacje o wydarzeniach na terenie powiatu poznańskiego. Treść Kalendarza stanowią nie tylko wydarzenia organizowane przez Powiat Poznański, ale także działania podejmowane w gminach powiatu. Kalendarz umożliwia odbiorcom filtrowanie informacji według kategorii m.in. „Edukacja” i „Ekologia”.

Promocja walorów przyrodniczych powiatu w mediach, na stronach internetowych i na imprezach masowych

W latach 2022 - 2023 promocja zrealizowana została poprzez:

1. umieszczenie na stronie internetowej powiatu poznańskiego www.powiat.poznan.pl szeregu informacji dotyczących walorów przyrodniczych

Data publikacji	Tytuł artykułu	Link
19.01.2022	Turystyczne ciepło-zimno	https://powiat.poznan.pl/turystyczne-cieplo-zimno/
07.02.2022	Strażniczek przyrody	https://powiat.poznan.pl/strazniczek-przyrody/
04.03.2022	Śnieżyce już kwitną	https://powiat.poznan.pl/sniezyce-juz-kwitna/
20.03.2022	Rajd na otwarcie ścieżki	https://powiat.poznan.pl/rajd-na-otwarcie-sciezki/
31.03.2022	Nowy quest w Komornikach	https://powiat.poznan.pl/novy-quest-w-komornikach/
19.04.2022	Drzewa w roli głównej	https://powiat.poznan.pl/drzewa-w-rol-i-glownej/
20.04.2022	A może quest?	https://powiat.poznan.pl/a-moze-quest/
02.05.2022	Zielony labirynt w Owińskach	https://powiat.poznan.pl/zielony-labirynt-w-owinskach/
04.05.2022	Powstał Ogród Deszczowy	https://powiat.poznan.pl/powstal-ogrod-deszczowy/
09.05.2022	Bieganie z mapą dla każdego	https://powiat.poznan.pl/bieganie-z-mapa-dla-kazdego/
20.05.2022	Małe owady, a takie ważne...	https://powiat.poznan.pl/male-owady-a-takie-wazne/
08.06.2022	Obiekty ze znakiem jakości	https://powiat.poznan.pl/obiekty-ze-znakiem-jakosci/
12.06.2022	Razem bliżej natury	https://powiat.poznan.pl/razem-blizej-natury/
13.06.2022	Nowy quest w Uzarzewie	https://powiat.poznan.pl/novy-quest-w-uzarzewie/
23.06.2022	Szanujmy naszą przyrodę	https://powiat.poznan.pl/szanujmy-nasza-przyrode/
27.06.2022	Pomysły na lato	https://powiat.poznan.pl/pomysly-na-lato/
27.06.2022	Odwagi! Rower nie uzależnia	https://powiat.poznan.pl/odwagi-rower-nie-uzaleznia/
06.07.2022	Kładką przez Wartę...	https://powiat.poznan.pl/kladka-przez-warte/
13.07.2022	Z książką pod pachą	https://powiat.poznan.pl/z-ksiazka-pod-pacha/
15.07.2022	Zwiedzamy powiat	https://powiat.poznan.pl/zwiedzamy-powiat/
25.07.2022	Spacer to zdrowie	https://powiat.poznan.pl/spacer-to-zdrowie/
28.07.2022	Przewodnik, otoczenie, punkt...	https://powiat.poznan.pl/przewodnik-otoczenie-punkt/
12.08.2022	Rowerowy zawrót głowy	https://powiat.poznan.pl/rowerowy-zawrot-glowy/
16.08.2022	Suchy Las ma weekendownik	https://powiat.poznan.pl/suchy-las-ma-weekendownik/
29.08.2022	Dwa dni w krainie tajemnic	https://powiat.poznan.pl/dwa-dni-w-krainie-tajemnic/
03.09.2022	Archeologiczne podchody	https://powiat.poznan.pl/archeologiczne-podchody/
22.09.2022	Orientacja w Parku Dzieje	https://powiat.poznan.pl/orientacja-w-parku-dzieje/
25.09.2022	Z mapą w lesie	https://powiat.poznan.pl/z-mapa-w-lesie/
05.10.2022	Warto zostać EKOdzikiem	https://powiat.poznan.pl/warto-zostac-ekodzikiem/
23.10.2022	Festiwal miłośników turystyki	https://powiat.poznan.pl/trwaja-targi-tour-salon-2/
07.11.2022	Maszerowali po WPN	https://powiat.poznan.pl/maszerowali-po-wpn/
08.11.2022	Klimat dla rowerzystów	https://powiat.poznan.pl/klimat-dla-rowerzystow-2/
14.11.2022	O punktach kontrolnych	https://powiat.poznan.pl/punkty-kontrolne-w-mediach/
22.11.2022	Nowa ścieżka edukacyjna	https://powiat.poznan.pl/nova-sciezka-edukacyjna/
06.12.2022	Zabawa dla piechurów	https://powiat.poznan.pl/zabawa-dla-piechurow/

08.12.2022	Przeszłość na planie	https://powiat.poznan.pl/przeszlosc-na-planie/
20.12.2022	Rozmawiali o turystyce	https://powiat.poznan.pl/rozmawiali-o-turystyce/
13.01.2023	Od harcerstwa do rajdów	https://powiat.poznan.pl/od-harcerstwa-do-rajdow/
31.01.2023	Gdzie spędzić czas z dziećmi	https://powiat.poznan.pl/gdzie-spedzic-czas-z-dziecmi/
10.03.2023	Śnieżyce już kwitną	https://powiat.poznan.pl/sniezyce-juz-kwitna-2/
21.03.2023	Las ma swoje święto	https://powiat.poznan.pl/las-ma-swoje-swieto/
02.05.2023	Przewodnik po Kostrzynie	https://powiat.poznan.pl/przewodnik-po-kostrzynie/
12.05.2023	Na łonie przyrody z mapą	https://powiat.poznan.pl/na-lonie-przyrody-z-mapa/
30.05.2023	Las na mapie...	https://powiat.poznan.pl/las-na-mapie/
15.06.2023	Na powietrzu	https://powiat.poznan.pl/na-powietrzu/
23.06.2023	Wakacje w powiecie	https://powiat.poznan.pl/wakacje-w-powiecie/
25.06.2023	Punkt kontrolny w Jeziercach	https://powiat.poznan.pl/punkt-kontrolny-w-jeziercach/
28.06.2023	Przewodnik po atrakcjach	https://powiat.poznan.pl/przewodnik-po-atrakcjach/
08.07.2023	Do Żarnowca na orientację	https://powiat.poznan.pl/do-zarnowca-na-orientacje/
09.08.2023	Aktywnie w powiecie	https://powiat.poznan.pl/aktywnie-w-powiecie/
04.09.2023	Księgi z Konarzewa	https://powiat.poznan.pl/ksiegi-z-konarzewa/
29.10.2023	Święto turystyki na MTP	https://powiat.poznan.pl/swieto-turystyki-na-mtp/
28.11.2023	Powiatowi projektanci wypraw	https://powiat.poznan.pl/powiatowi-projektanci-wypraw/
06.12.2023	Przewodnik leśnego poszukiwacza	https://powiat.poznan.pl/lesny-przewodnik/

Ponadto, na stronie internetowej Powiatu są dostępne liczne publikacje związane z ochroną środowiska, walorami turystycznymi i edukacją ekologiczną:

- **Dookoła powiatowego świata, czyli „Turystyczne PLOTki”** – cykl artykułów autorstwa Piotra Basińskiego z Poznańskiej Lokalnej Organizacji Turystycznej, których celem jest promowanie turystyki w skali mikro: <https://powiat.poznan.pl/powiat/dookola-powiatowego-swiata/>,
- **Małe muzea – ciekawe historie** – cykl reportaży promujących mniej znane muzea Powiatu Poznańskiego przygotowane przez Telewizję STK: <https://powiat.poznan.pl/male-muzea-warte-odkrycia/>,
- **Niedzielne przewodniki** – cykl przewodników prezentujących różnorodne sposoby spędzania wolnego czasu na terenie powiatu. Przewodniki są dostępne w formie papierowej oraz w formacie pdf na stronie Powiatu.

W 2023 roku opublikowano dwa nowe przewodniki „Przewodnik nie tylko niedzielnego turysty” oraz „Przewodnik leśnego poszukiwacza”. Ponadto zaktualizowano wcześniej wydane przewodniki: „Przewodnik niedzielnego biegacza”, „Przewodnik niedzielnego rowerzysty”, „Przewodnik na każdy dzień tygodnia” i „Przewodnik niedzielnego pogromcy duchów”. Przewodniki są także dostępne fizycznie w siedzibie Starostwa Powiatowego w Poznaniu. W 2023 roku koszt wydruku nowych

przewodników wyniósł 19.996,00 zł, natomiast dodruk wznowionych przewodników wyniósł 20.000,00 zł.

Foldery i broszury promocyjne opublikowane na stronie Powiatu prezentują walory turystyczne powiatu w ujęciu ogólnym oraz tematycznym. Broszury tematyczne są dostępne w trzech wersjach językowych: polskiej, angielskiej i niemieckiej.

- Atrakcje turystyczne – Okolice Poznania,
- 13 sposobów na aktywny wypoczynek,
- 8 niezwykłych muzeów,
- 11 niezapomnianych wycieczek w rodzinnym gronie.

Gry i zabawy terenowe

W ramach promocji walorów turystycznych powiatu poznańskiego na stronie Powiatu Poznańskiego są publikowane zasady zabaw terenowych do samodzielnego wykorzystania. Po zrealizowaniu zadań uczestnicy mogą zgłosić się do Starostwa Powiatowego w Poznaniu i odebrać upominki.

- **Zorientowani na powiat poznański** – ta gra terenowa wykorzystuje infrastrukturę Zielonych Punktów Kontrolnych (ZPK) utworzonych na terenie powiatu. ZPK znajdują się w Łopuchówku, Kamionkach, Murowanej Goślinie, Rakowni, Jeziercach i Żarnowcu. Główną koncepcją tej gry jest udostępnianie lasu z wykorzystaniem sieci stałych punktów kontrolnych do uprawiania orientacji turystycznej, rekreacyjnej lub sportowej. Zadaniem uczestników jest odnalezienie co najmniej 5 stanowisk na terenie dowolnego ZPK – są to drewniane słupki z białą-pomarańczowymi kwadratami i numerami, wyposażone w specjalny perforator. Swoją obecność w danym punkcie należy potwierdzić odbiciem perforatora na mapie przy kratce z odpowiednim numerem punktu. Zrealizowanie zadania i przedstawienie mapy uprawnia do odebrania upominków. Szacowana kwota wydanych nagród w ramach tej zabawy w latach 2022-2023 to 3.450 zł.

Organizatorem akcji jest powiat poznański z partnerami: Stowarzyszenie Dzieje z Murowanej Gośliny, Stowarzyszenie Przyjaciół Rakowni z Rakowni, Stowarzyszenie Poco Loco Adventure z Poznania i Stowarzyszenie Woda Góry Las z Poznania.

- **Na tropie skarbów** – zabawa wykorzystuje questing, czyli rodzaj gry terenowej polegającej na poszukiwaniu różnych elementów przestrzeni za pomocą wierszowanych wskazówek. W zabawie „Na tropie skarbów” zadaniem uczestników jest pokonanie sześciu dowolnych questów na terenie powiatu poznańskiego – do wyboru są questy piesze, rowerowe i samochodowe. Na zakończenie każdego questu na uczestników czeka tytułowy skarb – pieczęć, którą należy przybić w Karcie Przygody, czyli ulotce potwierdzającej pokonanie trasy. W latach 2022-2023 wydano upominki o wartości ok. 5.000,00 zł.

Nazwa questu	Rodzaj questu
Pałac w Będlewie i historia z dreszczykiem	pieszy
O niepodległości i wojskowości w Biedrusku	
O czym szumią kasztany w Bolechowie i Promnicach	
Orzeł i Reszka w Buku	
Czerwonak – historia pewnej ulicy	
Golęczewo wieś wzorcowa	
Pałac Jankowice	
Kicin – dobrze, błogo i błękitnie	
Historyczno-przyrodniczy spacer po Kleszczewie	
Komorniki – od księgi do biblioteki	
Księgi z Konarzewa	
Leśna wyprawa w Konstantynowie	

Z rycerzem Kostro tropem lokalnych patronów ulic	
Arboretum w Kórniku	
Zamek w Kórniku	
Mosina w XIX w.	
Wśród parkowej przyrody i polodowcowej przygody	
Murowana Goślina z historią w tle	
Murowana Goślina wielokulturowa	
Czym się kiedyś w Murowanej Goślinie zajmowano	
O Nieszawie i bukach opowieści kilka	
Wokół klasztoru w Owińskach	
Śladami lokalnych patriotów w Pobiedziskach	
Skansen w Pobiedziskach – historia Piastów	
Stęszew z polotem	
O swarzędzkich meblach	
Nad Jezioro Swarzędzkie po przygodę	
Mniej lub bardziej znani z Gminą Suchy Las związani	
Rolnictwo to też dziedzictwo	
Uzarszewo – gdzie historia z przyrodą się spotyka	
Muzealna przygoda z Lucyną	
W sercu puszczy – Arboretum leśne w Zielonce	
Rowerowy Quest Przyrodniczy	rowerowy
Powstanie Wielkopolskie – zapomnianym bohaterom cz. I	samochodowy
Powstanie Wielkopolskie – zapomnianym bohaterom cz. II	

- **Paszport podróżników** – jest to zabawa zachęcająca do poznania miejsc związanych ze znanymi podróżnikami: Władysławem Zamoyskim, Edwardem Raczyńskim, Arkadym Fiedlerem i Marianem Żelazkiem. Zadaniem uczestników jest odwiedzenie pięciu miejsc związanych z podróżnikami oraz zdobycie pieczęci w Paszporcie podróżnika.

2. publikację w „Prasowej17” artykułów o tematyce dotyczącej walorów przyrodniczych oraz proekologicznej:

- Program likwidacji azbestu;
- Rajd rowerowy;
- Zabytki techniki na turystycznym szlaku;
- Rowerami po nowej ścieżce;

- Strażniczki przyrody z Rogalina;
- Maszerowali z kijkami;
- Arboretum zaprasza;
- W trosce o środowisko;
- Drzewa w roli głównej;
- Zielony labirynt w Owińskach;
- Ogród deszczowy w Rabowicach;
- Marsz z psem;
- Razem bliżej natury;
- Te miejsca w powiecie warto odwiedzić;
- W Owińskach kładką przez Wartę;
- O powiatowych duchach i legendach na wildeckiej plaży;
- Odkrywajmy i szanujmy;
- Pomysły na lato i aktywny wypoczynek;
- Zielone punkty dla każdego;
- Rowerowy zawrót głowy;
- Proekologiczne "Barierom Stop";
- Podchody z archeologią w tle;
- W ruchu, czyli środki transportu;
- Powstaje brama do Puszczy Zielonki;
- Nauczyć się czytania mapy;
- Warto zostać EKOdziakiem;
- Festiwal turystyki;
- Z kopyta w poszukiwaniu konnych akcentów;
- Mieszkańcy Metropolii badają rowerowy klimat;
- Zorientowani na powiat poznański;
- Od harcerstwa do rajdów;
- Powiatowe "NAJki" i jedyńki;
- Działania dla dobra lasu;
- Zielone Punkty Kontrolne, czyli... spacer, bieg, treningi i sport w lesie;
- Podwójne turystyczne święto w Owińskach;
- Zabawa z ekologią w tle;
- Z kijkami spacerowali po zdrowie i dobre samopoczucie;

- Przewodnik po powiatowych atrakcjach;
- Trening orientacji w Żarnowcu;
- Kładka bramą do Puszczy Zielonki;
- Konarzewo ma swój quest;
- Gry terenowe i archeologia;
- Zaktualizowana wersja przewodnika;
- Chętnych na przewodniki nie brakowało;
- Zwiedzać na różne sposoby;
- Projektanci wypraw;
- Przewodnik leśnego poszukiwacza

3. emisję cyklicznych audycji telewizyjnych „Powiatowa17” na antenie TVP Poznań, w których przedstawione zostały tematy związane z ochroną środowiska oraz atrakcjami turystycznymi powiatu:

- Likwidacja źródeł niskiej emisji;
- Przewodnik niedzielnego biegacza;
- Likwidacja wyrobów zawierających azbest;
- Śnieżyce już kwitną – flesz;
- Poszukaj z nami wiosny – rajd na inaugurację nowej ścieżki;
- Nowy quest w Komornikach;
- Program edukacyjny „MiastoMisja Solaris”;
- Wiosna w arboretum;
- Mistrzostwa Amatorów Powiatu Poznańskiego w Biegach na Orientację w Rakowni;
- Deszczowy ogród w Rabowicach;
- Powiat poznański na kanale Discovery – Gród w Pobiedziskach;
- Zamek pełen poezji;
- Certyfikacja Atrakcji Turystycznych;
- Owińska: krajobrazy, miejsca, ludzie. Szlakiem ukrytych skarbów;
- Poznański szlak kulinarny – flesz;
- Budowa nowej kładki nad Wartą w Owińskich;
- Odnowione Muzeum Tyflologiczne;
- Wakacja z questami – flesz;
- Muzeum Sztuki Inżynierskiej;
- Program likwidacji azbestu;

- Zagroda szczęśliwych zwierząt – certyfikowana agroturystyka;
- Nowy Zielony Punkt Kontrolny w Kamionkach;
- Festiwal Pszczół w Deli Parku;
- Pomysły na lato;
- Szwedzkie Okopy w Trzeku – flesz;
- Muzeum Przyrodnicze WPN w Jeziorach;
- XVIII Piknik Integracyjny „Barierom stop” w DPS Lisówki – promocja działań proekologicznych;
- Warsztaty „Z mapą w lesie” – flesz;
- Badania klimatu rowerowego 2022;
- Powiat poznański na Tour Salonie 2022;
- Aktywne warsztaty z mapą w lesie;
- Makietę kolejową w Borówcu – Rekomendowana Atrakcja Turystyczna Powiatu Poznańskiego;
- Młodzież na rzecz ochrony środowiska w powiecie poznańskim – Sympozjum Samorządów Uczniowskich Szkół Powiatu Poznańskiego - flesz;
- Zorientowani na powiat poznański – zielone punkty kontrolne;
- Ścieżka edukacyjna Maksymiliana Jackowskiego we Wronczynie;
- Poznańska Lokalna Organizacja Turystyczna na 10. Gremium Ekspertów Turystyki;
- Powiat pozbywa się azbestu – flesz;
- Spektakl ekologiczny w Komornikach – Co, gdzie, kiedy;
- Kostrzyńskie spotkania z podróżą – Co, gdzie, kiedy;
- Wizualizacja pomiarów powietrza – flesz;
- Sadzimy drzewa w Gminie Czerwonak – Co, gdzie, kiedy;
- „Halo świat” – z Ziemi Ognistej na Alaskę – Co, gdzie, kiedy;
- Budowa tężni solankowej w Kostrzynie – flesz;
- Pobiedziska na trakcie Piastów – wczoraj i dziś;
- Wspólnie dla dobra lasu – spotkanie z nadleśniczymi;
- Wiosna w kajaku – Co, gdzie, kiedy;
- Jarmark wielkanocny w Muzeum Narodowym Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie;
- III Czerwonacki Festiwal Nordic Walking – Co, gdzie, kiedy;
- Gminny Piknik Obywatelski „W zgodzie z naturą” – Co, gdzie, kiedy;

- Certyfikat dla Punktu Informacji Turystycznej w Skansenie Miniatur w Pobiedziskach – flesz;
- Wspólne sprzątanie brzegów Jeziora Niepruszewskiego – flesz;
- Otwarcie sezonu turystycznego w Skansenie Miniatur w Pobiedziskach – Co, gdzie, kiedy;
- Czerwonacki Weekend Rowerowy – Co, gdzie, kiedy;
- 50-lecie oddziału PTTK Poznań Nowe Miasto;
- Nowe Zielone Punkty Kontrolne – flesz;
- Festiwal Opowieści Podróżniczych – Co, gdzie, kiedy;
- Festiwal Opowieści Podróżniczych „PodróżYJ” i festiwal „Orinoko nad Wartą”;
- Kampania Antysmogowa 2023 – flesz;
- Spacer po zdrowie – Co, gdzie, kiedy;
- Jubileusz Poznańskiego Oddziału PTTK im. Bernarda Chrzanowskiego;
- 12. Forum Szlaku Cysterskiego w Owińskach;
- Rowerem na szlaku w gminie Dopiewo – flesz;
- Rowerowy quest przyrodniczy w gminie Pobiedziska – Co, gdzie, kiedy;
- Otwarcie nowego zielonego punktu kontrolnego w Jeziercach;
- Zielony Punkt Kontrolny w Żarnowcu;
- Wakacje z questami – Co, gdzie, kiedy;
- Zabytek otwarty w gminie Buk – Co, gdzie, kiedy;
- „Przewodnik nie tylko niedzielnego turysty”;
- Otwarcie kładki pieszo-rowerowej w Owińskach;
- Nowy zbiornik retencyjny w Tulcach – flesz;
- Nowa ścieżka rowerowa w Długiej Goślinie;
- Festyn „Miodowe lato” w Skansenie i Muzeum Pszczelarstwa w Swarzędzu;
- Aktywnie w powiecie poznańskim – Co, gdzie, kiedy;
- Głaz wyznaczający południk na Akwenu Tropicana – flesz;
- Impreza na orientację w Jeziercach – Co, gdzie, kiedy;
- Posąg Światowida w Muzeum – Pracowni Arkadego Fiedlera w Puszczykowie;
- Otwarcie ścieżki pieszo-rowerowej w Tulcach;
- Aktualizacja „Przewodnika niedzielnego rowerzysty”;
- Targi Tour Salon – Co, gdzie, kiedy;
- Rajd integracyjny po Wielkopolskim Parku Narodowym;
- 12. Luboński Rajd Nordic Walking im. Włodzimierza Kaczmarska – Co, gdzie, kiedy;
- 11. Festiwal Podróżniczy Śladami Marzeń;

- Rajd turystyczny „Szlakami powstania wielkopolskiego” – Co, gdzie, kiedy.

Wszystkie materiały pojawiające się w mediach dostępne są na stronach:

„Powiatowa17.” <https://powiat.poznan.pl/multimedia/>;

„Prasowa17.” <https://powiat.poznan.pl/prasowa17/>;

Telewizja STK <https://powiatpoznanski.telewizjastk.pl/>.

X. Podsumowanie

„Program ochrony środowiska dla Powiatu Poznańskiego na lata 2021-2025” obejmuje istotne zagadnienia określone w polityce ochrony środowiska państwa w odniesieniu do niższych poziomów administracji, z uwzględnieniem lokalnej specyfiki i uwarunkowań. Jest dokumentem, na podstawie którego prowadzi się politykę ochrony środowiska na poziomie jednostek samorządowych. Określa także zadania, za realizację których odpowiedzialny był zarówno Powiat jak i inne organy.

W okresie sprawozdawczym na terenie powiatu poznańskiego podjęte zostały działania określone w obowiązującym Programie, które przyczyniały się do poprawy warunków środowiskowych na terenie powiatu. Największym i najbardziej kosztowym działaniem było przeciwdziałanie zanieczyszczeniu powietrza, które w ostatnich latach jest szeroko omawiane w skali kraju jak i świata. Aby osiągnąć cel jakim jest poprawa jakości powietrza należy podejmować konkretne działania, które spowodują ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Jednym z takich działań podjętych zarówno przez Powiat Poznański jak i Gminy, to dofinansowanie likwidacji źródeł niskiej emisji i zastąpienie ich rozwiązaniami proekologicznymi takimi jak: pompa ciepła, ogrzewanie elektryczne, ogrzewanie za pomocą kotła zasilanego paliwem gazowym lub kotła na biomasę. Dzięki podjętym przez Radę Powiatu w Poznaniu oraz Rady Gmin uchwałom, mieszkańcy powiatu poznańskiego pozyskali dotacje celowe na realizację niniejszego zadania, w efekcie którego doszło do trwałej likwidacji starych kotłów na paliwo stałe. Dzięki temu osiągnięto najważniejszy cel - zmniejszono emisję zanieczyszczeń do powietrza, takich jak pył PM10 i PM2,5 oraz benzo(a)piren. Kwota jaka została wydatkowana w raportowanych latach na ten cel przez Powiat Poznański to 1 977 102,51 zł, a przez Gminy to 4 527 825,04 zł. W ramach programu Czyste Powietrze kwota wypłaconych dotacji wyniosła 25 397 220,94 zł, co łącznie ze środkami powiatowymi i gminnymi daje kwotę prawie 32 mln zł.

Kolejnym zadaniem, który ma wpływ m.in. na poprawę jakości powietrza jest realizacja programu likwidacji wyrobów zawierających azbest. W wyniku usuwania i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych jakimi są m.in. płyty azbestowe, dochodzi do eliminacji źródła zanieczyszczenia powietrza pyłem azbestowym. W tym celu od wielu lat Powiat Poznański wspólnie z Gminami oraz Narodowym i Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu realizuje i współfinansuje niniejsze przedsięwzięcie. Efektem podjętych działań w latach 2022 - 2023 było usunięcie ponad 1 700 Mg odpadów niebezpiecznych za łączną kwotę prawie 1 mln zł.

Ponadto wszelkie inwestycje jakie były realizowane przez Powiat Poznański opierały się na zastosowaniu jak najlepszych technologii, które mają za zadanie m.in. oszczędność energii.

Drogą do racjonalnego gospodarowania środowiskiem i jego zasobami naturalnymi jest właściwa świadomość ekologiczna mieszkańców. W tym zakresie m.in. zorganizowano szereg akcji informacyjnych, spotkań, gier terenowych oraz opublikowano na stronie internetowej Powiatu cykl reportaży, artykułów i reportaży. Należy zwrócić uwagę również na aktywność szkół prowadzonych przez Powiat oraz Gmin w zakresie edukacji ekologicznej. W czasie wskazanych 2 lat odbyło się wiele imprez, zajęć, spotkań, w których brali udział uczniowie szkół oraz mieszkańcy poszczególnych gmin powiatu poznańskiego. Celem wszystkich wymienionych działań jest kształtowanie postaw proekologicznych i podnoszenie poziomu wiedzy na temat ochrony środowiska.

Oceniając dotychczasowy stan realizacji zadań zapisanych w harmonogramie „Programu...” jednoznacznie można stwierdzić, że zadania (zależnie od możliwości finansowych i organizacyjnych) na bieżąco są realizowane, a dowodem na to są wskaźniki oraz ilość wydatkowanych środków finansowanych na realizację zadań.

Wskaźniki realizacji Programu w latach 2022 - 2023

Cel	Wskaźnik	Jednostka wskaźnika	Wartość wskaźnika
Ochrona i poprawa jakości powietrza	1. Liczba wydanych decyzji administracyjnych regulujących poziomy emisji i ograniczających te poziomy.	szt.	46
	2. Liczba opinii z zakresu ochrony środowiska do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.	szt.	18
	3. Zanieczyszczenia, dla których stwierdzono klasę C wg kryterium ochrony zdrowia w strefie, w której położony jest powiat.	-	benzo(α)piren
	4. Liczba instalacji OZE.	szt.	64*
	5. Odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej.	%	82,13*
	6. Przyłącza sieci gazowej.	gospodarstw domowych	98 819*
	7. Zużycie energii elektrycznej.	MWh	111 370,98*
Ochrona wód i powierzchni ziemi	1. Liczba wydanych decyzji dotyczących rekultywacji gruntów zdegradowanych i zdewastowanych.	szt.	32
	2. Liczba wydanych koncesji geologicznych.	szt.	2
	3. Liczba wydanych opinii z zakresu ochrony środowiska do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.	szt.	41

Cel	Wskaźnik	Jednostka wskaźnika	Wartość wskaźnika
	4. Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności.	dam ³	25 227,7*
	5. Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca.	m ³ /os	39,6*
	6. Odsetek ludności korzystającej z wodociągu.	%	97,3*
	7. Odsetek ludności korzystającej z kanalizacji.	%	82,7*
	8. Powierzchnia terenów zrehabilitowanych – na podstawie decyzji w sprawie rekultywacji terenów zdewastowanych i zdegradowanych wydanych w danym roku.	ha	56,5626
Prawidłowa gospodarka odpadami	1. Liczba wydanych decyzji z zakresu gospodarki odpadami, w tym liczba decyzji określających warunki zbierania lub przetwarzania odpadów.	szt.	116 w tym 15
	2. Ilość unieszkodliwionego azbestu w ramach realizowanego przez powiat programu.	Mg	1 787,493
Ograniczenie akustycznych zagrożeń środowiska	1. Liczba decyzji ograniczających poziom hałasu.	szt.	3
	2. Długość wykonanych dróg rowerowych.	km	12,035
	3. Liczba wydanych opinii z zakresu ochrony środowiska do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.	szt.	18
	4. Przypadki przekroczeń krótkookresowych dopuszczalnych wartości poziomu hałasu.	punkt	18 przy drogach powiatowych 1 przy lotnisku 7 hałas przemysłowy
Monitorowanie emisji pól elektromagnetycznych	1. Liczba wpisów do ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne.	szt.	46 nowych instalacji 292 zgłoszenia o zmianie
	2. Przypadki przekroczeń wartości dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.	szt.	brak
Ochrona przyrody	1. Powierzchnia obszarów objętych uproszczonym planem urządzania lasu.	ha	6 543,66
	2. Liczba wydanych opinii z zakresu ochrony środowiska do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.	szt.	18 opinii tych samych co wykazanych w ochronie powietrza
	3. Lesistość.	%	22,5*

Cel	Wskaźnik	Jednostka wskaźnika	Wartość wskaźnika
	4. Powierzchnia: - gruntów leśnych - lasów/gruntów leśnych.	ha	43 899,59* 6 765,00**
Monitoring działalności podmiotów korzystających ze środowiska	1. Liczba przeprowadzonych kontroli.	szt.	515
	2. Liczba przeprowadzonych analiz pozwoleń zintegrowanych.	szt.	2
	3. Ilość poważnych awarii.	szt.	brak
Edukacja ekologiczna i promocja walorów przyrodniczych powiatu	1. Liczba uczestników konkursów z zakresu ochrony środowiska.	os.	10
	2. Liczba zorganizowanych szkoleń z zakresu ochrony środowiska.	szt.	3
	3. Liczba przeprowadzonych działań związanych z ochroną środowiska w szkołach powiatowych.	szt.	120
	4. Liczba szkoleń/konferencji, w których uczestniczyli pracownicy Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa.	szt.	95
	5. Liczba wydarzeń promujących środowisko powiatu.	szt.	64

* dane GUS i URE na koniec 2023 roku

** dotyczy lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa